

21.08.2023

Kokousaika 21.08.2023 16:00 - 17:03

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Laisaari, Johanna	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Gebhard, Elisa	
Huff, Shawn	
Iskanius, Anniina	
Koskela, Minja	
Lindgren, Minna	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari (etänä)	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vierunen, Maarit	

Muut

Vanhanen, Reetta	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Jalovaara, Ville (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
	esteellinen: 510 - 512 §
Jolkkonen, Juha	sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Laine-Hendolin, Kirsti	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pudas, Kari	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja

21.08.2023

	Kivelä, Liisa	esteellinen: 500 §
	Kühn, Markus (etänä)	viestintäjohtaja
	Lumijärvi, Petri	strategiajohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena	va. henkilöstöjohtaja
	Rope, Jenni	elinkeinojohtaja
	Remes, Kirsi	kaupunginlakimies
	Saxholm, Tuula	hallintojohtaja
		rahoitusjohtaja
		esteellinen: 500 §
	Peltonen, Antti	hallintopäällikkö
	Menna, Lauri (etänä)	johtava asiantuntija
		poistui 16:40, läsnä: 488 - 497 §
	Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
	Vennelä, Asta	hallintoasiantuntija
	Nikunen, Esa	ympäristöjohtaja
		asiantuntija
		saapui 16:08, poistui 16:38, läsnä:
		osa 495 §:ää
	Mähönen, Elina	ympäristöasiantuntija
		asiantuntija
		saapui 16:08, poistui 16:38, läsnä:
		osa 495 §:ää
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari
		488 - 512 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari
		488 §
	Kirsi Remes	hallintojohtaja
		489 - 494 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö
		495 - 509 §
	Tuula Saxholm	vs. kansliapäällikkö
		510 - 512 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Asta Vennelä	hallintoasiantuntija
		488 - 512 §

21.08.2023

§	Asia	
488	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
489	Asia/2	V 30.8.2023, Kaupunginhallituksen jäsenen, kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston varajäsenen valinta
490	Asia/3	V 30.8.2023, Kaupunginhallituksen varajäsenen, kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen valinta
491	Asia/4	V 30.8.2023, Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston varajäsenen valinta
492	Asia/5	V 30.8.2023, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen valinta
493	Asia/6	V 30.8.2023, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen valinta
494	Asia/7	V 30.8.2023, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaoston jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta
495	Asia/8	V 13.9.2023, Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2022
496	Asia/9	V 30.8.2023, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite Sipoonkorven kansallispuiston laajentamisesta
497	Asia/10	V 30.8.2023 Valtuutettu Ozan Yanarin aloite S2-opetukseen ohjaamisen käytäntöjen uudelleen arvioimiseksi
498	Asia/11	Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026
499	Asia/12	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026
500	Asia/13	Tonttien varaaminen asuntohankkeita varten
501	Asia/14	Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n äänivallattomiin B-osakkeisiin kohdistuva lisäpääomasuoritus, Hopealaakson päiväkotia
502	Asia/15	Täytäntöönpanopäätöksen täydentäminen, HUS-järjestämissopimus
503	Asia/16	Tulkkauksen palveluhankintaan kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus
504	Asia/17	Järjestöneuvottelukunnan asettaminen ja jäsenten nimeäminen
505	Asia/18	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan asettaminen

21.08.2023

506	Asia/19	Vanhusneuvoston asettaminen ja jäsenten nimeäminen
507	Asia/20	Vammaisneuvoston asettaminen ja jäsenten nimeäminen
508	Asia/21	Kaupunginvaltuuston 16.8.2023 tekemien päätösten täytäntöönpano
509	Asia/22	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
510	Asia/23	V 30.8.2023, Haagan ympyrän ja Vihdintien asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12756)
511	Asia/24	V 30.8.2023, Huopalahdentien katualueen ja ympäristön asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12764)
512	Asia/25	Aiesopimus Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän parantamisesta ja Hakamäentien muuttamisesta kaduksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.08.2023

Asia/1

§ 488

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Marcus Rantalan ja Minna Lindgrenin sekä varatarkastajiksi Anniina Iskaniuksen ja Minja Koskelan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.08.2023

Asia/2

§ 489

V 30.8.2023, Kaupunginhallituksen jäsenen, kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston varajäsenen valinta

HEL 2023-010123 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Jussi Halla-aholle eron kaupunginhallituksen jäsenen, kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston varajäsenen luottamustoimista ja
- valitsee Mika Raatikaisen kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston jäseneksi sekä kaupunginhallituksen elinkeinojaoston varajäseneksi vuoden 2025 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 6.8.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

21.08.2023

Asia/2

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Jussi Halla-ahon (PS) 14.6.2023 § 135 jäseneksi kaupunginhallitukseen, 14.6.2023 § 137 jäseneksi konsernijaostoon ja 14.6.2023 § 136 varajäseneksi elinkeinojaostoon kesäkuussa 2023 alkavaksi toimikaudeksi. Jussi Halla-aho on 6.8.2023 pyytänyt eroa kaupunginhallituksen ja konsernijaoston jäsenen sekä elinkeinojaoston varajäsenen luottamustoimista tultuaan valituksi eduskunnan puhemieheksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen kunnanhallitukseen kuntalain 73 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 6.8.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Tarkastusvirasto

21.08.2023

Asia/3

§ 490

V 30.8.2023, Kaupunginhallituksen varajäsenen, kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen valinta

HEL 2023-010126 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Mari Rantaselle eron kaupunginhallituksen varajäsenen, kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen luottamustoimista ja
- valitsee Laura Korpisen kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäseneksi sekä kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäseneksi vuoden 2025 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 6.8.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

21.08.2023

Asia/3

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Mari Rantasen (PS) 14.6.2023 § 135 varajäseneksi kaupunginhallitukseen, 14.6.2023 § 137 varajäseneksi konsernijaostoon ja 14.6.2023 § 136 jäseneksi elinkeinojaostoon kesäkuussa 2023 alkavaksi toimikaudeksi. Mari Rantanen on 6.8.2023 pyytänyt eroa kaupunginhallituksen ja konsernijaoston varajäsenen sekä elinkeinojaoston jäsenen luottamustoimista valtioneuvoston jäseneksi nimittämisen vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen kunnanhallitukseen kuntalain 73 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 6.8.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Tarkastusvirasto

21.08.2023

Asia/4

§ 491

V 30.8.2023, Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston varajäsenen valinta

HEL 2023-010043 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Satu Vartiaiselle eron kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston varajäsenen luottamustoitimesta 1.9.2023 alkaen ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Martin Aallon henkilökohtainen varajäsen) kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostoon 1.9.2023 alkaen kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 2.8.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.08.2023

Asia/4

Kaupunginvaltuusto valitsi Satu Vartiaisen (Vihr.) 2.8.2021 § 233 varajäseneksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostoon vuonna 2021 alkavaksi toimikaudeksi. Satu Vartiainen on 2.8.2023 pyytänyt eroa kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston varajäsenen luottamustoimesta 1.9.2023 alkaen ulkomaille muuton vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 2.8.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

21.08.2023

Asia/4

Kaupunginhallitus 14.08.2023 § 473

HEL 2023-010043 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.08.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

21.08.2023

Asia/5

§ 492

V 30.8.2023, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen valinta

HEL 2023-008852 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Veronika Honkasalolle eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Titta Hiltusen jäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Paavo Arhinmäen ehdotuksesta esittää Titta Hiltusta jäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 26.6.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

21.08.2023

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Veronika Honkasalolle eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ jäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Veronika Honkasalon (Vas.) 2.8.2021 § 242 jäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan vuonna 2021 alkavaksi toimikaudeksi. Veronika Honkasalo on 26.6.2023 pyytänyt eroa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen luottamustoimesta useiden muiden luottamustoimien hoitamisen vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 26.6.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

21.08.2023

Asia/5

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.08.2023 § 475

HEL 2023-008852 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.08.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36207
asta.vennela(a)hel.fi

21.08.2023

Asia/6

§ 493

V 30.8.2023, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen valinta

HEL 2023-006370 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Tuula Yrjö-Koskiselle eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Yuri Birjulinin varajäseneksi (Tuomas Tuomi-Nikulan henkilökohtainen varajäsen) kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 8.5.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Tuula Yrjö-Koskisen (Vihr.) 2.8.2021 § 242 varajäseneksi (Tuomas Tuomi-Nikulan henkilökohtainen varajäsen)

21.08.2023

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Tuula Yrjö-Koskinen on pyytänyt eroa lautakunnan varajäsenyydestä muuttuneen työtilanteen takia.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 8.5.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Taloushallintopalveluliikelaitos

21.08.2023

Asia/7

§ 494

V 30.8.2023, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaoston jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta

HEL 2023-006369 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- Myöntää Tuula Yrjö-Koskiselle eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaoston jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä sekä
- valitsee Johanna Sydänmaan jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaostoon kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 8.5.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Tuula Yrjö-Koskisen (Vihr.) 13.10.2021 § 294 jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaostoon. Tuula Yrjö-Koskinen on pyytänyt eroa jaoston jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä muuttuneen työtilanteen takia.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 8.5.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos

21.08.2023

Asia/8

§ 495

V 13.9.2023, Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2022

HEL 2023-008903 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana olivat ympäristöjohtaja Esa Nikunen ja ympäristöasiantuntija Elina Mähönen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Ympäristöraportti_2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2022.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston hyväksymät kaupunkistrategia ja ympäristöpolitiikka sekä kaupunginhallituksen hyväksymät talousarvion laatimisohteet ohjaavat Helsingin kaupungin ympäristöasioiden hallintaa. Kaupungilla on lisäksi useita ympäristönsuojelun osa-alueohjelmia, joilla osaltaan toteutetaan kaupungin ympäristöjohtamista. Toimialojen, viirastojen, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen ympäristötyö tukee kaupungin ympäristöjohtamista.

Helsingin kaupungin ympäristöraportti on kaupunkikonsernin yhteinen asiakirja, jossa kuvataan kaupungin ympäristötavoitteiden edistymistä ja toiminnan ympäristövaikutuksia sekä kaupungin ympäristöpolitiikan toteutumista.

Raportissa seurataan myös keskeisten ympäristönsuojelun osa-alueohjelmien, kuten Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelman, Ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjausten ja Kierto- ja jakamistalouden toimenpideohjelman edistymistä. Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten raportointi- ja ympäristötilinpitotiedot julkaistaan avoimena datana ja koko raportti julkaistaan osoitteessa julkaisut.hel.fi. Ympäristöpalveluiden kokoamaan ja toimittamaan raporttiin ovat tuottaneet tietoja kaupungin toimialat, virastot, liikelaitokset ja tytäryhteisöt.

Keskeisiä poimintoja ympäristöraportista

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Vuodelle 2040 on kaupunkistrategiassa asetettu hiilinollatavoite ja sen jälkeen tavoitteena on hiilinegatiivisuus. Vuonna 2022 Helsingin kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt nousivat edellisvuodesta 12 prosenttia. Kokonaispäästöjen nousu johtuu siitä, että vaikka muiden sektorien päästöt pääasiassa laskivat, kaukolämmön päästöt nousivat merkittävästi. Kaukolämmön päästöjen nousu selittyy pääosin Helen Oy:n polttoainejakaumalla eli maakaasua jouduttiin korvaamaan kaukolämmön tuotannossa kivihieillä ja öljyllä. Vuoteen 1990 verrattuna Helsingin kokonaispäästöt olivat noin 25 prosenttia pienemmät. Hiilineutraali Helsinki -ohjelman päivitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa elokuussa 2022. Toimenpiteiden vaikuttavuuteen ja lisäisyyteen kiinnitettiin erityistä huomiota. Päästövähennyksiä pyritään saamaan aikaan erityisesti lämmityksessä, liikenteessä ja rakentamisessa.

Kaupunkitasoinen ilmastonmuutokseen sopeutumisen asiantuntijaryhmä keskittyi vuonna 2022 seuraavien priorisoitujen toimenpiteiden toteuttamiseen: luonnonmukainen hulevesien hallinta ja viherrakenteen vahvistaminen, ilmastonkestävä rakentaminen ja peruskorjaus sekä ilmatoriskien ja kriisitilanteiden hallinta osana kaupungin johtamisjärjestelmää.

Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen, lähiluonnon säilyttämisen ja kaupungin kasvun yhteensovittamista edistettiin monella rintamalla. Vuonna 2022 Helsingissä valmisteltiin neljää uutta osayleiskaavaa. Näissä kaikissa luontoarvot olivat keskeisessä asemassa heti valmistelun alusta alkaen. Kaupunkiympäristölautakunnassa hyväksyttiin vuonna 2022 yhteensä 51 tarkistettua asemakaavaehdotusta, joista 46:ssa ei ollut ristiriitoja ekologisen verkoston kanssa. Helsinkiin perustettiin vuonna 2022 neljä uutta luonnonsuojelualuetta. ELY-keskuksen perus-

tamispäätökset syntyivät Kruunuvuorenlammen, Tahvonlahden harjun, Rudträskin ja Uutelan metsän alueista. Luonnonsuojelualueiden osuus Helsingin maapinta-alasta kasvoi 0,2 prosenttiyksikköä 3,8 prosentista 4,0 prosenttiin verrattuna vuoteen 2021. Helsingin kymmenvuotisen luontoseurantasuunnitelman toteuttaminen alkoi. Helsingin metsien hoidon periaatteiden päivittäminen uuden kaupunkistrategian ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman periaatteiden mukaiseksi käynnistettiin.

Meriveden lämpötila oli poikkeuksellisen korkea loppukesästä ja alkusyksystä, mikä mahdollisti tavanomaisesta poikkeavan myöhäisten sini-leväkukintojen muodostumisen. Sinileviä esiintyi runsaasti Laajalahden ja Seurasaarenselän alueella myös pitkin kesää. Meriveden ravinnepitoisuudet ja levämäärät olivat kuitenkin kokonaisuudessaan edellisvuosia hieman pienempiä ja merivesi oli keskimäärin myös edellisvuosia kirkkaampaa. Täysin hapettomia pohjanläheisen veden alueita ei vuonna 2022 Helsingin alueella havaittu. Uuden Itämeritoimenpideohjelman valmistelu kaudelle 2024–2028 käynnistyi. Uuden toimenpideohjelman painopistealueita ovat kestävä merenkäyttö, rehevöityminen, haitalliset aineet ja roskaantuminen, meriluonnon monimuotoisuus sekä tutkimusyhteistyö.

Kaupunkikonsernin CO₂-päästöt ovat 13 prosenttia koko kaupunkialueen päästöistä ja tästä osuudesta noin 95 prosenttia aiheutuu rakennusten energiankulutuksesta. Kaupunkikonsernin kokonaisenergiankulutus väheni 7 prosenttia vuodesta 2021 samalla kun CO₂-päästöt kasvoivat 2 prosenttia. Energiankulutuksen vähentymiseen vaikutti energiansäästötoimenpiteet, joita toteutettiin laajasti koko konsernissa energiakriisiin ja sähköpulatilanteisiin varautumiseksi. CO₂-päästöjen kasvu selittyy sillä, että Helen Oy:n kaukolämmöntuotannon päästökerroin kasvoi 17 prosenttia vuodesta 2021. Tämä johtui maakaasun saatavuusongelmasta, jonka johdosta hiilen ja pelletin käytön osuus lisääntyi energiantuotannossa. Vaatimustaso rakentamisen energiatehokkuuden suhteen pysyi vuonna 2022 entisellään eli kaupungin omat uudis- ja perusparannushankkeet tuli suunnitella ja toteuttaa kansallista määräystasoa energiatehokkaampina.

Helen Oy:n merkittävimmät toimenpiteet tuotannon energiatehokkuudessa olivat Katri Valan lämpöpumppulaitoksen seitsemännen lämpöpumpun rakentaminen sekä kaukojäähdytyksen ja kiinteistöjäähdytyksen liityntätehojen kasvu, joka mahdollisti hukkalämmön hyödyntämisen muun muassa datakeskuksista.

Raideliikenteen kehittämiseen panostettiin edelleen voimakkaasti. Raid-Jokerin rakentaminen eteni suunniteltua nopeammin, ja myös Kruunusillat-pikaraitiotiehanke ja Kalasatamasta Pasilaan -hanke etenivät

hyvin. Länsi-Helsingin raitiotien valmistelu eteni. Helsingin pyöräverkko laajeni Raide-Jokerin rakentamisen yhteydessä. Pyöräverkon kannalta vuoden 2022 merkittävin hanke oli Viikinbaanan valmistuminen Roihupellosta Oulunkylään.

Joukkoliikenteen matkustajamäärät nousivat, mutta eivät vielä palautuneet koronaa edeltävälle tasolle. Matkustajamäärät nousivat vuonna 2022 Helsingin seudun liikenteen (HSL) alueella metrossa 25 prosenttia, busseissa 26 prosenttia, raitiovaunuissa 32 prosenttia ja lähijunissa 33 prosenttia verrattuna vuoteen 2021. HSL otti käyttöön noin 150 uutta sähköbussia ja niiden kokonaismäärä kasvoi vuoden 2022 aikana 328 kappaaleeseen. HSL:n tavoitteena on, että vuoteen 2025 mennessä vähintään 30 prosenttia (noin 400 kappaletta) bussiliikenteen kalustosta kulkee sähköllä.

Vuonna 2022 sähköautojen määrä jatkoi kasvuaan Helsingissä. Ladattavien autojen suhde kaikkiin liikennekäytössä oleviin autoihin Helsingissä oli noin 11,4 prosenttia. Vuonna 2021 vastaava luku oli 8,4 ja vuonna 2020 3,4 prosenttia. Kaupungin tavoitteena on, että vuonna 2030 sähköautojen osuus muodostaa 30 prosenttia Helsingin ajoneuvokannasta. Keväällä 2022 Helsinki kilpailutti sähköautojen latausverkon laajennuksen, ja urakkaan valittiin Helen Oy.

Helsingin kaupungin uusi liikennemeluselvitys valmistui. Merkittävin melulähde Helsingissä on tieliikenne. Helsinkiläisistä noin 39 prosenttia asuu alueilla, joilla tie- ja katuliikenteen päiväajan keskiäänitaso ylittää 55 dB. Viiden vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna tieliikenteen melulle altistuvien määrä on hiukan noussut uuden rakentamisen takia. Autoliikenteen melupäästöä pyrittiin vähentämään edistämällä kitkarenkaiden käyttöä ja vaikuttamalla ajonopeuksiin. Ydinkeskustan neljä vilkasta katuosuutta muunnettiin kesän ajaksi vehreiksi alueiksi, joilla liikuttiin kävelijöiden ehdoilla. Joukkoliikenteestä aiheutuvaa melua vähennettiin asentamalla raitiolinjoille uusia syväraisia vaihteita sekä hiomalla ja voitelemalla raiteita. Myös sähköbussien määrän kasvu vaikuttaa positiivisesti kaupungin ääniympäristöön. Vanhan Porvoontien meluesteen suunnittelua jatkettiin.

Helsingin ilmanlaatu on parantunut viimeisten vuosikymmenien aikana ja on kansainvälisesti vertaillen melko hyvä. Kuitenkin yhä liikenteen pakokaasupäästöt, katupöly sekä pientulisijoissa tapahtuvan puunpolton päästöt aiheuttavat haittaa ihmisten terveydelle ja viihtyisyydelle. Vuonna 2022 autojen pakokaasuista peräisin olevan typpidioksidin pitoisuudet nousivat jonkin verran verrattuna kahteen edelliseen vuoteen, jolloin koronapandemia vähensi ihmisten liikkumista. Pitkällä aikavälillä liikenteen pakokaasuperäiset päästöt ovat kuitenkin laskeneet selvästi ja laskun ennustetaan jatkuvan edelleen ajoneuvotekniikan edistymisen

sekä sähköistymisen ansiosta. Katupölyn eli hengitettävien hiukkasten raja-arvot eivät ole ylittyneet Helsingissä viime vuosina, mutta ylitysriski on edelleen paikoin olemassa.

Vastuullisten hankintojen kehittämisessä keskityttiin ilmastopäästöjen pienentämiseen, haitallisten aineiden vähentämiseen ja vastuullisuuden huomioimiseen hankintaprosessissa. Kaupungin toimialojen ja liikelaitosten hankinnoissa käytettiin vuonna 2022 ympäristökriteerejä keskimäärin noin 52 prosentissa kappalemääräisesti tarkasteltuna. Hankintayksiköiden välillä on edelleen eroja ympäristökriteereiden käytössä. Green deal -sopimuksilla vähennettiin työmaapäästöjä ja haitallisia kemikaaleja.

Helsingin kierto- ja jakamistalouden tiekartan päivitys toimenpideohjelmaksi käynnistettiin. Yleisten alueiden rakentamisessa hyödynnettiin vuonna 2022 yhteensä 659 751 tonnia pilaantumattomia kaivumassoja ja kiviaineksia. Hyötykäytön ansiosta säästyi noin 3,6 miljoonaa euroa ja 0,6 miljoonaa litraa polttoainetta ja vältettiin 1 423 tonnia CO₂-päästöjä. Kalasatamasta Pasilaan -raidehankkeessa onnistuttiin vuoden aikana kierrättämään kaikki hankkeen kierrätyskelpoinen materiaali. Työmaalta kaivetun ja puretun materiaalin kierrätysaste oli lähes 83 prosenttia.

KETTU – Kestävä tulevaisuus varhaiskasvatuksessa -mallin kautta yli 25 000 varhaiskasvatusikäistä lasta perehtyi kestävään tulevaisuuteen. Kestävän kehityksen koulutuksiin osallistui yli 1 000 varhaiskasvatustilan ammattilaista. Perusopetukseen kehitettiin ilmastonmuutokseen keskittyviä oppimiskokonaisuuksia uutta EU:n kestävä kehityksen GreenComp-osaamiskehystä hyödyntäen. Kaikissa Helsingin lukioissa toteutettiin ensimmäisen vuoden opiskelijoille pakollinen Hiilineutraali Helsinki -opintopaketti.

Tavoitteena on, että ympäristöasioiden hallinta on läpileikkaava osa kaikkea kaupungin johtamista. Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän sertifikaatti myönnettiin vuonna 2022 ensimmäistä kertaa sosiaali- ja terveystoimialalle (nyk. sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala), liikunta- ja palveluille, Helsingin kaupungin museolle ja Helsingin taidemuseolle. Kaupungin tytäryhteisöistä sertifikaatin sai ensimmäistä kertaa Kiinteistö Oy Kaapelitalo. Helsingin kaupunkikonsernissa toimi vuoden 2022 loppuun mennessä 1389 ekotukihenkilöä. Helsingin kaupungin koordinoimassa ekotukitoiminnan valtakunnallisessa verkostossa toimi vuonna 2022 yhteensä 34 kuntaa, kuntayhtymää ja muuta organisaatiota.

Helsingin kaupungin ympäristökulut, poistot mukaan lukien, olivat yhteensä 77,9 miljoonaa euroa (1,5 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista). Ympäristökulut laskivat 1,4 prosenttia vuodesta 2021. Suu-

21.08.2023

rimmat kuluerät aiheutuivat alueiden puhtaanapidosta ja jätehuollosta sekä ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämisestä. Ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 104,0 miljoonaa euroa (14,2 prosenttia kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista). Ympäristöinvestoinnit pienenevät 50,6 prosenttia edellisvuodesta. Syynä tähän oli Helsingin kaupungin liikenneliikelaituksen yhtiöittäminen. Suurimmat investoinnit liittyivät ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumiseen ja pilaantuneiden maiden kunnostuksiin. Ympäristötuotot olivat 3,9 miljoonaa euroa (0,3 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista). Helsingin kaupungin liikenneliikelaituksen yhtiöittäminen näkyi myös ympäristötuotoissa, jotka laskivat 30,9 prosenttia edellisvuodesta. Merkittävimmät tuotot tulivat ajoneuvojen siirtomaksuista katujen puhdistukseen liittyen ja kiertotaloudesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Ympäristöraportti_2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

21.08.2023

Asia/9

§ 496

V 30.8.2023, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite Sipoonkorven kansallispuiston laajentamisesta

HEL 2023-002424 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 15.02.2023 Pasanen Amanda Laajennetaan Sipoonkorven kansallispuistoa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan 15.2.2023 Sipoonkorven kansallispuiston laajentamista perustellen sitä seuraavasti:

Sipoonkorven kansallispuisto on yksi pääkaupunkiseudun merkittävimmistä metsäisistä luontohelmistä. Pääkaupunkiseudun kansallispuistojen käyntimäärät ovat jo pitkään olleet kasvussa.

Ihmiset kaipaavat kaupunkielämän vastapainoksi rauhoittumisen paikkoja ja luontoa ympärilleen. Kaupunkien kasvaessa kasvaa myös virkistyspaine viheralueille ja Sipoonkorven kaltaisten laajojen luontoa-alueiden merkitys pääkaupunkiseudun asukkaille kasvaa. Siksi olisi syytä laajentaa Sipoonkorven kansallispuistoa etelään ja luoda kansallis-

21.08.2023

puiston metsäisistä osista lähtevä yhteys Itämerelle asti. Kansallispuiston laajentaminen tasaisi suositun ulkoilualueen käyttöpainetta ja ohjaisi virkistyskäyttöä kestävämmiin laajemmalle alueelle.

Sipoonkorven eteläpuolella sijaitsevassa Östersundomissa on paljon arvokkaita luontoalueita, joita olisi perusteltua liittää osaksi kansallispuistoa. Luonnon kannalta olisi erityisen tärkeää säilyttää ekologisia yhteyksiä Sipoonkorven ja ranta-alueiden välillä. Östersundomin rannikon Natura-alueet tulisi liittää osaksi kansallispuistoa. Alueen lehdot, lintuvedet ja kalliot on todettu valtakunnallisesti arvokkaiksi. Lajistossa korostuvat lintudirektiivin lajit, joita alueella pesii tai levähtää muuttoaikoina huomattavan suuri joukko. Alueelta on tavattu lisäksi monia sellaisia kasvi- ja eläinlajeja, jotka ovat pääkaupunkiseudulla harvinaisia, jotkut myös valtakunnallisesti uhanalaisia. Lisäksi alueella on tutkimuksellista merkitystä, sillä alueella on toteutettu linnustoseurantoja pitkän ajanjakson ajan.

Östersundomiin laaditaan parhaillaan uutta osayleiskaava, jonka tarkoituksena on huomioida alueen ekologiset yhteydet aiempia suunnitelmia huolellisemmin. Tästäkin näkökulmasta olisi perusteltua tarkastella Sipoonkorven kansallispuiston laajentamista.

Aloitteessa esitetään, että kaupunki ryhtyy valmistelemaan Sipoonkorven kansallispuiston laajentamista etelään niin, että kansallispuistoon liitetään Östersundomin arvokkaat luontoalueet ja toteutetaan merellinen yhteys kansallispuistoon.

Saatu lausunto

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ilmoitti, ettei ao. lautakunnan lausunto ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Östersundomin osayleiskaavassa, siihen pohjautuvissa asemakaavoissa ja kaupungin viheralue- ja luonnonsuojelusuunnittelussa on syytä kunnianhimoisesti hyödyntää pääosin vielä maaseutumaisen suunnittelualueen tarjoamia mahdollisuuksia. Luonnonsuojelu- ja viheralueiden verkostoa siihen olennaisesti kuuluvine ekologisine yhteyksineen tulee suunnitella sellaiseen laatu- tasoon ja laajuuteen, jolle vanhan Helsingin alueella ei enää ole tilaa ja mahdollisuuksia.

Kaupunkiympäristölautakunta kannustaa kaupunkiympäristön toimialaa suunnittelemaan luonnonsuojelualueohjelman toteutuskaudelle 2025–34 Östersundomiin riittävän määrän uusia laadukkaita luonnonsuojelualueita ja alueiden välille hyvät ekologiset yhteydet.

21.08.2023

Luonnonsuojelun infrastruktuurin suunnittelun loppuvaiheessa tulee arvioida kansallispuiston laajennuksen edut ja haitat luonnonsuojelulle ja virkistyskäytölle. Jos kansallispuistovaihtoehto arvioidaan kokonaisarviossa ja etenkin luontokadon torjunnan kannalta paremmaksi, siitä ja siihen liittyvistä uusista maanluovutuksista tulee aloittaa neuvottelut ympäristöministeriön ja Metsähallituksen kanssa. Kansallispuiston perustaminen tai laajentaminen vaatii sen, että kyseinen alue on kokonaan valtion omistuksessa

Sipoonkorpi luonnonmaantieteellisenä alueena kattaa 54 km² yhtenäistä metsää Porvoonväylän pohjoispuolella. Nykyinen Sipoonkorven kansallispuisto (24 km²) sijaitsee tämän alueen pohjoisosassa. Etäisyys Porvoonväylältä Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien Natura-alueelle etelässä on lyhimmillään 800 metriä Knutersintien länsipuolella.

Aloitteessa esitetään kansallispuiston laajentamista rannikolle asti keinona suojella lisää luontoa, turvata ekologisia yhteyksiä ja parantaa virkistysmahdollisuuksia ja jakaa virkistyskäytön tuomaa kulutusta laajemmalle alueelle. Toteutuessaan aloitteella olisi myös merkittäviä vaikutuksia kaavoitukseen, luonnonsuojelusuunnitteluun sekä kaupungin ja valtion välisiin maanomistussuhteisiin. Kesäkuussa 2023 voimaan tulleen uuden luonnonsuojelulain mukaan kansallispuiston perustaminen tai laajentaminen ei näet enää ole mahdollista muiden julkisyhteisöjen kuin valtion maille. Kaupunki ei pysty toimimaan asiassa omaaloitteisesti ilman valtion ympäristöhallinnon täyttä tukea hankkeelle.

Osayleiskaavoituksen tilanne

Östersundomin osayleiskaavoitus käynnistyi vuonna 2022. Yhtenä keskeisenä tavoitteena osayleiskaavoitukselle on määritelty viher- ja virkistysverkoston vahvistaminen alueella. Merkittävä on mm. ekologisen yhteyden turvaaminen Mustavuoren lehto - Östersundomin lintuedet -Natura-alueelta Sipoonkorpeen. Kaavoituksen valmisteluvaiheessa on laadittu erilaisia maankäytöskenaarioita ja tehty niiden vaikutusten arviointia. Näiden perusteella laaditaan suunnitteluperiaatteet kaavaluonnoksen pohjaksi. Suunnitteluperiaatteet tuodaan kaupunkiympäristölautakunnan päätettäväksi syksyllä 2023, minkä jälkeen aloitetaan kaavaluonnoksen valmistelu.

Luonnonsuojelualueiden ajankohtainen tilanne Östersundomin alueella

Rannikon Natura 2000-alueella (Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuedet) on kolme suurta maan omistajaa: valtio, kaupunki ja yksi yksityinen taho. Tämä Natura-alue on jo valtaosin suojeltu luonnonsuojelualueita perustamalla. Kaupunki on keväällä 2023 aloittanut Östersundomin lintuvesien hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen. Myös kysei-

sen Natura-alueen reunaosien ja siihen läheisesti liittyvien alueiden luonnonsuojelusuunnittelu on aloitettu luontoselvitysten laatimisella Mustavuoren eteläosassa, Mellunmäen luhdalla, Porvarinlahden etelärannalla ja Kalkkisaarella.

Korkeimman hallinto-oikeuden kumoamassa Östersundomin kuntien yhteisessä yleiskaavassa oli osoitettu suojelualueina pääsääntöisesti silloiset olemassa olleet luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet.

Tavoitteena on, että vireillä olevan osayleiskaavan luonnoksessa osoitetaan nykytilaan verrattuna huomattavasti useampia luonnonsuojelualueita ja että niiden yhteispinta-ala kasvaa merkittävästi. Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen suojelualueiden lisäämistä koskevaa aloitetta on käytetty apuna suunnittelussa. Osayleiskaavan luonnos on tarkoitus tuoda kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn vuoden 2024 aikana.

Tuleva virkistysrakenne ja sen luontovaikutukset

Osayleiskaavan virkistysverkoston rakenteen peruseräatteen suunnitteluun kaavaluonnosvaiheessa. Nykyiset ja tulevat luonnonsuojelualueet ja Östersundomin maakuntakaavan mukaiset virkistysalueiden vihersormet ovat sen runko-osia.

Kaikkia neljää valmisteilla olevaa osayleiskaava-aluetta varten (Östersundomin lisäksi Vartiosaari, Viikinranta-Lahdenväylä ja Länsiväylä) teetettiin luontovaikutusten kokonaisarviointia varten erillisenä konsulttityönä lintuvaikutusten arviointi. Östersundomin osalta arvioitiin erilaisen asukasmäärien ja rakennetun alueen laajuuksien vaikutuksia alueen linnustoon. Vaikutukset arvioitiin merkittäviksi sellaisissa tapauksissa, joissa alueen asukasmäärä ja rakennetun alueen laajuus kasvavat huomattavan paljon nykyisestä, erityisesti mikäli samanaikaisesti kasvavaa virkistyskäyttöä ei kyetä ohjaamaan tehokkaasti. Syynä tähän oli etenkin se, että vähälukuiset ja suojelunäkökulmasta arvokkaimmat lintulajit ovat herkkiä lisääntyvälle retkeilylle, joka on osittain asukasmäärästä riippumatonta. Runsaslukuiset lintulajit kärsivät vähiten tappioita niissä rakentamisen malleissa, jotka toteutetaan tehokkaasti pienellä pinta-alalla.

Arviointi on tehty suunnittelun alkuvaiheessa, eikä siinä ole voitu vielä huomioida alueen virkistysverkoston toiminnallista jaottelua, virkistyskäytön ohjaamisen keinoja tai tulevien uusien luonnonsuojelualueiden laajuutta. Nämä ovat olennaisia tekijöitä, kun arvioidaan luontoalueille kohdistuvaa käyttöpainetta ja vaikutuksia. Arviointi on lisäksi tehty suunnitteluperiaatteiden määrittämistä varten laadittujen skenaarioiden pohjalta, jotka eivät vielä määritä rakentamis- tai virkistysalueiden laajuutta tai rajautumista. Tämän vuoksi vaikutusten arviointia tullaan jat-

kamaan suunnitteluperiaatepäätöksen jälkeen tehtävän osayleiskaava-luonnoksen suunnittelun yhteydessä.

Muiden eliöryhmien osalta luontovaikutusten laajuus näyttäytyy suora-viivaisemmin suhteessa maankäytön muutoksen pinta-alaan. Tämä pä-tee myös osaan luontotyypejä. Toisin kuin esimerkiksi kangasmetsät tai kalliot, voivat suot, muut kosteikot ja virtavedet menettää tärkeitä ominaispiirteitään myös valuma-alueella tapahtuvien muutosten vuoksi.

Kansallispuisto vai muu suojelualue

Päädyttiinpä luonnonsuojelualueiden hallintomuodoissa mihin ratkai-suihin tahansa, on vaikutusarvioiden valossa varsinkin pesimälinnuston keskeisten direktiivilajien suojelu virkistyskäytön kasvaessa erittäin vaativaa. Etenkin kehrääjän ja pyyn säilyminen alueen pesimälinnus-tossa voi edellyttää tiukkoja kulunohjaustoimia, kuten pesimäaikaista polkupakkoa metsä- ja kalliomaastossa tai aivan uusia innovaatioita, kuten yksilöiden radioseurantaan ja pesien etsintään ja suojaamiseen perustuvaa täsmäsuojelua. Tämä on jossakin määrin ristiriidassa ret-keilyalueiden laajentamista ja saavutettavuutta koskevan tavoitteen kanssa. On kuitenkin otettava huomioon, että hyvä polusto ja kulunoh-jaus palvelevat hyvin valtaosaa retkeilijöistä sekä linnuston ja muiden luontoarvojen suojelutavoitteita samaan aikaan.

Maanomistus

Helsingin kaupunki on vuosina 1991–2011 luovuttanut valtiolle yhteen-sä noin 16 km² alueita Sipoonkorven luonnonmaantieteelliseltä alueel-ta. Mahdollinen kansallispuiston laajennus tai muun suojelualueen pe-rustaminen kytkeytyy Östersundomin osayleiskaavan sekä luonnon-suojeluohjelman laadintaan, joiden yhteydessä suunnitellaan luonnon-suojelu- ja viheralueiden sijoittuminen sekä suhde muuhun maankäyt-töön. Lisäksi kansallispuiston perustaminen edellyttää neuvotteluja maanomistuksesta valtion kanssa. Helsingin kaupunki omistaa noin 16 km² maata Östersundomissa kokonaisuudessaan. Alueita on hankittu on hankittu noin vuodesta 1960 nykyhetkeen saakka.

Asian käsittely

Lautakunta teki yksimielisesti esittelijän esitykseen seuraavan lisäyk-sen: Kaupunkiympäristölautakunta kannustaa kaupunkiympäristön toi-mialaa avaamaan keskustelut valtion kanssa Sipoonkorven kansallis-puiston laajentamisesta tarkoituksenmukaisessa ajankohdassa.

Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon mukainen.

21.08.2023

Asia/9

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 15.02.2023 Pasanen Amanda Laajennetaan Sipoonkorven kansallispuistoa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 13.06.2023 § 347

HEL 2023-002424 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Amanda Pasasen ym. valtuustoaloitteesta laajentaa Sipoonkorven kansallispuistoa:

15.2.2023 tehdyssä valtuutettu Amanda Pasasen ja 24 muun valtuutetun valtuustoaloitteessa esitetään, että Sipoonkorven kansallispuistoa laajennettaisiin etelään siten, että Östersundomin rannikolla sijaitsevat Natura-alueet liitetään osaksi kansallispuistoa, huomioiden Östersundomin arvokkaat luontoalueet ja tärkeät ekologiset yhteydet Sipoonkorven ja Itämeren rannikon välillä. Aloitteella tavoitellaan, että kansallispuiston laajentaminen tasaisi suositun ulkoilualueen käyttöpainetta ja ohjaisi virkistyskäyttöä laajemmalle alueelle.

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että Östersundomin osayleiskaavassa, siihen pohjautuvissa asemakaavoissa ja kaupungin viheralue- ja luonnonsuojelusuunnittelussa on syytä kunnianhimoisesti hyödyntää pääosin vielä maaseutumaisen suunnittelualan tarjoamia mahdolli-

suuksia. Luonnonsuojelu- ja viheralueiden verkostoa siihen olennaisesti kuuluvine ekologisine yhteyksineen tulee suunnitella sellaiseen laatu- tasoon ja laajuuteen, jolle vanhan Helsingin alueella ei enää ole tilaa ja mahdollisuuksia.

Kaupunkiympäristölautakunta kannusti kaupunkiympäristön toimialaa suunnittelemaan luonnonsuojelualueohjelman toteutuskaudelle 2025–34 Östersundomiin riittävän määrän uusia laadukkaita luonnonsuojelualueita ja alueiden välille hyvät ekologiset yhteydet.

Luonnonsuojelun infrastruktuurin suunnittelun loppuvaiheessa tulee arvioida kansallispuiston laajennuksen edut ja haitat luonnonsuojelulle ja virkistyskäytölle. Jos kansallispuistovaihtoehto arvioidaan kokonaisarviossa ja etenkin luontokadon torjunnan kannalta paremmaksi, siitä ja siihen liittyvistä uusista maanluovutuksista tulee aloittaa neuvottelut ympäristöministeriön ja Metsähallituksen kanssa. Kansallispuiston perustaminen tai laajentaminen vaatii sen, että kyseinen alue on kokonaan valtion omistuksessa.

Sipoonkorpi luonnonmaantieteellisenä alueena kattaa 54 km² yhtenäistä metsää Porvoonväylän pohjoispuolella. Nykyinen Sipoonkorven kansallispuisto (24 km²) sijaitsee tämän alueen pohjoisosassa. Etäisyys Porvoonväylältä Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien Natura-alueelle etelässä on lyhimmillään 800 metriä Knutersintien länsipuolella.

Aloitteessa esitetään kansallispuiston laajentamista rannikolle asti keino- na suojella lisää luontoa, turvata ekologistia yhteyksiä ja parantaa virkistysmahdollisuuksia ja jakaa virkistyskäytön tuomaa kulutusta laajemmalle alueelle. Toteutuessaan aloitteella olisi myös merkittäviä vaikutuksia kaavoitukseen, luonnonsuojelusuunnitteluun sekä kaupungin ja valtion välisiin maanomistussuhteisiin. Kesäkuussa voimaan tulevan uuden luonnonsuojelulain mukaan kansallispuiston perustaminen tai laajentaminen ei näet enää ole mahdollista muiden julkisyhteisöjen kuin valtion maille. Kaupunki ei pysty toimimaan asiassa oma-aloitteisesti ilman valtion ympäristöhallinnon täyttä tukea hankkeelle.

Kaupunkiympäristölautakunta kannusti kaupunkiympäristön toimialaa avaamaan keskustelut valtion kanssa Sipoonkorven kansallispuiston laajentamisesta tarkoituksenmukaisessa ajankohdassa.

Osayleiskaavoituksen tilanne

Östersundomin osayleiskaavoitus käynnistyi vuonna 2022. Yhtenä keskeisenä tavoitteena osayleiskaavoitukselle on määritelty viher- ja virkistysverkoston vahvistaminen alueella. Merkittävä on mm. ekologisen yhteyden turvaaminen Mustavuoren lehto - Östersundomin lintuve-

det -Natura-alueelta Sipoonkorpeen. Kaavoituksen valmisteluvaiheessa on laadittu erilaisia maankäyttöskenaarioita ja tehty niiden vaikutusten arviointia. Näiden perusteella laaditaan suunnitteluperiaatteet kaavaluonnoksen pohjaksi. Suunnitteluperiaatteet tuodaan kaupunkiympäristölautakunnan päätettäväksi syksyllä 2023, jonka jälkeen aloitetaan kaavaluonnoksen valmistelu.

Luonnonsuojelun ajankohtainen tilanne Östersundomin alueella

Kuten aloitteessa todetaan, Östersundomin kahden Natura-alueen eli Sipoonkorven sekä Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien luontoarvot ovat monipuolisia ja valtakunnallisesti merkittäviä. Myös monet näiden alueiden väliset metsät ja muut luontotyypit ovat arvokkaita toisaalta sinänsä, toisaalta myös sijaintinsa ja tarjoamiensa ekologisten yhteyksien vuoksi.

Rannikon Natura-alueella (Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet) on kolme suuromistajaa: valtio, kaupunki ja yksityinen Westerkullan kartano. Tämä Natura-alue on jo valtaosin suojeltu luonnonsuojelualueita perustamalla. Kaupunki on tänä keväänä aloittanut Östersundomin lintuvesien hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen. Myös kyseisen Natura-alueen reunaosien ja siihen läheisesti liittyvien alueiden luonnonsuojelusuunnittelu on aloitettu luontoselvitysten laatimisella Mustavuoren eteläosassa, Mellunmäen luhdalla, Porvarinlahden etelärannalla ja Kalkkisaaressa.

Korkeimman hallinto-oikeuden hylkäämässä Östersundomin kuntien yhteisessä yleiskaavassa oli osoitettu suojelualueina pääsääntöisesti silloiset olevat luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet.

Tavoitteena on, että vireillä olevan osayleiskaavan luonnoksessa osoitetaan nykytilaan verrattuna huomattavasti useampia luonnonsuojelualueita ja että niiden yhteispinta-ala kasvaa merkittävästi. Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen suojelualueiden lisäämistä koskevaa aloitetta on käytetty apuna suunnittelussa. Osayleiskaavan luonnos on tarkoitus tuoda kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn vuoden 2024 aikana.

Tuleva virkistysrakenne ja sen luontovaikutukset

Osayleiskaavan virkistysverkoston rakenteen peruseriaatteet suunnitellaan kaavaluonnosvaiheessa. Nykyiset ja tulevat luonnonsuojelualueet ja Östersundomin maakuntakaavan mukaiset virkistysalueiden vihersormet ovat sen runko-osia.

Kaikkia neljää valmisteilla olevaa osayleiskaava-aluetta varten (Östersundomin lisäksi Vartiosaari, Viikinranta-Lahdenväylä ja Länsiväylä)

teetettiin luontovaikutusten kokonaisarviointia varten erillisenä konsulttityönä lintuvaikutusten arviointi. Östersundomin osalta arvioitiin erilaisen asukasmäärien ja rakennetun alueen laajuuksien vaikutuksia alueen linnustoon. Vaikutukset arvioitiin merkittäviksi sellaisissa tapauksissa, joissa alueen asukasmäärä ja rakennetun alueen laajuus kasvavat huomattavan paljon nykyisestä, erityisesti mikäli samanaikaisesti kasvavaa virkistyskäyttöä ei kyetä ohjaamaan tehokkaasti. Syynä tähän oli etenkin se, että vähälukuiset ja suojelunäkökulmasta arvokkaimmat lintulajit ovat herkkiä lisääntyvälle retkeilylle, joka on osittain asukasmäärästä riippumatonta. Runsaslukuiset lintulajit kärsivät vähiten tappioita niissä rakentamisen malleissa, jotka toteutetaan tehokkaasti pienellä pinta-alalla. Arviointi on tehty suunnittelun alkuvaiheessa, eikä siinä ole voitu vielä huomioida alueen virkistysverkoston toiminnallista jaottelua, virkistyskäytön ohjaamisen keinoja tai tulevien uusien luonnonsuojelualueiden laajuutta. Nämä ovat olennaisia tekijöitä, kun arvioidaan luontoalueille kohdistuvaa käyttöpainetta ja vaikutuksia. Arviointi on lisäksi tehty suunnitteluperiaatteiden määrittämistä varten laadittujen skenaarioiden pohjalta, jotka eivät vielä määritä rakentamista virkistysalueiden laajuutta tai rajautumista. Tämän vuoksi vaikutusten arviointia tullaan jatkamaan suunnitteluperiaatepäätöksen jälkeen tehtävän osayleiskaavaaluonnoksen suunnittelun yhteydessä.

Muiden eliöryhmien osalta luontovaikutusten laajuus näyttäytyy suora-
viivaisemmin suhteessa maankäytön muutoksen pinta-alaan. Tämä pätee myös osaan luontotyypejä. Toisin kuin esimerkiksi kangasmetsät tai kalliot, voivat suot, muut kosteikot ja virtavedet menettää tärkeitä ominaispiirteitään myös valuma-alueella tapahtuvien muutosten vuoksi.

Kansallispuisto vai muu suojelualue?

Päädyttiinpä luonnonsuojelualueiden hallintomuodoissa mihin ratkaisuun tahansa, on vaikutusarvioiden valossa varsinkin pesimälinnuston keskeisten direktiivilajien suojelu virkistyskäytön kasvaessa erittäin vaativaa. Etenkin kehrääjän ja pyyn säilyminen alueen pesimälinnustossa voi edellyttää tiukkoja kulunohjaustoimia, kuten pesimäaikaista polkupakkoa metsä- ja kalliomaastossa tai aivan uusia innovaatioita, kuten yksilöiden radioseurantaan ja pesien etsintään ja suojaamiseen perustuvaa täsmäsuojelua. Tämä on jossakin määrin ristiriidassa retkeilyalueiden laajentamista ja saavutettavuutta koskevan tavoitteen kanssa. On kuitenkin otettava huomioon, että hyvä polusto ja kulunohjaus palvelevat hyvin valtaosaa retkeilijöistä sekä linnuston ja muiden luontoarvojen suojelutavoitteita samaan aikaan.

Maanomistus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

21.08.2023

Asia/9

Helsingin kaupunki on vuosina 1991–2011 luovuttanut valtiolle yhteensä noin 16 km² alueita Sipoonkorven luonnonmaantieteelliseltä alueelta. Mahdollinen kansallispuiston laajennus tai muun suojelualueen perustaminen kytkeytyy Östersundomin osayleiskaavan sekä luonnonsojeluohjelman laadintaan, joiden yhteydessä suunnitellaan luonnonsojelu- ja viheralueiden sijoittuminen sekä suhde muuhun maankäyttöön. Lisäksi kansallispuiston perustaminen edellyttää neuvotteluja maanomistuksesta valtion kanssa. Helsingin kaupunki omistaa noin 16 km² maata Östersundomissa kokonaisuudessaan. Alueet on hankittu noin vuodesta 1960 nykyhetkeen ja maiden yhteenlaskettu kauppahinta on ilman indeksikorjauksia tasoa 150 milj. euroa.

Käsittely

13.06.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisätään lausuntoehdotukseen seuraava kappale: "Kaupunkiympäristölautakunta kannustaa kaupunkiympäristön toimialaa avaamaan keskustelut valtion kanssa Sipoonkorven kansallispuiston laajentamisesta tarkoituksenmukaisessa ajankohdassa."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

06.06.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi

Katri Backman, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 09 310 37840
katri.backman(a)hel.fi

Laura Vallinkivi, maankäyttöinsinööri, puhelin: 09 310 20859
laura.vallinkivi(a)hel.fi

§ 497

V 30.8.2023 Valtuutettu Ozan Yanarin aloite S2-opetukseen ohjaamisen käytäntöjen uudelleen arvioimiseksi

HEL 2023-001500 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Tuomas Rantanen: Kaupunginhallitus päättää palauttaa aloitteen uudelleen valmisteluun ja toteaa seuraavaa:

Kaupunginhallitus katsoo, että kasvatuksen- ja koulutuksen toimialalla on otettava käyttöön kaikki tarvittavat toimet, joilla varmistetaan, että S2-opetukseen ohjautuvat vain sellaiset lapset, joilla ei katsota olevan riittäviä edellytyksiä pärjätä suomen- tai ruotsinkielisessä äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa. Kielen kanssa kevyempää tukea tarvitseville lapsille ja nuorille on jatkossakin tarjottava S2-tukea äidinkielen opetuksen rinnalla. Parempien toimintatapojen luomisen yhteydessä varmistetaan, että S2-opetuksesta hyötyvien oppilaiden oikeus S2-opetukseen turvataan.

Kaupunginhallitus kiirehtii konkreettisia toimenpiteitä, joiden avulla kehitetään s2-opetukseen ohjaamisen ja kielitaidon arvioinnin käytäntöjä siten, että edellä kuvattu tavoite toteutuu. Tämän lisäksi oppilaiden kielen oppimista S2-opetuksessa on seurattava niin, että siirtyminen äidinkielen ja kirjallisuuden opetukseen tapahtuu tavoitteellisesti ja oikea-aikaisesti.

Monikielisen todellisuuden olosuhteissa tulee korostaa yksilöllistä lähestymistapaa. Eri kouluissa tulee olla läpinäkyvät ja yhtenäiset kriteerit S2-opetukseen ohjaamiselle. Huomiota tulee kiinnittää myös siihen, että opettajat saavat kriteereistä tukea ohjeiden selkeyttämiseksi ja niiden toimeenpanoon viemiseksi.

S2-opetuksen kehittämistä ja eheää suomen kielen opinpolkua, jossa erillisestä S2-opetuksesta on myös selkeä reitti pois, painotetaan Tulevaisuuden taidot -ohjelmassa.

Luokkajakoja tehtäessä varmistetaan, että luokkajakoja ei tehdä niin, että S2 opetuksessa olevia oppilaita kootaan samoille luokille lukujärjestysteknisten syiden tai muun koulutyön järjestämisen yksinkertaistamisen takia.

Kaupunginhallitus toteaa, että suomen tai ruotsinkielen äidinkieltasoi-
sen oppimisen pohja rakennetaan varhaiskasvatuksessa. Kaupungin-
hallitus katsookin, että erityisesti muuta kuin suomea tai ruotsia äidin-
kielenään puhuvien lasten varhaiskasvatukseen osallistumisen astetta
tulee määrätietoisesti nostaa tavoitteena, että jokainen muuta kuin
suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuva lapsi osallistuu varhaiskasva-
tukseen viimeistään kolmevuotiaana.

Kaupunginhallitus katsoo, että varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa
tapahtuvan suomen tai ruotsin kielen oppimisen tulee olla tavoitteellis-
ta.

Kaupunginhallitus näkee, että Helsingin tulee ottaa edelläkävijän rooli
suhteessa opetushallitukseen S2-opetuksen kansallisen tason arvioin-
nin ja mittariston osalta samalla kun kaupunki kehittää omaa S2-
opetustaan. Keskeistä on myös jatkuva tiedon kerääminen yhdessä
muiden koulutuksen järjestäjien ja akateemisen tutkimuksen kanssa.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus palautti asian yksimielisesti uudelleen valmistelta-
vaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 01.02.2023 Yanar Ozan Käytäntöjä S2-opetukseen
ohjaamisessa on arvioitava uudelleen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ozan Yanar ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloittees-
saan, että Helsinki arvioisi tapoja, joilla varmistetaan, että opiskelijat

saavat tasonsa mukaista opetusta, eikä heidän oleteta automaattisesti tarvitsevansa tukea suomen kielessä äidinkieli-merkinnän tai muun olettumuksen kuten esimerkiksi nimen perusteella.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Esitetty aloitevastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Perusopetuksessa ja lukiossa suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärästä, kuten myös ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (R2). Oppimäärät ovat rinnakkaisia suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppimäärälle. Oppilas voi opiskella suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää, jos hänen äidinkielenensä ei ole suomi, ruotsi tai saame tai hänellä on muutoin monikielinen tausta. S2-oppimäärä tulee kyseeseen silloin, kun oppilaan suomen kielen peruskielitaidossa on puutteita jollakin tai joillakin kielitaidon osalualueilla. Helsingin kaupungin perusopetuksessa laskentapäivän 20.9.2022 mukaan 23 % (10 816) oppilaista on vieraskielisiä, ja lähes sama osuus on S2/R2-oppilaita (10 782). Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa laskentapäivän 20.1.2023 mukaan vieraskielisten opiskelijoiden osuus on 17 % ja S2-opiskelijoiden osuus on noin 15 % (1 211).

Kansallisen tason arviointia tai mittaristoa, jonka mukaan oppilaan tai opiskelijan kielitaitoa arvioitaisiin tai seurattaisiin tai jonka mukaan hänet ohjattaisiin opiskelemaan tiettyä oppimäärää, ei ole. Tällaisen arvioinnin ja ohjauksen kehittämiseksi on tunnustettu tarve, ja se olisi taroituksensa mukaista kehittää valtakunnallisena yhteistyönä yhdessä yliopistojen kanssa. Asiasta on viestitty Opetushallitukselle, jonka ohjeistuksia oppimäärän valinnassa noudatetaan.

Perusopetuksessa oppilasta opettavat opettajat suosittelevat oppilaalle soveltuvaa suomen kielen oppimäärää perustuen kokonaisarvioon oppilaan suomen kielen taidon tasosta. Oppilaan huoltaja tekee lopullisen päätöksen oppimäärän valinnasta. Lukiokoulutuksessa opiskelijaa voidaan tarvittaessa ohjata oppimäärän valinnassa, mutta valinnasta päättää opiskelija itse.

Oppimäärään ohjaamiseen sekä kielitaidon arviointiin liittyvään tiedon lisäämiseen on tarvetta, ja asiaan sitoudutaan Helsingissä pitkäjänteisesti. S2-opetuksen kehittämisen konkreettisia toimenpiteitä nostetaan Helsinki oppii – Tulevaisuuden taidot (Koulutus 2030) -ohjelmaan. Ohjelmaluonnokseen on kuvattu ehdotukset systemaattisen kielitaidon arvioinnin kehittämiseksi sekä kaikki kouluasteet käsittävän eheän suomen kielen opinpolun rakentamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on jo tehnyt toimia, jotta oppimäärän valinta olisi kaikille yhdenvertaista. Erityisesti perusopetuksen henkilöstön tueksi on tuotettu tukimateriaalia oppilaan suomen kielen kieli-

21.08.2023

taidon kartoittamiseen ja kehittymisen seuraamiseen, jotta oppimäärän suosittaminen tapahtuu kielitaidon perusteella. Opettajien ja rehtoreiden työn tueksi on Helsingissä tuotettu ”S2-käsikirja perusopetuksen opettajille”, jossa on ohjeistettu oppimäärän valintaan ja huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät asiat. Vastaava opas on valmis-teilla lukiokoulutukseen. Huoltajille on tuotettu ”Tietoa huoltajille suomi toisena kielenä -opinnoista peruskoulussa” -esite 16 eri kielellä, ja se on saatavilla avoimesti Helsingin kaupungin verkkosivustolla. Helsinki aloittaa myös tutkimus- ja kehittämissyhteistyön Turun yliopiston johtaman FUNA-konsortion kanssa. Yhteistyöohjelman yhtenä tavoitteena on, että saamme paremmin tietoa oppijoiden luki-taitojen tuen tarpeista ja edelleen kielitaidosta – erityisesti S2-oppijat huomioiden.

Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee erittäin tärkeänä, että oppilaat eri opinpolun vaiheissa ohjautuvat opiskelemaan äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineesta itselleen parhaiten soveltuvaa oppimäärää. Toimialalla tulee varmistaa, että henkilöstöllä on riittävät tiedot, taidot, valmiudet ja tuki oppimäärän valintaan ja huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 01.02.2023 Yanar Ozan Käytäntöjä S2-opetukseen ohjaamisessa on arvioitava uudelleen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.08.2023 § 478

HEL 2023-001500 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.08.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.06.2023 § 116

HEL 2023-001500 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Perusopetuksessa ja lukiossa suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimääristä, kuten myös ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (R2). Oppimäärät ovat rinnakkaisia suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppimäärälle. Oppilas voi opiskella suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää, jos hänen äidinkielenensä ei ole suomi, ruotsi tai saame tai hänellä on muutoin monikielinen tausta. S2-oppimäärä tulee kyseeseen silloin, kun oppilaan suomen kielen peruskielitaidossa on puutteita jollakin tai joillakin kielitaidon osa-alueilla. Helsingin kaupungin perusopetuksessa laskentapäivän 20.9.2022 mukaan 23 % (10 816) oppilaista on vieraskielisiä, ja lähes sama osuus on S2/R2-oppilaita (10 782). Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa laskentapäivän 20.1.2023 mukaan vieraskielisten opiskelijoiden osuus on 17 % ja S2-opiskelijoiden osuus on noin 15 % (1211).

Kansallisen tason arviointia tai mittaristoa, jonka mukaan oppilaan tai opiskelijan kielitaitoa arvioitaisiin tai seurattaisiin tai jonka mukaan hänet ohjattaisiin opiskelemaan tiettyä oppimäärää, ei ole. Tällaisen arvioinnin ja ohjauksen kehittämiseksi on tunnustettu tarve, ja se olisi tarkoituksenmukaista kehittää valtakunnallisena yhteistyönä yhdessä yliopistojen kanssa. Asiasta on viestitty Opetushallitukselle, jonka ohjeis-

tuksia oppimäärän valintaan liittyen noudatamme.

Perusopetuksessa oppilasta opettavat opettajat suosittelevat oppilaalle soveltuvaa suomen kielen oppimäärää perustuen kokonaisarvioon oppilaan suomen kielen taidon tasosta. Oppilaan huoltaja tekee lopullisen päätöksen oppimäärän valinnasta. Lukiokoulutuksessa opiskelijaa voidaan tarvittaessa ohjata oppimäärän valinnassa, mutta valinnasta päätti opiskelija itse.

Oppimäärään ohjaamiseen sekä kielitaidon arviointiin liittyvään tiedon lisäämiseen on tunnustettu tarve, ja siksi tähän sitoudutaan Helsingissä pitkäjänteisesti. S2-opetuksen kehittämisen konkreettisia toimenpiteitä nostetaan Helsinki oppii – Tulevaisuuden taidot (Koulutus 2030) -ohjelmaan. Ohjelmaluonnokseen on kuvattu ehdotukset systemaattisen kielitaidon arvioinnin kehittämiseksi sekä kaikki kouluasteet käsittävän eheän suomen kielen opinpolun rakentamiseksi.

Toimialalla on jo nyt tehty monenlaisia toimia, jotta oppimäärän valinta olisi kaikille yhdenvertaista. Erityisesti perusopetuksen henkilöstön tueksi on tuotettu tukimateriaalia oppilaan suomen kielen kielitaidon kartoittamiseen ja kehittymisen seuraamiseen, jotta oppimäärän suositaminen tapahtuu kielitaidon perusteella. Opettajien ja rehtoreiden työn tueksi on Helsingissä tuotettu ”S2-käsikirja perusopetuksen opettajille”, jossa on ohjeistettu oppimäärän valintaan ja huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät asiat. Vastaava opas on valmisteilla lukio-koulutukseen. Huoltajille on tuotettu ”Tietoa huoltajille suomi toisena kielenä -opinnoista peruskoulussa” -esite 16 eri kielellä, ja se on saatavilla avoimesti Helsingin kaupungin verkkosivustolla. Helsinki aloittaa myös tutkimus- ja kehittämissyhteistyön Turun yliopiston johtaman FUNA-konsortion kanssa. Yhteistyöohjelman yhtenä tavoitteena, että saamme paremmin tietoa oppijoiden luki-taitojen tuen tarpeista ja edelleen kielitaidosta – erityisesti S2-oppijat huomioiden.

Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee erittäin tärkeänä, että oppilaat eri opinpolun vaiheissa ohjautuvat opiskelemaan äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineesta itselleen parhaiten soveltuvaa oppimäärää. Toimialalla tulee varmistaa, että henkilöstöllä on riittävät tiedot, taidot, valmiudet ja tuki oppimäärän valintaan ja huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyen.

23.05.2023 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Antti Aaltonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27090
antti.aaltonen(a)hel.fi

Leeni Siikaniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)hel.fi

Riikka Merimaa-Jovanovic, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi

21.08.2023

Asia/11

§ 498

Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026

HEL 2023-008312 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.6.2023
- 2 Lausuntopyyntö 14.6.2023, liite, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026
- 3 Lausuntopyyntö 14.6.2023, liite, HSL:n tilannekuvan ja rahoituspohjan arviointi loppuraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026 seuraavan lausunnon:

Lausunnon keskeisin sisältö:

- Helsingiläisten eniten käyttämien joukkoliikenteen lippujen hintojen voimakas nousu on katkaistava. Lipun hintojen hallinta on tehtävä mahdolliseksi kuntakohtaisella kausilippujen hinnoittelulla. Kuntakohtaisen hinnoittelun valmistelussa on selvitettävä ehdotettavien lipunhintojen vaikutukset kuntaosuuksiin.

- Helsinki katsoo, että lippujen hintoja tulee laskea ja edellyttää HSL:ää arvioimaan osana budjetointia sellaisen tason, jossa lippujen hintojen lasku houkuttelee lisää matkustajia ja siten ei tuota paineita kuntaosuuksien kasvuun. Lippujen hintojen laskussa tulee huomioida erityisesti AB-vyöhyke, jossa lippujen hintojen nousu on ollut viime vuosina liian voimakasta.
- Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen on Helsingin kaupunkistrategian tavoitteiden mukaista mahdollistaen kestävästi kasvun seudulla. HSL:lle kertynyt ylijäämä tulee ensisijaisesti käyttää toimiin joilla matkustajamääriä saadaan kasvatettua, kuten harkittuun joukkoliikenteen palvelutasonparantamiseen. Palvelutason parantamiseksi tehtävät toimenpiteet ja niiden vaikutukset, muun muassa kuntakohtaisiin lipputuloihin, tulee sisällyttää lopulliseen toiminta- ja taloussuunnitelmaan.
- Infrakustannuksiin liittyvä kaupunginhallituksen edellyttämä selvitys on käynnissä. Yhtenä ratkaisuvaihtoehtona tarkastellaan infrakustannusten erottamista kuntaosuuden laskennassa, mikä irrottaisi lipputulotavoitteen asettamisen ja infrakustannusten kehityksen toisistaan. Tässä tilanteessa tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti kestävä subventiotavoite tulisi arvioida ja määrittää uudelleen.

Joukkoliikenteen rahoitus ja palvelutaso

Helsingin kaupunkistrategian mukaiset kaupungin kasvu, kestävä liikemisen kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja raideliikenteen verkostokaupungin laajentaminen edellyttävät joukkoliikenteen palvelutason parantamista. Valtion koronatuista HSL:lle kertynyttä ylijäämää on perusteltua käyttää joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen. Tämä tukee matkustajamäärien kasvattamista kohti HSL:n strategisen tavoitteen mukaista 400 miljoonaa nousua. Palvelutason parannukset tulee kohdistaa kustannustehokkaasti siten, että liikennöintiin tehdyt muutokset kasvattavat lipputuloja ja tuovat joukkoliikenteen pariin uusia maksavia asiakkaita. Toimenpiteiden tulee lisätä matkustajamääriä siten, että subvention osuus pienenee ylijäämän tultua käytetyksi eikä niistä tule aiheutua lisäkustannuksia jäsenkunnille. Toimenpiteet matkustajamäärien lisäämiseksi tulee esittää konkreettisesti osana kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaa. Toimenpiteiden kustannukset ja vaikutukset mm. lipputuloihin tulee sisällyttää läpinäkyvästi osaksi toiminta- ja taloussuunnitelmaa, jotta jäsenkunnat voivat arvioida niiden tarkoituksenmukaisuutta ja lausua niiden toteuttamisesta. Tehtävät toimenpiteet tulee lisäksi raportoida jäsenkunnille ja seurata niiden vaikuttavuutta. Helsingin osuuden ylijäämä tulee kohdistaa helsinkiläisiä hyödyttäen.

Joukkoliikenteen rahoituksen ja palvelutason turvaamiseksi HSL:n ja jäsenkuntien keskeisenä yhteisenä tavoitteena vuosille 2023 ja 2024 tulisi olla ylimääräisen koronasta palautumiseen tarkoitettun valtiontuen varmistaminen. Tuen tarvetta tukevat HSL:n raportoimat tiedot kuluvan vuoden matkustajamääristä, jotka ovat edelleen pandemiaa edeltävää aikaa ja HSL:n strategisia tavoitteita matalammalla tasolla.

Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti ja palvelutason muutoksia ohjata resurssiviisaasti muun muassa käynnissä olevat katutyöt huomioiden. Eniten kasvupotentiaalia on siellä, missä on tiivein maankäyttö ja missä tehdään eniten matkoja sekä arkena että viikonloppuisin.

Helsingin kaupunki noudattaa taloudenhoidossaan kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ns. vastuuperiaatetta, jossa käyttömenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä kaupunkistrategiassa asetettuun tuottavuustavoitteeseen. Tämä rajoittaa olennaisesti mahdollisuuksia kasvattaa HSL:lle maksettavaa kuntaosuutta, jonka tulee olla sovitettavissa Helsingin kaupunkitasoiseen talouden kokonaisuuteen vuonna 2024. HSL:n talousarvioehdotuksessa Helsingin kuntaosuuden kasvu ylittää huomattavasti kaupungin talousarvion vastuuperiaatteen mukaisen 4 % kasvuvaran.

Vuonna 2023 Helsingin kuntaosuus on 233,1 miljoonaa euroa (HSL toiminta- ja taloussuunnitelma 2023–2025). HSL:n alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2024–2026 esitetty Helsingin kuntaosuus on 262,6 miljoonaa euroa. Eli kasvu olisi 29,5 miljoonaa euroa (12,7 %). Kunnille aikaisemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää olisi perusteltua käyttää jatkossakin tasamaan kuntaosuuksien vuosittaisia muutoksia.

HSL:n lipunmyynnin toteumatietojen 1–7/2023 mukaan alkuvuoden lipunmyynti on toteutunut HSL:n kevään arviota, johon alustava toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu, parempana. Alkuvuoden positiivisen lipunmyyntituloksen perusteella kunnille kertyviä ylijäämiä on tarve käyttää vuonna 2023 alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitettyä vähemmän. Tällä on merkittävä vaikutus etenkin Helsingin ylijäämään, jota alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa on esitetty käytettävän vuonna 2023 yhteensä 17,3 miljoonaa euroa. Voimassa olevassa talousarviossa 2023 Helsingin ylijäämien käyttö kuluvana vuonna on 10,3 milj. euroa. Jos lipputulot ja HSL:n kustannukset kehittyvät loppuna vuonna talousarvion mukaisina, Helsingille kertynyttä ylijäämää tarvitsee käyttää tätäkin vähemmän. Ylijäämien kerryttäminen HSL:lle ei ole tässä korkotilanteessa ja alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa paremman lipputulouennusteen perusteella tarkoituksenmukaista. Helsingin kantana on, että kertyviä ylijäämiä on jatkossakin perusteltua käyttää tasaamaan kuntaosuuksien vuosittaista vaihtelua.

Helsinki esittää, että matkustajamäärien lisäämiseen liittyvät toimenpiteet tulee valmistella yhteistyössä ja avoimesti HSL:n ja jäsenkuntien kesken. Toimenpiteisiin liittyvät mahdolliset talousarviovaikutukset tulee sisällyttää lopulliseen toiminta- ja taloussuunnitelmaan tai ne tulee käsitellä myöhemmin talousarviomuutoksina yhtymäkokouksessa.

Kuten Helsingin kaupunki MAL-suunnitelmaluonnosta koskevassa lausunnossaan yksiselitteisesti toi esiin, on ensiarvoisen tärkeää, että liikenteen hinnoittelua ja tiemaksuja koskeva lainsäädäntö valmistellaan ja saatetaan voimaan. Lainsäädännön tulee olla sellainen, joka varmistaa pääkaupunkiseudulta kerättävien maksutuottojen kohdentamisen seudun liikennejärjestelmään, esimerkiksi HSL:n toiminnan rahoittamiseen helpottaen kuntaosuuksien kasvupainetta. HSL:n tuleekin toimia voimakkaasti ohjatakseen valtion toimimaan tämän mukaisesti.

Lippujen hinnat ja infrakorvausjärjestelmä

HSL:n lippujärjestelmää tulee kehittää siten, että kausiliput hinnoitellaan kuntakohtaisesti. Tämä mahdollistaa sen, että Helsinki voi halutessaan tukea oman kuntansa asukkaiden matkustamista muita kuntia enemmän. Mahdollisen kuntakohtaisen hinnoittelun valmistelussa on selvitettävä ehdotettavien lipunhintojen vaikutukset kuntaosuuksiin. Helsingiläisten eniten käyttämien AB-lippujen hinnat ovat nousseet voimakkaasti, kun pidempien matkojen lippujen hintoja on saman aikaisesti laskettu. Helsingiläisten joukkoliikenteen käytön tukemiseksi tulee selvittää ainakin lyhytmatkaisen kertalipputuotteen käyttöönottoa.

Helsingin kaupunginhallitus on edellyttänyt kaupunkia selvittämään tapoja joukkoliikennelippujen hintoihin kohdistuvan korotuspaineen lievittämiseen tai hintojen alentamiseen sekä kasvavien infrakustannusten vaikutusta lipunhintoihin Helsingin osalta. Selvityksen alustavien tulosten perusteella tulee tutkia tarkemmin infrakustannusten erottamista kuntaosuuksissa ja sitä myöten infrakustannusten ohjaamista erillään muista kustannuksista. Tämä irrottaisi lipputulotavoitteen asettamisen ja infrakustannusten kehityksen toisistaan, mutta infrakustannukset jaettaisiin edelleen käytön mukaan seudun kuntien kesken. Jos infrakustannukset erotetaan kuntaosuuslaskelmassa, tulee myös tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti kestävä subventiotavoite arvioida ja määrittää uudelleen. Mahdolliset lisäselvitykset tulisi toteuttaa yhteistyössä HSL:n ja muiden jäsenkuntien kanssa. Kuntaosuuslaskentaa ja subventiotasoa koskevat muutokset edellyttävät jäsenkuntien yhteistä tahtotilaa ja päätöksentekoa.

HSL:n tulee seurata ja raportoida pitkäjänteisesti ja sektoreittain matkustamista ja liikennöintiä monilla eri tunnusluvuilla. Nousijamäärän kasvattaminen on tärkeä tavoite. Matkustajakilometrikustannuksen

ohella tulee seurata ainakin nousukohtaista kustannusta. Tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden analysoimiseksi tulee tuottaa tietoa linja- ja linjastokohtaisesta kannattavuudesta.

Joukkoliikenteen oheispalvelut

Joukkoliikenteen tukena olevat mikroliikkumisen palvelut ovat osoittautuneet suosituiksi ja täydentävät matkaketjua. Kaupunkipyöräjärjestelmä on nykyisellä sopimuskaudellaan kasvanut osaksi seudun liikennejärjestelmää. Tulevan sopimuskauden valmistelussa tulee ottaa jäsenkunnat mukaan painavalla tavalla. Jäsenkunnilla, kuten Helsingillä, on päätäntävalta mm. oman alueensa maankäyttöön kaupunkipyöräasemia varten sekä näissä näkyvään mainontaan. Mikroliikkumisen markkinat ovat muuttuneet merkittävästi siitä, kun nykyinen kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin käyttöön. Nopeasti kehittyvillä liikkumisenmarkkinoilla vaikuttaisi siltä, että kaupunkipyöräjärjestelmällä on edelleen perusteltu tehtävä osana kohtuuhintaista, hallittua ja kestäväää liikennejärjestelmää. Markkinaehtoiset liikkumispalvelut ovat riippuvaisia toimivasta joukkoliikennejärjestelmästä (ratikat, bussit, metro).

Joukkoliikenteen palvelutasoon vaikuttaa myös seudullinen liityntäpysäköinti. Keskeisillä tiiviini kaupunkirakenteen alueilla täydennysrakentaminen tarjoaa paremmat mahdollisuudet lisätä joukkoliikenteen käyttöä. Siten liityntäpysäköintiä tulee siirtää tiheään joukkoliikenteen runkonverkon reunamille. Lisäksi liityntäpysäköinnin tavoiteltavien paikkamäärien tulee perustua kohdekohtaisen kannattavuuden arviointiin yhteiskunnan kokonaisuena huomioiden.

HSL on edellyttänyt, että vuonna 2025 alkavissa raitio- ja metrolinjojen liikennöintisopimuksissa kalustoon liittyvät mainostulot siirretään HSL:lle. Nämä tulot tulee kohdistaa raitio- ja metrolinjojen kunnossapitoon, jotta Helsingin kaupungin taloudellinen asema ei heikkene.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

HSL pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa HSL:n alustavasta toimintaja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2023 mennessä.

Yleistä

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. HSL:n hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Ehdotuksesta pyyde-

tään jäsenkuntien lausunnot. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL on pyytänyt kaupungilta lausuntoa alustavasta talous ja toimintasuunnitelmasta 2024–2026. HSL pyytää jäsenkuntaan ottamaan lausunnoissaan kantaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1) Sitoutuvatko jäsenkunnat tavoitelähtöiseen budjointiin, jolla mahdollistetaan joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu?

Talousarvio ja -suunnitelma pohjautuvat tavoitteeseen, että nousijamäärät saadaan strategian mukaiseen nousuvauhtiin ja toimenpiteisiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi panostetaan myös taloudellisesti TTS-kaudella.

Talousarviossa ja suunnitelmassa ei esitetä ylijäämien palautusta jäsenkuntaan, vaan valtion koronatukien ansioista kertyneet ylijäämät jätetään HSL:lle ja käytetään TTS-kauden toimenpiteisiin, joilla matkustajamäärätavoitteet on mahdollista saavuttaa.

2) Miten kunnat aikovat ratkaista infrakorvausjärjestelmän haasteet HSL:n taloudelle tulevina vuosina?

HSL on muodostanut yhteistä näkemystä yhdessä jäsenkuntiansa edustajien kanssa arvioimalla HSL:n tilannekuvaa ja rahoitus pohjaa.

Tavoitteena oli luoda yhteinen tilanne- ja tulevaisuuskuva HSL:n rahoituksellisesta pohjasta, perussopimuksen määrittämistä velvoitteista sekä HSL:n kyvystä vastata asetettuihin erilaisiin velvoitteisiin 2020–2030-luvuilla. Mahdollinen jatkotyö on jäsenkuntien/omistajien vastuulla.

HSL:n strategia

HSL:n yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain laadittavan toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian. HSL:n strategia kausille 2022–2025 hyväksyttiin 18.1.2022.

HSL:n visiona on olla vuonna 2030 kestävä liikunnan johtava toimija, mahdollistaja ja kumppani. Strategian mukaiset arvot ovat: olemme luottamuksen arvoisia, uudistamme rohkeasti ja onnistumme yhdessä. Neljä strategista tavoitetta ovat: kohti päästötöntä joukkoliikennettä, joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa, kustannustehokas joukkoliikenne ja tasapainoinen talous. Näissä tavoitteissa korostuvat talouden tervehdyttäminen, asiakkaiden paluu joukkoliikenteeseen ja päästöjen vähentäminen.

Kaupunginhallitus on aiemmin lausunut HSL:n strategiasta, että strategian visio ja strategiset painopisteet antavat hyvän perustan kuntayhtymän toiminnalle. Strategian tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat omalta osaltaan Helsingin kaupungin maankäytön ja liikenteen kehittämiselle asettamia tavoitteita.

Taloussuunnitelma

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelu vallitsevassa tilanteessa on haastavaa. Talouden yleisen kehityksen ennustaminen on korostuneen vaikeaa. Energiamarkkinat toimivat olosuhteisiin nähden hyvin. Euroopan kiihtyneen inflaation keskeiset tekijät, energia ja polttoaineet, eivät ole enää jatkaneet kallistumistaan. Sähkö on nyt edullista, mutta fossiilisten polttoaineiden hinnat ovat jääneet edelleen suhteellisen korkealle tasolle, mikä näkyy erityisesti vanhan bussikaluston operointikustannuksissa.

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu HSL:n strategiaan tavoitteeseen, jossa matkustajamäärät kasvavat 380 milj. nousuun vuonna 2024 ja edelleen 400 milj. nousuun vuonna 2025. Vuoden 2023 nousujen toteutumaennuste vuoden ensimmäisen kolmanneksen toteutumaan perustuen on 351 milj. nousua. Koronaa edeltäneenä vuonna 2019 HSL-liikenteessä tehtiin 397 milj. nousua.

Vuoden 2023 alusta tehdyt lippujen hintojen korotukset ovat kasvattaneet lipputulokertymää. Hinnan korotukset ovat kuitenkin vaikuttaneet lippujen kappalemääräiseen myyntiin erityisesti AB- ja BC-alueilla siten, että hinnankorotuksilla ei ole saavutettu tavoiteltua kasvua lipputuloissa.

HSL on itselleen asettanut strategiakauden tavoitteeksi, että kuntaosuudet keskimäärin asettuvat 50-55 %:in subventiotasoon. Alustava TTS-suunnitelma on laadittu siten, että strategiakauden subventiavoittoeseen päästään vuonna 2025. Strategiatavoitteiden saavuttaminen ja erityisesti nousijamäärien saaminen nousuun edellyttää kuitenkin lisäpanostuksia joukkoliikenteeseen vuosina 2024-2025.

Traficom myönsi vielä syyskuussa 2022 HSL:lle lisärahoitusta joukkoliikenteen järjestämiseen poikkeusoloissa ja palvelutason ylläpitämiseen yhteensä 49,2 milj. euroa. HSL esittää tuosta tukiosuudesta jäljellä olevan ylijäämän käytettäväksi joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen matkustajamäärien kasvattamiseksi. Koronatuesta kertyneitä ylijäämiä ei siten esitetä palautettavaksi jäsenkuntiin.

HSL:n toimintamenojen on arvioitu vuonna 2024 olevan yhteensä 905,7 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2023 toteutumaan-

nusteesta 45,4 milj. euroa (+5,3 %). Vuonna 2025 toimintamenojen arvioidaan olevan 915,3 milj. euroa ja 927,4 milj. euroa vuonna 2026.

Joukkoliikenteen operointikustannukset ovat vuonna 2024 yhteensä 611,4 milj. euroa, mikä muodostaa 67,5 % toimintamenoista. Liikenne-
muodoittain operointikustannukset jakautuvat seuraavasti: bussiliikenne 357,8 milj. euroa (58,5 %), metrolinnoitus 62,3 milj. euroa (10,2 %), raitio- ja pikaraitio liikenne 90,1 milj. euroa (14,7 %), junaliikenne 96,1 milj. euroa (15,7 %) sekä lauttaliikenne 5,1 milj. euroa (0,8 %). Operointikustannukset ovat 619,6 milj. euroa vuonna 2025 ja 632,3 milj. euroa vuonna 2026.

HSL:n kautta laskutettava kuntien joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus on vuonna 2024 yhteensä 214,5 milj. euroa. Tästä metron osuus on 155,3 milj. euroa (71,4 %). Inframenoihin sisällytetään 50 % investointien poistoista ja koroista sekä hallinto- ja ylläpitokulut täysimääräisinä. Infrakustannukset ovat vuonna 2024 16,7 milj. euroa (+8,3 %) suuremmat kuin vuonna 2023. Suunnitelmakautena kustannukset kasvavat metron jatkeen ja Raide-Jokerin ollessa toiminnassa koko vuoden. Vuonna 2025 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 218,1 milj. euroa ja vuonna 2026 yhteensä 218,4 milj. euroa.

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin käytetään 41,2 milj. euroa vuonna 2024. Näistä palveluostoista 25,7 milj. euroa (62,4 %) muodostuu HSL:n tietojärjestelmien kustannuksista, joilla ylläpidetään lippu- ja informaatiojärjestelmiä ja niihin liittyviä kapasiteettipalveluita sekä huolehditaan laitteiden huollosta.

HSL:n toimintatulot vuonna 2024 ovat yhteensä 923,4 milj. euroa. Kasvu kuluvan vuoden ennusteeseen verrattuna on 64,9 milj. euroa (+7,6 %). Toimintatuloista vuonna 2024 41,5 % on lipputulot ja 56,0 % kuntaosuuksia. Toimintatulojen arvioidaan olevan 933,4 milj. euroa vuonna 2025 ja 950,2 milj. euroa vuonna 2026.

Kokonaisuudessaan vuodelle 2024 tavoitellaan lipputulot yhteensä 382,7 milj. euron edestä. Lipputulotavoite vuonna 2024 on 13,3 milj. euroa (+3,6 %) kuluvan vuoden 2023 ennustetta suurempi. Vuonna 2025 lipputulotavoite on 405,0 milj. euroa ja vuonna 2026 420,0 milj. euroa.

Kuntaosuudet vuonna 2024 ovat yhteensä 517,1 milj. euroa. Keskimääräiseksi subventioasteeksi muodostuu 56,7 %. Kuntaosuudet ovat yhteensä 504,9 milj. euroa vuonna 2025 ja 506,6 milj. euroa vuonna 2026. Keskimääräinen subventioaste HSL-alueella on 54,8 % vuonna 2025 ja 54,0 % vuonna 2026.

Helsingin kuntaosuuden on arvioitu vuonna 2024 olevan 262,6 milj. euroa. Tämä on 29,5 milj. euroa (+12,7 %) enemmän kuin talousarvion 2023 kuntaosuus. Tästä kasvusta infrakustannusten osuus on 7,5 milj. euroa. Kuntaosuuden on arvioitu olevan 258,3 milj. euroa vuonna 2025 ja 260,3 milj. euroa vuonna 2026. Helsingin subventioasteeksi muodostuu 52,7 % vuonna 2024, 50,9 % vuonna 2025 ja 50,2 % vuonna 2026.

Helsingin kaupunginhallituksen 12.6.2023 hyväksymän vuoden 2024 talousarvion raamin mukaisesti Helsingin kaupungin HSL:lle maksama kuntaosuus saa kasvaa enintään 4,0 % eli 9,3 milj. euroa verrattuna vuoden 2023 kuntaosuuteen. Kasvu on 20,2 milj. euroa enemmän kuin Helsingin kaupungin talouden vastuuperiaatteen mukainen tavoite.

HSL on esittänyt tarkastusmaksun korottamista liikenne- ja viestintäministeriölle, jossa tarkastusmaksun suuruutta koskeva asetus on lausuntokierroksen jälkeen toukokuussa 2023 jätetty poliittisena asiana linjattavaksi uudelle ministerille. Tarkastusmaksutuotot on taloussuunnitelmassa laskettu voimassa olevan 80 euron tarkastusmaksun määrän mukaisina. Tarkastusmaksuja arvioidaan kirjoitettavan vuosittain 4,3 milj. euron edestä. Näistä jää saamatta ja kirjataan luottotappioiksi 2,0 milj. euroa vuosittain.

Muutoksia suunnitelmakaudella

Merkittävimmät liikenteen palvelutasomuutokset suunnitelmakaudella ovat:

Vuonna 2024

- metrolienteessä varaudutaan tihentämään ruuhka-ajan vuoroväli nykyisestä 6 minuutista 5 minuuttiin molemmilla linjoilla jokaisena arkipäivänä
- Kalasataman raitiotiellä varaudutaan liikennöinnin aloitukseen Nihdin ja Länsi-Pasilan välillä
- varaudutaan pikaraitiolinjan 15 (Raide-Jokeri) vuorovälin asteittaiseen tihennykseen

Vuonna 2025

- Lahdenväylän bussiliikenteessä varaudutaan Kalasataman uuden terminaalialueen mahdollistamiin linjastomuutoksiin

Vuonna 2026

- ei merkittäviä muutoksia

Lisäksi suunnitelmavuosina bussiliikenteessä varaudutaan lisäämään tarjontaa Malminkentän, Kruunuvuorenrannan ja Kuninkaantammen

kasvavia asuinalueita palveleville linjoille. Myös monien katutöiden, metroasemien perusparannusten ja muiden katuliikenteeseen vaikuttavien poikkeusjärjestelyiden aiheuttamiin lisäkustannuksiin varaudutaan.

HSL:n lippu- ja maksujärjestelmä uudistetaan perustuen tilipohjaiseen taustajärjestelmään. Uudessa järjestelmässä matkustusoikeus voidaan todentaa matkakortin lisäksi muilla erilaisilla tunnisteilla. Lipputilihankkeeseen sisältyy tilipohjainen tausta, uudet lukijalaitteet ja tulevaisuuden lipputuotteiden sekä palvelumallin konseptointityö. Uudet lukijat mahdollistavat myös lähimaksamisen.

Omistajaohjauksen tavoitteet

HSL:

1. Tuottavuuden nousu koko tarkastelukaudella yhteensä vähintään 5 % vuosien 2015–2019 keskiarvoon verrattuna	2. Kuntakohtaiset subventio-osuudet tarkastelukauden loppuun mennessä enintään 50 % kuntakohtaisista kokonaiskustannuksista	3. Joukkoliikenteen toimivuuden parantaminen ja vastuullisuus
Mittarit: 1. Tuottavuusohjelman toimeenpano sisältäen tuottavuusmittarien päivittämisen sekä muut tarvittavat toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi jäsenkuntien taloustilanteet huomioon ottaen 2. Matkustajakilometrikustannus (infrakulujen kanssa ja ilman) 3. Nousujen määrä <i>[jos mahdollista seurata ja tilastoida jo 2024 alkaen]</i>	Mittarit: 1. Tuottavuusohjelman ja muiden suunnitelmien toteuttaminen ja muokkaaminen siten, että kuntakohtainen subventiotavoite voidaan saavuttaa 2. Kuntaosuuksien tarkastelu kuntakohtaisesti vuosittain ja keskipitkän aikavälin (5–7 vuotta) ennusteilla 3. Joukkoliikenteen infra- ja operointikustannusten kumulatiivisen kehityksen tarkastelu kuntakohtaisesti ja koko HSL-alueen osalta vähintään suurten infrahankkeiden suunnitteluvaiheessa päivitettävillä pitkän aikavälin ennusteilla, jotka tukevat jäsenkuntien hankekohtaista päätöksentekoa	Mittarit: 1. Suunnitelman toteuttaminen pandemian liikkumiseen aiheuttamiin muutoksiin sopeutumiseksi 2. Alueittainen asiakas- ja asukastyytyväisyys vuosittain 3. Joukkoliikenteen co2-päästöt vuoteen 2025 mennessä vähintään -90 % verrattuna vuoden 2010 tasoon

- a. Muu omistajalinjaus: Kuntayhtymän talousarviovalmistelussa otetaan huomioon peruspääomalle maksettava 1,5 %:n korvaus

Lisäksi yhteisesti keskusteltavaksi kumppanuusindeksin toteuttaminen, jossa olisi erikseen jäsenkuntien (ym.) substanssikumppanit ja toisaalta omistajaohjaukseen liittyvät kumppanit. Indeksi voisi olla tarkoituksen-

mukaista toteuttaa, vaikka sitä ei otettaisikaan operatiivisuonteisena asiana osaksi omistajaohjaustavoitteita.

Saatu lausunto

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Esittelijän kannanotto

Esittelijän esitys perustuu kaupunkiympäristölautakunnan esitykseen ja kaupunginkansliassa tehtyyn valmisteluun. Esittelijän muutokset ja täydennykset kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon perustuvat tilastotietojen täydentymiseen, lausunnon sisäiseen johdonmukaisuuteen ja siihen, ettei kaupunki lausu HSL:lle kaupungin omaan budjettiprosessiin kuuluvista asioista.

Esitykseen ei ole sisällytetty seuraavia kaupunkiympäristölautakunnan tekemiä muutoksia:

- Lisäykseen sisältyvää virkettä, joka sisältää ennakkokannanoton kaupungin omaan budjettiin: Helsingissä tulee kuitenkin myös varautua budjetin laatimisen yhteydessä kuntaosuuden joustoon ylöspäin, jos HSL:n ja Helsingin strategiset tavoitteet sitä edellyttävät.

- Lisäystä, joka kuuluu kaupungin omaan budjettiprosessiin: Kasvuvaran ylitys on noin 20 miljoonaa euroa ja tätä kokonaisuutta Helsingissä tullaan tarkastelemaan budjettiprosessin aikana tavoitteena löytää subvention taso, joka mahdollistaa lipun hintojen laskun siten, että tämä houkuttelee uusia matkustajia ja tuottaa samalla mahdollisimman hyvät lipputulot.

Esitykseen palautettu seuraava kaupunkiympäristölautakunnan tekemä poisto:

- Tämä rajoittaa olennaisesti mahdollisuuksia kasvattaa HSL:lle maksettavaa kuntaosuutta, jonka tulee olla sovitettavissa Helsingin kaupunkitasoiseen talouden kokonaisuuteen vuonna 2024.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.6.2023
- 2 Lausuntopyyntö 14.6.2023, liite, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma

3 2024-2026
Lausuntopyyntö 14.6.2023, liite, HSL:n tilannekuvan ja rahoituspohjan arviointi loppuraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.08.2023 § 392

HEL 2023-008312 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon keskeisin sisältö:

- Helsingiläisten eniten käyttämien joukkoliikenteen lippujen hintojen voimakas nousu on katkaistava. Lipun hintojen hallinta on tehtävä mahdolliseksi kuntakohtaisella kausilippujen hinnoittelulla. Kuntakohtaisen hinnoittelun valmistelussa on selvitettävä ehdotettavien lipunhintojen vaikutukset kuntaosuuksiin.
- Helsinki katsoo, että lippujen hintoja tulee laskea ja edellyttää HSL:ää arvioimaan osana tavoitteellista budjetoitua sellaisen tason, jossa lippujen hintojen lasku houkuttelee lisää matkustajia ja siten ei tuota paineita kuntaosuuksien kasvuun. Helsingissä tulee kuitenkin myös varautua budjetin laatimisen yhteydessä kuntaosuuden joutoon ylöspäin, jos HSL:n ja Helsingin strategiset tavoitteet sitä edellyttävät. Lippujen hintojen laskussa tulee huomioida erityisesti AB-vyöhyke, jossa lippujen hintojen nousu on ollut viime vuosina liian voimakasta.
- Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen on Helsingin kaupunkistrategian tavoitteiden mukaista mahdollistaen kestävä kasvun seudulla. HSL:lle kertynyt ylijäämä tulee ensisijaisesti käyttää toimiin joilla matkustajamääriä saadaan kasvatettua, kuten harkittuun joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen.
- Infrakustannuksiin liittyvä kaupunginhallituksen edellyttämä selvitys on käynnissä. Yhtenä ratkaisuvaihtoehtona tarkastellaan infrakustannusten erottamista kuntaosuuden laskennassa, mikä irrottaisi lipputulotavoitteen asettamisen ja infrakustannusten kehityksen toisistaan. Tässä tilanteessa tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti kestävä subventiotavoite tulisi arvioida ja määrittää uudelleen.

Joukkoliikenteen rahoitus ja palvelutaso

Helsingin kaupunkistrategian mukaiset kaupungin kasvu, kestävän liikemisen kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja raideliikenteen verkostokaupungin laajentaminen edellyttävät joukkoliikenteen palvelutason parantamista. Valtion koronatuista HSL:lle kertynyttä ylijäämää on perusteltua käyttää joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen. Tämä tukee matkustajamäärien kasvattamista kohti HSL:n strategisen tavoitteen mukaista 400 miljoonaa nousua. Palvelutason parannukset tulee kohdistaa kustannustehokkaasti siten, että liikennöintiin tehty muutokset kasvattavat lipputuloja ja tuovat joukkoliikenteen pariin uusia maksavia asiakkaita. Toimenpiteiden tulee lisätä matkustajamääriä siten, että subvention osuus pienenee ylijäämän tultua käytetyksi. Tehtävät toimenpiteet tulee raportoida jäsenkunnille ja seurata niiden vaikuttavuutta. Helsingin osuuden ylijäämä tulee kohdistaa helsinkiläisiä hyödyttäen.

Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti ja palvelutason muutoksia ohjata resurssiviisaasti muun muassa käynnissä olevat katutyöt huomioiden. Eniten kasvupotentiaalia on siellä, missä on tiivein maankäyttö ja missä tehdään eniten matkoja sekä arkena että viikonloppuisin.

Helsingin kaupunki noudattaa taloudenhoidossaan kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ns. vastuuperiaatetta, jossa käyttömenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä kaupunkistrategiassa asetettuun tuottavuustavoitteeseen. HSL:n talousarvioehdotuksessa Helsingin kuntaosuuden kasvu ylittää huomattavasti kaupungin talousarvion vastuuperiaatteen mukaisen 4 % kasvuvaraman. Kasvuvaraman ylitys on noin 20 miljoonaa euroa ja tätä kokonaisuutta Helsingissä tullaan tarkastelemaan budjettiprosessin aikana tavoitteena löytää subvention taso, joka mahdollistaa lipun hintojen laskun siten, että tämä houkuttelee uusia matkustajia ja tuottaa samalla mahdollisimman hyvät lipputulot.

Kuten Helsingin kaupunki MAL-suunnitelmaluonnosta koskevassa lausunnossaan yksiselitteisesti toi esiin, on ensiarvoisen tärkeää, että liikenteen hinnoittelua ja tiemaksuja koskeva lainsäädäntö valmistellaan ja saatetaan voimaan. Lainsäädännön tulee olla sellainen, joka varmistaa pääkaupunkiseudulta kerättävien maksutuottojen kohdentamisen seudun liikennejärjestelmään, esimerkiksi HSL:n toiminnan rahoittamiseen helpottaen kuntaosuuksien kasvupainetta. HSL:n tuleekin toimia voimakkaasti ohjatakseen valtion toimimaan tämän mukaisesti.

Lippujen hinnat ja infrakorvausjärjestelmä

HSL:n lippujärjestelmää tulee kehittää siten, että kausiliput hinnoitellaan kuntakohtaisesti. Tämä mahdollistaa sen, että Helsinki voi halu-

tessaan tukea oman kuntansa asukkaiden matkustamista muita kuntia enemmän. Mahdollisen kuntakohtaisen hinnoittelun valmistelussa on selvitettävä ehdotettavien lipunhintojen vaikutukset kuntaosuuksiin. Helsingiläisten eniten käyttämien AB-lippujen hinnat ovat nousseet voimakkaasti, kun pidempien matkojen lippujen hintoja on saman aikaisesti laskettu. HSL:n vuoden 2023 talouden toteutumaennuste osoittaa, että lipunhintojen korotukset ovat vaikuttaneet lippujen kappalemääräiseen myyntiin erityisesti AB- ja BC-alueilla niin, että hinnankorotuksilla ei ole enää saavutettu tavoiteltua kasvua lipputuloissa. Tilanteen parantamiseksi tulee selvittää ainakin lyhytmatkaisen kertalipputuotteen käyttöönottoa.

Helsingin kaupunginhallitus on edellyttänyt kaupunkia selvittämään tapoja joukkoliikennelippujen hintoihin kohdistuvan korotuspaineen lievittämiseen tai hintojen alentamiseen sekä kasvavien infrakustannusten vaikutusta lipunhintoihin Helsingin osalta. Selvityksen alustavien tulosten perusteella tulee tutkia tarkemmin infrakustannusten erottamista kuntaosuuksissa ja sitä myöten infrakustannusten ohjaamista erillään muista kustannuksista. Tämä irrottaisi lipputulotavoitteen asettamisen ja infrakustannusten kehityksen toisistaan, mutta infrakustannukset jaettaisiin edelleen käytön mukaan seudun kuntien kesken. Jos infrakustannukset erotetaan kuntaosuuslaskelmassa, tulee myös tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti kestävä subventiotavoite arvioida ja määrittää uudelleen.

HSL:n tulee seurata ja raportoida pitkäjänteisesti ja sektoreittain matkustamista ja liikennöintiä monilla eri tunnusluvuilla. Nousijamäärän kasvattaminen on tärkeä tavoite. Matkustajakilometrikustannuksen ohella tulee seurata ainakin nousukohtaista kustannusta. Tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden analysoimiseksi tulee tuottaa tietoa linja- ja linjastokohtaisesta kannattavuudesta.

Joukkoliikenteen oheispalvelut

Joukkoliikenteen tukena olevat mikroliikkumisen palvelut ovat osoittautuneet suosituiksi ja täydentävät matkaketjua. Kaupunkipyöräjärjestelmä on nykyisellä sopimuskaudellaan kasvanut osaksi seudun liikennejärjestelmää. Tulevan sopimuskauden valmistelussa tulee ottaa jäsenkunnat mukaan painavalla tavalla. Jäsenkunnilla, kuten Helsingillä, on päätäntävalta mm. oman alueensa maankäyttöön kaupunkipyöräaseimia varten sekä näissä näkyvään mainontaan. Mikroliikkumisen markkinat ovat muuttuneet merkittävästi siitä, kun nykyinen kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin käyttöön. Nopeasti kehittyvillä liikkumisenmarkkinoilla vaikuttaisi siltä, että kaupunkipyöräjärjestelmällä on edelleen perusteltu tehtävä osana kohtuuhintaista, hallittua ja kestävää liikennejärjes-

telmää. Markkinaehtoiset liikkumispalvelut ovat riippuvaisia toimivasta joukkoliikennejärjestelmästä (ratikat, bussit, metro).

Joukkoliikenteen palvelutasoon vaikuttaa myös seudullinen liityntäpysäköinti. Keskeisillä tiiviin kaupunkirakenteen alueilla täydennysrakentaminen tarjoaa paremmat mahdollisuudet lisätä joukkoliikenteen käyttöä. Siten liityntäpysäköintiä tulee siirtää tiheään joukkoliikenteen runkonverkon reunamille. Lisäksi liityntäpysäköinnin tavoiteltavien paikkamäärien tulee perustua kohdekohtaisen kannattavuuden arviointiin yhteiskunnan kokonaisetun huomioiden.

HSL on edellyttänyt, että vuonna 2025 alkavissa raitio- ja metroliikenteen liikennöintisopimuksissa kalustoon liittyvät mainostulot siirretään HSL:lle. Nämä tulot tulee kohdistaa raitio- ja metroliikenteeseen, jotta Helsingin kaupungin taloudellinen asema ei heikkene.

Käsittely

08.08.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana olivat liikenneinsinööri Markku Granholm ja johtava liikenneasiantuntija Lauri Kangas. Asiantuntijat poistuivat kullempiensä jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään lausunnon keskeinen sisältö kohtaan toiseksi kappaleeksi uusi kappale ja samalla poistetaan Luvun "Joukkoliikenteen rahoitus ja palvelutaso" kappaleesta kolme toinen lause ja muutetaan viimeistä lausetta alla olevan mukaisesti.

Uusi toinen kappale: Helsinki katsoo, että lippujen hintoja tulee laskea ja edellyttää HSL:ää arvioimaan osana tavoitteellista budjetointia sellaisen tason, jossa lippujen hintojen lasku houkuttelee lisää matkustajia ja siten ei tuota paineita kuntaosuuksien kasvuun. Helsingissä tulee kuitenkin myös varautua budjetin laatimisen yhteydessä kuntaosuuden joustoon ylöspäin, jos HSL:n ja Helsingin strategiset tavoitteet sitä edellyttävät. Lippujen hintojen laskussa tulee huomioida erityisesti AB-vyöhyke, jossa lippujen hintojen nousu on ollut viime vuosina liian voimakasta.

Muokatun kappaleen viimeinen lause:

HSL:n talousarvioehdotuksessa Helsingin kuntaosuuden kasvu ylittää huomattavasti kaupungin talousarvion vastuuperiaatteen mukaisen 4 % kasvuvaran. Kasvuvaran ylitys on noin 20 miljoonaa euroa ja tätä kokonaisuutta Helsingissä tullaan tarkastelemaan budjettiprosessin aikana tavoitteena löytää subvention taso, joka mahdollistaa lipun hintojen

laskun siten, että tämä houkuttelee uusia matkustajia ja tuottaa samalla mahdollisimman hyvät lipputulot.

Lausunnon keskeinen sisältö entinen kappale kaksi, uusi kappale kolme toinen lause muutetaan muotoon:

HSL:lle kertynyt ylijäämä tulee ensisijaisesti käyttää toimiin joilla matkustajamääriä saadaan kasvatettua, kuten harkittuun joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Poistetaan lausunnosta kohta:"Kuten Helsingin kaupunki MAL-suunnitelmaluonnosta koskevassa lausunnossaan yksiselitteisesti toi esiin, on ensiarvoisen tärkeää, että liikenteen hinnoittelua ja tiemaksuja koskeva lainsäädäntö valmistellaan ja saatetaan voimaan. Lainsäädännön tulee olla sellainen, joka varmistaa pääkaupunkiseudulta kerättävien maksutuottojen kohdentamisen seudun liikennejärjestelmään, esimerkiksi HSL:n toiminnan rahoittamiseen helpottaen kuntasuuksien kasvupainetta. HSL:n tuleekin toimia voimakkaasti ohjatakseen valtion toimimaan tämän mukaisesti."

Kannattaja: Mika Raatikainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 1

Mika Raatikainen

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdottir Sandelin, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Hannu Koponen, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1 - 12.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Ki-

21.08.2023

vekäs, Hannu Koponen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Ei-äänet: 5

Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Lauri Kangas, johtava liikenneasiantuntija, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

§ 499

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026

HEL 2023-008427 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 16.6.2023
- 2 Lausuntopyyntö 16.6.2023, liite, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026 seuraavan lausunnon:

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu HSY:n strategian 2030 tavoitteisiin, joita voi pitää hyvin valittuina ja perusteltuina. Tuottavuustavoitteena HSY:llä on keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden parantaminen.

HSY:n toiminta ja sen kehittäminen HSY:n alueen seudullisessa yhteistyössä on tärkeää ja onnistunutta. Jäsenkunnat muodostavat kokonaisuuden, jonka yhdyskuntateknistä huoltoa on tarkoituksenmukaista suunnitella ja toteuttaa yhteisten tavoitteiden edistämiseksi, huomioiden samalla jäsenkuntien ja alueiden erityispiirteet. Toiminta- ja taloussuunnitelma vastaa hyvin näihin yleisiin tavoitteisiin.

HSY:n tavoite investointikauden tarkastelujakson laajentamisesta 20 vuoteen aiemmasta 10 vuodesta on kannatettavaa. HSY:n toiminnassa, suunnitelmissa ja ohjelmissa tulee kuitenkin varautua siihen, että mahdollisesti suuretkin hankkeet Helsingin alueella voivat viivästyä suunnitelmakaudella. Suunnitelmakaudella tehtävät vuosittaiset tarkennukset ovat tarpeen urakoiden siirtyessä sekä hintojen noustessa.

Helsingin osalta investointitarve kaavoituksen mukaisen alueverkoston laajentumisen ja suurten raidehankkeiden vaatimien johtosiirtojen osalta säilynee suurena myös tulevina vuosina talouden epävarmuuksista huolimatta. Vesihuollon saneerausvelan kasvu korkeasta investointitasosta huolimatta on huolestuttavaa. HSY:n tulee investointiohjelmassaan huolehtia vanhan vesihuoltoverkoston saneerauksista siten, että korjausvelka saadaan suunnitelmallisesti kurottua kiinni. HSY:n tulevaisuuden tavoite kattaa kustannukset käyttömaksuilla ja vähentää uuden velan määrää on kannatettavaa. Korjausvelkaa kiinni kurottaessa tämä perustellusti tarkoittaa myös vesihuollon käyttömaksujen korottamista.

HSY:n talous- ja toimintasuunnitelmassaan 2024–2026 esittämä kuntaosuus rahoitettava toiminta ei esitä riittävän selkeitä, perusteltuja ja vaikuttavuudeltaan arvioituja toimia ilmastotavoitteiden saavuttamisen tueksi. Vaikuttavuus ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta sisältää merkittäviä epävarmuuksia. EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi HSY:n tulisi lisätä pakkausjätteen kierrätystä yhteistyössä alan yritysten kanssa.

Asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamiseen kohdistettujen resursien tehostamisen vuoksi kaupunki esittää, että kuntarahoitusta siirretään Helsingin omaan ilmastotyöhön yhteensä 200 000 euroa vuoden 2023 rahoitukseen verrattuna. Kuntaosuuden vähentäminen toteutetaan vaiheittain niin, että vuoden 2023 rahoitustasosta leikataan 140 000 euroa vuodelle 2024 ja edelleen 60 000 euroa vuodelle 2025.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

HSY pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2023 mennessä.

HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman en-

simmäinen vuosi on talousarviovuosi. HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydetty jäsenkuntien lausunnot ennen sen hyväksymistä.

Taloussarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Toiminta- ja taloussuunnitelman tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n hallituksen esittämään strategiaan 2030, josta yhtymäkokous päätti marraskuussa 2022.

Ehdotuksessa Helsingin kuntaosuus on HSY:n perussopimuksen mukaisesti vuodelle 2024 2 345 000 euroa, vuodelle 2025 2 409 000 euroa ja vuodelle 2026 2 472 000 euroa.

Tavoite investointikauden tarkastelujakson pidentämisestä edistää Helsingin ja HSY:n investointien oikea-aikaista yhteensovittamista erityisesti merkittävien hankkeiden osalta. On kuitenkin syytä varautua mahdollisesti suurienkin kaupunkilähtöisten hankkeiden siirtymiseen sekä kustannusten muutoksiin.

Vesihuoltolain mukaan vesihuoltolaitoksen investoinnit tulee kattaa kerättävillä maksuilla. HSY pitää edelleen yllä korkeaa investointitasoa lainarahoituksella, joka johtaa kasvaviin rahoituskuluihin. HSY kuitenkin tavoittelee maksurakennemuutusta, joka parantaa kuntayhtymän kustannusvastaavuutta ja tämän tulisivin olla tavoitteena. Kuntayhtymän tasapainoinen talous tukee pitkällä aikajänteellä myös jatkuvasti kasvavan saneerausvelan vähentämistä.

Kuntaosuus rahoitettava ilmastotyö

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa tulisi esittää päätöksenteon tueksi yksilöidyt perusteet kuntaosuusrahoituksen kohdentumisesta sekä ilmastotyön osalta vaikuttavuuden arviointi kaupunkien ilmastotavoitteiden näkökulmasta.

Helsingin kaupunki on asettanut tiukat, perustellut ja selkeästi mitattavat ilmastonmuutoksen hillinnän tavoitteet ja uudelleenohjelmoinut vaikuttavuuden ja tavoitelähtöisyyden pohjalta ilmastonmuutoksen hillintään liittyvän työnsä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupungin tulee olla hiilineutraali vuonna 2030, hiilinolla vuonna 2040 ja hiilnegatiivinen tämän jälkeen. Samalla kaupunki edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista yhä tavoitelähtöisemmin.

Aika ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi käy vähiin ja tavoitteisiin pääseminen edellyttää entistä vaikuttavampia ja oikea-aikaisempia toimia

sekä entistä suurempaa tarkoituksenmukaisuutta ilmastorahoituksen kohdentamisessa. Ilmastotyön rahoituksen tulee kohdistua ensisijaisesti ilmastotavoitteiden kannalta vaikuttaviin ja perusteltuihin toimenpiteisiin.

Kuntaosuuden jakautuminen ilmasto-, ilmansuojelu- ja tietoyhteistyön kesken ei käy ilmi lausuttavana olleesta materiaalista. Ilmastotyön kannalta on huomioitavaa, että ilmastotyötä tehdään Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueella kuntaosuuksin myös muualla kuin erillisellä sopimuksella rahoitetussa Ilmastoinfossa.

Omistajaohjauksen tavoitteet

HSY:

1. Tuottavuuden nousu vuosittain vähintään 1,5 %	2. Ympäristövastuullisuuden lisääminen	3. Vesi- ja jätehuollon toimivuuden parantaminen
Mittarit: 1. Tuottavuusohjelman toimeenpano, toiminnan selkeä suuntaaminen perustehtävään ja investointiohjelman mitoitus sekä muut tarvittavat toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi, velkaantumisen hillitsemiseksi sekä taksojen maltillisiksi korotuksiksi 2. Toimintamenot euroa/asukas	Mittarit: 1. Kotitalousjätteen kierrätysaste vuosittain, tavoitetaso 2024: vähintään 52 % (vuoden 2025 tavoitetaso 54 %) 2. Kasvihuonekaasupäästöjen määrä HSY:n omassa toiminnassa ja ulkoisissa palveluissa, tavoitetaso 2024: enintään 92 000 t CO2-ekv 3. Hiilineutraalisuussuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen hiilineutraalisuustavoitteeseen 2030 pääsemiseksi	Mittarit: 1. Asiakasryhmä- ja toimintokohdainen asiakastyytyväisyys vuosittain 2. Laskuttamattoman veden osuus verkostoon pumpatusta vesimäärästä, tavoitetaso 2024: enintään 19 %

- a. Muu omistajalinjaus: Kuntayhtymän vuoden 2024 osalta valmistelussa otetaan huomioon peruspääomalle maksettava 1 %:n korvaus ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %:n korvaus.

Lisäksi yhteisesti keskusteltavaksi kumppanuusindeksin toteuttaminen, jossa olisi erikseen jäsenkuntien (ym.) substanssikumppanit ja toisaalta omistajaohjaukseen liittyvät kumppanit. Indeksiksi voisi olla tarkoituksenmukaista toteuttaa, vaikka sitä ei otettaisikaan operatiivisluonteisena asiana osaksi omistajaohjaustavoitteita.

Saatu lausunto

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

21.08.2023

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 16.6.2023
- 2 Lausuntopyyntö 16.6.2023, liite, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.08.2023 § 394

HEL 2023-008427 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talouсарvion ja -suunnitelman perustuu HSY:n 2023-2030 tavoitteisiin, joita voi pitää hyvin valittuina ja perusteltuina. Tuottavuustavoitteena HSY:llä on keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Kaupunkiympäristölautakunta piti HSY:n toimintaa ja sen kehittämistä HSY:n alueen seudullisessa yhteistyössä tärkeänä ja onnistuneena. Jäsenkunnat muodostavat kokonaisuuden, jonka yhdyskuntateknistä huoltoa on tarkoituksenmukaista suunnitella ja toteuttaa yhteisten tavoitteiden edistämiseksi, huomioiden samalla jäsenkuntien ja alueiden erityispiirteet. Toiminta- ja taloussuunnitelma vastaa näihin yleisiin tavoitteisiin hyvin.

HSY:n tavoitetta investointikauden tarkastelujakson laajentamisesta 20 vuoteen aiemmasta 10 vuodesta pidetään kannatettavana. HSY:n toiminnassa, suunnitelmassa ja ohjelmissa tulee kuitenkin varautua siihen, että mahdollisesti suuretkin hankkeet Helsingin alueella voivat viivästyä

suunnitelmakaudella. Suunnitelmakaudella tehtävät vuosittaiset tarkennukset ovat tarpeen urakoiden siirtyessä sekä hintojen noustessa.

Helsingin osalta investointitarve niin kaavoituksen mukaisen alueverkoston laajentumisen kuin suurten raidehankkeiden vaatimien johtosiirtojen osalta säilynee suurena myös tulevina vuosina talouden epävarmuuksista huolimatta. Vesihuollon saneerausvelan kasvua kaupunki pitää korkeasta investointitasosta huolimatta huolestuttavana. HSY:n tuleekin investointiohjelmassaan huolehtia vanhan vesihuoltoverkoston saneerauksista niin, että korjausvelka saadaan suunnitelmallisesti kurottua kiinni. Kaupunki pitää kannatettavana HSY:n tulevaisuuden tavoitetta kattaa kustannukset käyttömaksuilla sekä vähentää uuden velan määrää. Korjausvelkaa kiinni kurottaessa tämä perustellusti tarkoittaa myös vesihuollon käyttömaksujen korottamista.

HSY:n talous- ja toimintasuunnitelmassaan 2024–2026 esittämä kuntaosuus rahoitettava toiminta ei esitä riittävän selkeitä, perusteltuja ja vaikuttavuudeltaan arvioituja toimia ilmastotavoitteiden saavuttamisen tueksi. Vaikuttavuus ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta sisältää merkittäviä epävarmuuksia. EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi HSY:n tulisi lisätä pakkausjätteen kierrätystä yhteistyössä alan yritysten kanssa.

Asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamiseen kohdistettujen resurssien tehostamisen vuoksi kaupunkiympäristölautakunta esittää, että kuntarahoitusta siirretään Helsingin omaan ilmastotyöhön yhteensä 200 000 euroa vuoden 2023 rahoitukseen verrattuna. Kuntaosuuden vähentäminen toteutetaan vaiheittain niin, että vuoden 2023 rahoituksesta leikataan 140 000 euroa vuodelle 2024 ja edelleen 60 000 euroa vuodelle 2025.

Käsittely

08.08.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Katri Penttinen: Lisätään toiseksi viimeisen kappaleen loppuun: EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi HSY:n tulisi lisätä pakkausjätteen kierrätystä yhteistyössä alan yritysten kanssa.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Katri Penttisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmoskoski

Lisätiedot

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417

pasi.rajala(a)hel.fi

Reetta Putkonen, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 37079

reetta.putkonen(a)hel.fi

Susa Eräranta, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 52179

susa.eraranta(a)hel.fi

Valtteri Lankiniemi, diplomi-insinööri: 09 310 22467

valtteri.lankiniemi(a)hel.fi

21.08.2023

Asia/13

§ 500

Tonttien varaaminen asuntohankkeita varten

HEL 2023-004172 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm, Kari Pudas
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tonttivarauksen perustelut ja ehdot 2023 liitteineen
- 2 Varattavat tontit 2023
- 3 Varausaluekartta Pihlajistonkallio
- 4 Sijainti- ja kaavakartat
- 5 Katsaus asuntotonttien varaustilanteeseen Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

A

Kaupunginhallitus varaa Helsingin kaupungin asuntotuotannolle (Att:lle) asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2026 saakka liitteen 1 mukaisin perusteluin ja ehdoin tontit:

- (AK) 10667/3 (Sörnäinen, Sompasaari, Nihti)
- (AK) 21683/1–2 (Hermannin, Hermanninranta)
- (AK) 21684/1–4 (Hermannin, Hermanninranta)
- (AK) 21685/3–4 (Hermannin, Hermanninranta)
- (AK) 38236/1, 2 ja 4 (Malmi, Malminkenttä)

21.08.2023

- (AK) 38264/1, 2, 5 ja 6 (Malmi, Malminkenttä)
- (AK) 49050/2 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AK) 49057/4 (Laajasalo, Tullisaari)
- (AK) 49063/13 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AK) 54213/6 (Vuosaari, Meri-Rastila)

B

Kaupunginhallitus varaa hintakilpailuja varten liitteen 1 mukaisin ehdoin tontit:

- (AK) 10667/1, 2 ja 4 (Sörnäinen, Sompasaari, Nihti)
- (AK) 10676/1–4 (Sörnäinen, Sompasaari, Nihti)
- (AK) 20086/1 ja (A) 20086/2–10 (Länsisatama, Jätkäsaari)
- (AK) 20087/1, (A) 20087/2, (AK) 20087/ 3 ja (A) 20087/4 (Länsisatama, Jätkäsaari)
- (AK) 20088/1 ja (A) 20088/2 (Länsisatama, Jätkäsaari)
- (AK) 21683/3 (Hermannin, Hermanninranta)
- (AK) 21685/1–2 (Hermannin, Hermanninranta)
- (A) 28300/15 ja (A) 28301/12 ja 13 (Oulunkylä, Patola)
- (AP) 33372/3 (Kaarela, Honkasuo)
- (AK) 38237/3 ja 4 (Malmi, Malminkenttä)
- (AK) 38255/1–3 ja 6 (Malmi, Malminkenttä)
- (AK) 38264/3, 4 ja 7 (Malmi, Malminkenttä)
- (AK) 49003/13 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AP) 49005/19 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AK) 49305/1 (Laajasalo, Kruunuvuorenranta)
- (AK) 54247/1 (Vuosaari, Meri-Rastila)

C

Kaupunginhallitus varaa hinta- ja laatukilpailuyhdistelmää ja Kehittyvä kerrostalo -tonttihakua varten liitteen 1 mukaisin ehdoin tontit:

- (AK) 21687/1–3 (Hermannin, Hermanninranta)
- (AK) 38265/1–3 (Malmi, Malminkenttä)

D

Kaupunginhallitus varaa ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyä ja kumppanuuskaavoitusta varten liitteen 1 mukaisin ehdoin

- kaupunginosasta 36. Viikki, Pihlajistonkallion suunnitellulta asema-kaavamuutosalueelta liitekartan 3 mukaisen alueen.

E

Kaupunginhallitus oikeuttaa

- tonttipäällikön järjestämään edellä mainitut B-kohdan hintakilpailut ja päättämään niiden ehdoista sekä valitsemaan kilpailujen perusteella tonteille varaajat ja päättämään kilpailujen voittajien kanssa tehtävien esisopimusten tai tontinvarausten ehdoista, kun kauppahinta tai maanvuokran lisäosuus on enintään 10 miljoonaa euroa.
- kaupunkiympäristölautakunnan järjestämään C-kohdan Kehittyvä kerrostalo -tonttihaun, hinta- ja laatukilpailuyhdistelmät sekä D-kohdan ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyyn, päättämään niiden ehdoista sekä valitsemaan niiden perusteella tonteille varaajat ja toteuttajat.

Esittelijän perustelut

Yleistä tontinvarausesityksestä

Helsingin tontinluovutuslinjauksissa todetaan, että kaupunki voi varata kaupungin asuntotuotantopalveluille asuntotontteja ilman julkista hakua tai kilpailua. Tontinluovutuslinjauksissa todetaan myös, että sääntelemättömään asuntotuotantoon tarkoitetut tontit varataan pääsääntöisesti hintakilpailuin luovutettaviksi. Erityisen vetovoimaisille paikoille sijoittuvat ja arvokkaimmiksi arvioidut tontit luovutetaan myymällä. Muiden alueiden osalta hintakilpailulla luovutettavat tontit luovutetaan pääsääntöisesti vuokraamalla. Tällöin kilpailun ratkaisuperusteena on pääsääntöisesti kilpailussa etukäteen tarjouspyynnössä määritetyn maanvuokran lisäksi kertasuorituksena maksettava maanvuokran lisäosuus. Laatuperustein ratkaistavilla menettelyillä varattavat tontit voidaan luovuttaa kilpailun voittajan valinnan mukaan vuokraamalla tai vuokraamalla osto-oikeuksin, vaikka tontti tontinluovutuslinjausten perusteella luovutettaisiin pääsääntöisesti myymällä. Kumppanuuskaavoituksena kaavoitettavien alueiden varaajat valitaan laatu- ja innovaatioperustein ratkaistavilla ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyillä. Tarvittaessa voidaan käyttää myös hintakilpailua.

Vuoden 2023 tontinvarauskierroksella varattaviksi esitetään tontteja yhteensä noin 3 925 asunnon rakentamiseen noin 7 500 asukkaalle. AM-ohjelmassa vuositavoitteeksi on esitetty varattaviksi tontteja 5 600 asunnon tuotantoa varten. AM-ohjelman mukaisen asuntotuotantotavoitteen saavuttaminen edellyttää, että rakentamiskelpoisten tonttien tarjonta kasvaa nykyisestä.

Tontinvarausesitys koostuu kahdesta osasta:

- Att:lle varattaviksi esitettävistä tonteista sekä
- tonteista, jotka esitetään luovutettavaksi myöhemmin erillisellä kilpailulla tai tonttihaulla.

Yksityisille toimijoille suunnattua tonttihakua ei järjestetä vuoden 2023 aikana. Rajallinen määrä tontteja ei ole mahdollistanut tonttihakua.

Varattaviksi esitettävät tontit sijaitsevat seuraavissa kaupunginosissa ja seuraavilla alueilla:

- 10. Sörnäinen: Sompasaari, Nihti
- 20. Länsisatama: Jätkäsaari
- 21. Hermannin: Hermanninranta
- 28. Oulunkylä: Patola
- 33. Kaarela: Honkasuo
- 36. Viikki: Viikin tiedepuisto
- 38. Malmi: Malminkenttä
- 49. Laajasalo: Yliskylä
- 49. Laajasalo: Tullisaari
- 49. Laajasalo: Kruunuvuorenranta
- 54. Vuosaari: Meri-Rastila

Varattaviksi esitettävät tontit arvioidaan pääsääntöisesti rakentamiskelpoisiksi varausaikana eli noin kolmen vuoden kuluessa. Nyt varattavilla tonteilla on lainvoimaiset asemakaavat. Viikistä Pihlajistonkallion suunnitellulta asemakaavamuutosalueelta varataan alue kumppanuuskaavoitukseen. Tällä alueella lopullinen rakentamiskelpoisuus riippuu muun ohella asemakaavoituksen etenemisestä.

Varattaviksi esitettävien tonttien perustiedot on esitetty liitteessä 2 (tontinvaraustaulukko). Sijainti- ja kaavakartat ovat liitteenä 4. Yleisiä perusteluja täydentävät tontti- ja hankekohtaiset perustelut on esitetty liitteessä 1 (tonttivarauksen perustelut ja ehdot 2023).

Kokonaisuudessaan varausesitys on edellisvuoden varausesitystä (2 623 asuntoa, 215 835 k-m²) suurempi. Tänä vuonna varauskierroksen tonteista esitetään varattaviksi prosentuaalisesti eniten sääntelemättömään tuotantoon, johtuen muun muassa Jätkäsaaren merenrantatonttien varaamisesta kilpailuihin. Jätkäsaaren aloitusvaiheen tontinvaraukset keskittyivät enemmän välimuodon ja valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon kuin sääntelemättömään asunto-tuotantoon. Nyt loppuvaiheen merenrantatontit esitetään varattaviksi sääntelemättömään tuotantoon, jotta päästäisiin lähemmäksi AM-ohjelman mukaista hallinta- ja rahoitusmuotojakaamaa.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020 (AM-ohjelma), Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelma sekä Helsingin tontinluovutuslinjaukset ohjaavat Helsingin kaupungin tontinluovutusta ja asuntohankkeiden toteutusta.

Tontinluovutuksiin vaikuttaa merkittävässä määrin myös asemakaava-varanto ja esirakentamiseen osoitettujen investointirahojen määrä. Vuosittain asuntotuotantoon pyritään laatimaan asemakaavoja vähintään 700 000 k-m². Valituksista johtuen suurin osa hyväksytyistä asemakaavoista on edelleen eri oikeusasteiden käsittelyssä. Viime vuonna asuntotuotantoon hyväksyttiin 517 842 k-m²:n edestä asemakaavoja (25 kpl), joista kahdeksasta, yhteensä 246 678 k-m², valitettiin hallinto-oikeuteen. Helmikuussa 2023 (15.2.2023) noin 580 000 k-m² asuinrakennusoikeutta oli eri oikeusasteiden käsittelyssä. Vaikka uusia tontteja ja alueita kaavoitetaan runsaasti, ei rakentamiskelpoisia tontteja muodostu samassa määrin varattaviksi ja luovutettaviksi. Lisäksi suurin osa kaavoista sijoittuu suurille projektialueille, joilta tonttien varaaminen ja luovuttaminen tapahtuu useiden vuosien aikana rakentamisen edetessä vaiheittain. Vaikka nyt investointirahoja on osoitettu ennätyskellisen suuri määrä kaupunkiympäristön toimialalle, niistä merkittävä määrä ohjautuu suuriin silta- ja raidehankkeisiin.

Tontinvarauksiin ja -luovutuksiin vaikuttaa myös välillisesti maailman taloudellisesta tilanteesta ja koroista johtuva epävarmuus asuntomarkkinoilla. Kuluttajien kasvanut huoli tulevaisuudesta näkyy asuntojen kysynnän laskuna.

Varausesitykseen sisältyvien tonttien hallinta- ja rahoitusmuotojen määrittelyn pohjana ovat toimineet AM-ohjelmassa koko kaupungin tasolle asetetut tavoitteet vuodelle 2023 sekä ohjelmassa asetettu tavoite asuntokannan alueellisesta monimuotoisuudesta segregaaation ehkäisemiseksi.

Nyt varattaviksi esitettävien tonttien hallinta- ja rahoitusmuotoja määritettäessä on otettu huomioon kunkin alueen jo olemassa oleva asuntokanta ja alueiden erityispiirteet, jotta vältetään yksipuolisilta alueilta. Pyrkimyksenä on vahvistaa niitä asumismuotoja, joita alueelle tarvitaan lisää. Hallinta- ja rahoitusmuotojen monipuolisuus on pitkään ollut keskeinen asuntopoliittinen periaate Helsingissä.

Tontinvarausten valmistelussa siis priorisoidaan hallinta- ja rahoitusmuodoltaan tasapainoisten alueiden toteutuminen. Tällöin huomioidaan esimerkiksi täydennysrakentamisalueiden olemassa olevan asuntokannan hallinta- ja rahoitusmuotojakauma. Käytännössä tämä on tarkoittanut, ettei monille täydennysrakentamisalueille voida osoittaa juuri lainkaan valtion tukemaa pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa. Toisaalta aluerakentamisen projektialueilla on perusteltua noudattaa AM-ohjelman mukaista hallinta- ja rahoitusmuotojakauman tavoitetta. Näille alueille ei kuitenkaan ole tasapainoisen hallinta- ja rahoitusmuotojakauman saavuttamiseksi tarkoituksenmukaista esittää AM-ohjelman edellyttämää määrää enempää (30 %) valtion tukemaa pitkän korko-

tuen vuokra-asuntotuotantoa, jottei kaupunki omilla toimillaan yksipuolista alueen asuntokantaa.

AM-ohjelmaan on kirjattu, että varauskannan on mahdollistettava hallinta- ja rahoitusmuotojakauman toteutuminen tavoitteiden mukaisesti. Kuitenkaan varauskannan hallinta- ja rahoitusmuotojakauma ei kerro sitä, miten alueet ovat rakentuneet, vaan pelkän tontinvarauskannan tilanteen. Tontinvarauskannassa on paljon tontteja, joita ei esimerkiksi pystytä kaavan keskeneräisyydestä johtuen kilpailuttamaan.

Tonteille esitettävät hallinta- ja rahoitusmuodot on määritelty yhteistyössä kaupunginkanslian aluerakentamisprojektien ja asuminen-yksikön kanssa.

Att:lle esitettävät varaukset

Att:lle esitetään varattaviksi tontteja viidestä kaupunginosasta yhteensä 112 395 k-m² eli noin 1 359 asunnon rakentamista vastaava määrä.

Att:lle esitettävistä varauksista noin 54 % kohdistuu valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon (noin 733 asuntoa) ja noin 46 % välimuodon tuotantoon (noin 626 asuntoa). Att:lle varattaviksi esitettäville tonteille sijoittuu liikerakennusoikeutta yhteensä 2 785 k-m².

AM-ohjelman täytäntöönpanoa koskevan päätöksen (kaupunginhallitus 7.12.2020 § 853) mukaan kaupungin oman asuntotuotannon toteuttamisedellytyksistä tulee huolehtia. Vuodesta 2023 alkaen Att:n tuotantotavoite on 2 000 asuntoa vuodessa. AM-ohjelman mukaan tästä Att:n tuotantotavoitteesta puolet (1 000) tulisi toteuttaa valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona, 250 omistusasuntona alueille, joille omistusasuntoja muuten ei synny (mahdollistaa nykymuotoisesta puoli-hitaksesta luopumisen) ja 750 välimuodon asuntoina.

Tonttien varaamisella luodaan Att:lle edellytykset saavuttaa tuotantotavoitteet. Tällä varauskierroksella Att:n omistusasuntotuotantoon ei kuitenkaan voida esittää varattaviksi tontteja, koska kaupungilla ei ole mitaria, jolla voitaisiin määritellä alueet, joille ei ole syntynyt omistusasuntoja.

Voimassa olevista kaikista tontinvarauksista Att:lle varattu noin 20 % eli noin 5 496 asunnon tuotantoa vastaava määrä (tilanne 28.2.2023). Tämä vastaa noin kolmen vuoden tuotantotavoitetta.

AM-ohjelman mukainen tavoite on, että kaupungin omalle asuntotuotannolle on varattu 30 % tontinvarauksista. AM-ohjelman mukaiset tavoitteet kaupungin omalle tuotannolle eivät saa olla ristiriidassa kaupungin muiden tavoitteiden ja arvojen kanssa. Valtion pitkän korkotuen

vuokra-asuntoja ei voi entisestään lisätä alueille, joissa kyseistä hallinta- ja rahoitusmuotoa tai yleensä vuokra-asuntoja on liikaa, koska kaupungin tulee omilla toimenpiteillään välttää yksipuolisten asuinalueiden syntymistä ja ehkäistä segregatiota. Osa Att:lle jo varatuista tonteista ei kuitenkaan ole nykyisellään kaavoituksen keskeneräisyyden, tonttien esirakentamisen tai kunnallistekniikan puuttumisen johdosta luovutuskelpoisia. Tilanne on myös sama muille toimijoille kilpailuun varattujen tonttien osalta.

Att:lle varattaviksi esitettävät tontit on tarkoitus myöhemmin luovuttaa kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 päättämien asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten mukaisesti vuokraamalla ne pitkäaikaisesti.

Att:lle säänneltyyn tuotantoon varattavaksi esitettävien tonttien markkina-arvo on noin 125 milj. euroa ja pääoma-arvo säänneltyyn tuotantoon luovutettuna arviolta noin 68 milj. euroa. Tällöin kaupungin subvention määräksi voidaan arvioida noin 57 milj. euroa.

Kilpailuilla ja/tai erillisillä tonttihauilla varattaviksi esitettävät tontit

Kilpailuilla ja erillisillä tonttihauilla varattaviksi esitetään tontteja yhteensä noin 211 340 k-m² eli noin 2 566 asunnon rakentamista vastaava määrä. Tontteja esitetään sääntelemättömään omistus- ja vuokra-asuntotuotantoon lukuun ottamatta Malmin tonttia 38265/3, jossa sallitaan myös säännelty tuotanto.

Tarkoitus on järjestää kahdenlaisia hintakilpailuja. Osassa kilpaillaan tonttihinnalla, jossa tontti myydään (482 asunnon rakentamista vastaava määrä) ja osassa kilpaillaan kertasuorituksena maksettavalla maanvuokran lisäosuudella, jossa tontti vuokrataan (565 asunnon rakentamista vastaava määrä).

Hintakilpailuun, jossa tontti myydään, on esitetty muun muassa Oulunkylästä kaksi tonttia (40 asuntoa), Honkasuolta yksi tontti (13 asuntoa), Malmilta kuusi tonttia (225 asuntoa), Laajasalosta kaksi tonttia (13 asuntoa) ja Meri-Rastilasta yksi tontti (33 asuntoa).

Kaupungin tontinluovutuslinjauksissa pääsääntö on se, että sääntelemättömään omistus- ja vuokra-asuntotuotantoon tarkoitettut tontit vuokrataan, mikäli tontit sijoittuvat muille kuin erityisen arvokkaille ja vetovoimaisille alueille. Oulunkylä, Honkasuo, Malmi, Laajasalo ja Meri-Rastila kuuluvat alueisiin, joissa tontit pääsääntöisesti vuokrataan. Kaupunginhallituksen 1.4.2019, 220 § hyväksymien tontinluovutuslinjausten mukaan kaupungin tonttihintojen perustuu markkina-arvoon, jolloin tonttien hinnat voivat vaihdella muun muassa markkinatilanteen mukaan. Nykyisessä markkinatilanteessa on kuitenkin tärkeää saada ajankohtaista tonttihintatietoa näiltä alueilta markkinahintaisen vuokra-

tason määrittämiseksi. Jotta alueiden markkinahintaista tonttintahintatietoa saadaan, tulee eri alueilta myydä riittävästi tontteja.

Kaupunkiuudistusalueilla ja kaupunkiuudistusalueen kaltaisiksi luetuilla alueilla, joihin muun muassa Malmi ja Meri-Rastila kuuluvat, on myös erittäin tärkeää saada toteutumaan uudistuantona omistusasuntoja. Malmin ja Meri-Rastilan kaltaisten vaikeasti markkinoitavien alueiden omistusasuntorakentamisen edistämiseksi tontin luovuttaminen myymällä on tarkoituksenmukaista ja se vastaa myös tontinluovutuslinjauksia.

Edellä mainittujen tonttien myynti ei estä eikä vaikeuta kaupungin pitkän tähtäimen kehittämistä eikä tonttien myynti muutoinkaan johda kaupungin kannalta epätarkoituksenmukaiseen tilanteeseen.

Hintakilpailujen lisäksi Hermanninrannan alueella kilpaillaan yhdistetyllä hinta- ja laatukilpailulla, jossa yhden korttelin tontit myydään (222 asunnon rakentamista vastaava määrä). Jätkäsaarella taas kaikkiin hintakilpailutontteihin (myynti ja vuokraus) on esitetty lisäksi kilpailun voittajalle velvoite järjestää arkkitehtuurikutsukilpailu (326 asunnon rakentamista vastaava määrä).

Malmin Nallenrinteen asemakaava-alueella sijaitsevalle yhdelle vuokrattavalle tontille on esitetty hintakilpailun voittajalle velvoite järjestää arkkitehtuurikutsukilpailu (103 asunnon rakentamista vastaava määrä).

Ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyyn ja kumppanuuskaavoitukseen esitetään varattavaksi alue Viikistä Pihlajistonkallion alueelta, joka mahdollistaisi noin 741 asunnon rakentamisen. Pihlajistonkallio sijaitsee Raide-Jokerin läheisyydessä. Neuvottelumenettelyn ja kumppanuuskaavoituksen tarkoituksena on hakea uusia teknisiä ratkaisuja, jotka tukevat kaupungin hiilineutraalisuustavoitteita. Ilmoittautumis- ja neuvottelumenettely on mahdollista järjestää, kun Pihlajiston suunniteluperiaatteet on hyväksytty. Varauksensaajan kanssa on tarkoitus alkaa kehittää aluetta yhdessä.

Kehittyvä kerrostalo -tonttihakuun esitetään varattavaksi tontteja noin 127 asunnon rakentamista vastaava määrä. Tontit sijaitsevat Malmilla (Lentoasemankorttelit).

AM-ohjelma 2020

Kaupunginvaltuusto on 11.11.2020 § 313 hyväksynyt Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma). Ohjelmassa on määritelty kaupungin asuntopoliittiset tavoitteet, jotka on järjestetty neljän teeman alle:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- asuntotuotannon määrä
- asuntotuotannon laatu
- elinvoimaiset alueet ja segregaatian ehkäiseminen
- asuntokannan ja kaupungin asunto-omaisuuden kehittäminen.

Ohjelman mukaan vuodesta 2023 alkaen asuntotuotannon vuosittainen tavoite on 8 000 asuntoa, joista 5 600 toteutetaan kaupungin luovuttamille tonteille. Kaupungin oma asuntotuotantotavoite on 2 000 asuntoa vuodessa (1 000 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA-vuokra-asuntoa, 250 omistusasuntoa alueille, joille omistusasuntoja muuten ei synny sekä 750 välimuodon asuntoa).

Asuntotuotantotavoitteella pyritään vastaamaan Helsingin kireään asuntomarkkinatilanteeseen ja samalla pyritään vaikuttamaan asumisen hintatasoon. Tämän korkean 5 600 asunnon tason saavuttaminen edellyttää muun muassa, että kaupungilla on tarjota toimijoille rakentamiskelpoisia tontteja eri puolilta kaupunkia. Toisaalta asuntotuotannon korkeisiin tavoitteisiin pääseminen riippuu suurelta osin myös asuntomarkkinatilanteesta ja rakentamiskustannuksista.

Vuoden 2022 lopussa tonttivarauksista noin 35 % (noin 750 000 k-m² eli noin 9 700 asuntoa) oli asemakaavallisesti vielä kesken: suunnitella, luonnosvaiheessa, ehdotusvaiheessa tai käsiteltävänä oikeusas-teissa.

AM-ohjelman mukainen hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuodesta 2023 alkaen seuraava:

- 30 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (joista 500 opiskelija- ja nuoriso-asuntoja)
- 20 prosenttia välimuodon asuntoja
- 50 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (4 000 asuntoa, joista kaupunki toteuttaa keskimäärin 250 omistusasuntoa omana rakennuttamisena niillä alueilla, joille omistusasuntotuotantoa ei muuten synny. Tämä mahdollistaa nykymuotoisesta puolihitaksesta luopumisen.)

Helsingin asuntopolitiikan keskeisenä periaatteena on pitkään ollut varmistaa kaikkien asuinalueiden monipuolinen asukas- ja asuntorakenne. Eri hallinta- ja rahoitusmuodolla varmistetaan monipuolinen sosioekonominen väestörakenne, joka puolestaan hillitsee alueellista eriytymistä.

AM-ohjelman mukaan alueellisesta hallinta- ja rahoitusmuotojakaumasta päätetään tontinluovutus- ja maankäyttösopimusvaiheessa siten, että huomioidaan alueellinen tasapaino. Yksipuolisia asuinalueita välte-tään. Asuntokantaa tarkastellaan oppilaaksiottoalueittain, jotta jokaisen

koulun oppilasrakenne muodostuisi monipuoliseksi. Vuokrakerrostoaloissa sijaitsevien asuntojen osuus alueen asuntokannasta tulee olla pääsääntöisesti korkeintaan 50 prosenttia. Alueilla, joilla on yli 50 prosenttia vuokra-asuntoja alueen asuntokannasta, kaupunki pyrkii omilla toimenpiteillään välttämään vuokra-asumisen lisäämistä. Mikäli alueella on paljon vuokra-asumista, saattaa alueiden vetovoimaisuus omistusasuntotuotannon kannalta hiipua ja edelleen yksipuolistaa väestöpohjaa.

Kun pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantotavoite on tästä vuodesta lähtien nostettu 30 prosenttiin, tarkoittaa se muun vuokra-asumisen supistumista 20 prosenttiin. Käytännössä 50 prosentin sääntelemättömästä asuntotuotannosta saisi korkeintaan 40 prosenttia olla vapaarahoitteista vuokra-asumista ja välimuodon tuotannossa ei saisi vuokra-asumista olla ollenkaan.

Keskeisimmillä uusilla projektialueilla kuten Kalasatamassa, Jätkäsaarella, Kruunuvuorenrannassa, Pasilassa, Kuninkaantammessa, Honkasuolla ja Malminkentän alueella, asuntotuotannossa toteutetaan kaupungin AM-ohjelman mukaista hallintamuotojakaumaa systemaattisesti. Alueellinen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma suunnitellaan kaupunkitasoisessa yhteistyössä jo varhaisessa vaiheessa ennen tonttien varaamista. Projektialueiden hallintamuotojakauma näkyy AM-ohjelman mukaisena vasta koko alueen valmistuttua. Esimerkiksi Kalasataman ja Jätkäsaaren alueilla, joita on rakennettu jo yli kymmenen vuotta, asuntorakentamisen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma alkaa olla vasta nyt AM-ohjelman tavoitteiden mukainen.

Kalasatamassa (sis. myös Hermannin alueen) hallinta- ja rahoitusmuotojakauma olisi varausesityksen jälkeen seuraava:

- 25 % (tavoite: 30 %) valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja,
- 25 % (tavoite: 20 %) välimuodon asuntoja,
- 50 % (tavoite: 50 %) sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja

Jätkäsaarella hallinta- ja rahoitusmuotojakauma olisi varausesityksen jälkeen seuraava:

- 29 % (tavoite: 30 %) valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja,
- 27 % (tavoite: 20 %) välimuodon asuntoja,
- 44 % (tavoite: 50 %) sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja

Kuninkaantammen ja Honkasuon hallinta- ja rahoitusmuotojakauma olisi varausesityksen jälkeen seuraava:

- 19 % (tavoite: 30 %) valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja,
- 39 % (tavoite: 20 %) välimuodon asuntoja,
- 42 % (tavoite: 50 %) sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja

Kruunuvuorenrannan hallinta- ja rahoitusmuotojakauma olisi varausesityksen jälkeen seuraava:

- 29 % (tavoite: 30 %) valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja,
- 33 % (tavoite: 20 %) välimuodon asuntoja,
- 38 % (tavoite: 50 %) sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja

Kruunuvuorenrannan alueen hallinta- ja rahoitusmuodon jakauma on toistaiseksi painottunut säänneltyyn asuntotuotantoon. Rakentamisen edetessä merenrantatonteille sääntelemättömän tuotannon osuus kasvaa.

Kaupunki on systemaattisesti varannut tontteja AM-ohjelman hallinta- ja rahoitusmuototavoitteiden mukaisesti. Tavoitteiden mukaiset tulokset alkavat näkyä alueiden valmistuessa. Tonttivarauksissa on varmistettu, etteivät uudet asuntoalueet muodostu pelkästään vuokra- tai omistusasuntovaltaisiksi, vaan alueilta löytyy kaikkia hallinta- ja rahoitusmuodon asuntoja AM-ohjelman mukaisesti huomioiden kuitenkin kunkin alueen jo olemassa oleva asuntokanta ja alueiden erityispiirteet.

Kaupunkiuudistusalueilla ja kaupunkiuudistusalueen kaltaisiksi luetuilla alueilla, joissa on suhteellisesti vähän omistusasuntoja, ei esimerkiksi vuokra-asumisen määrää tule lisätä, vaan alueille tulee uudistuotantona rakentaa erityisesti omistuspohjaista asumista eli sääntelemätöntä vapaarahoitteista omistusasumista sekä välimuodon omistus- ja asumisoikeusasumista. Kaupunkiuudistuksen toteuttaminen on ensiarvoisen tärkeää alueiden eriytymiskehityksen korjaamiseksi.

Varausesitykseen sisältyvien tonttien hallinta- ja rahoitusmuotojen määrittelyn pohjana ovat toimineet AM-ohjelmassa koko kaupungin tasolle asetetut tavoitteet vuodelle 2023 sekä ohjelmassa asetettu tavoite asuntokannan alueellisesta monimuotoisuudesta segregaaation ehkäisemiseksi.

Yleiset varausehdot

Att:n tontinvarauksissa noudatetaan liitteen 1 mukaisia tonttikohtaisia ja liitteen 1 alaliitteiden varausehtoja. Kaupunkiympäristölautakunta ja/tai tonttipäällikkö päättää erikseen erillisillä kilpailuilla ja tonttihauilla luovutettavien tonttien varausehdoista ja/tai kilpailuohjelmien hyväksymisen tonttien varaamisen yhteydessä.

Asuntotonttien hankevaraukset ja tontinluovutuskilpailut

Tavoitteena on toteuttaa asuntotonttien hankevarauksia ja tontinluovutuskilpailuja 5 600 asunnon verran vuonna 2023. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä hankevarauksia ja tontinluovutuskilpailuja on toteutunut 83 asunnon verran.

Viime vuonna asuntotonttien hankevarauksia ja tontinluovutuskilpailuja toteutettiin noin 4 000 asunnon verran.

Asuinkerrostalojen täydennysrakentaminen kaupungin vuokraamilla asuntotonteilla

Kaupunginhallitus on 26.4.2021 § 310 hyväksynyt kaupungin maapoliitikassa noudatettavaksi Helsingin maanhankintaan ja asemakaavoitukseen liittyvät maapoliittisia periaatteita koskevat linjaukset sekä soveltamisohjeet. Tavoitteena on muun muassa edistää täydennysrakentamista vuokratonteilla sekä kannustaa tontinvuokralaisia ja rakennusalan toimijoita kehittämis- ja täydennysrakentamishankkeisiin. Kaupunki käynnistää yhdessä tontinvuokralaisen kanssa vuokratonttia koskevan asemakaavanmuutoksen tekemällä yhteisen kaavamuutoshakemuksen, joka korvaa tontinvarauksen.

Viime vuonna asuntotonttien yhteisiä kaavamuutoshakemuksia tehtiin yhteensä neljä kappaletta. Uutta rakennusoikeutta näissä hankkeissa on yhteensä noin 28 000 k-m², mikä vastaa noin 400 asunnon rakentamista.

Tontinvarausesityksen vaikutus varauskantaan

Tämän varausesityksen jälkeen kaupungilla on varattuna tontteja yhteensä noin 2,38 milj. k-m² eli noin 31 522 asunnon rakentamista varten ja asuntoja noin 60 000 asukkaalle.

Varausesityksen jälkeen koko kaupungin alueen varauskannasta on varattuna noin:

- 20 % valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon,
- 23 % välimuodon tuotantoon ja
- 57 % sääntelemättömään tuotantoon.

Yksityisille toimijoille tontteja on varattuna noin 16 248 asunnon rakentamista vastaava määrä.

Opiskelija- ja nuorisoasumiseen on varattuna tontteja noin 1 009 asunnon rakentamista vastaava määrä. AM-ohjelman mukainen vuosittainen tuotantotavoite vuodesta 2023 alkaen on 500 opiskelija- ja nuorisoasuntoa. Varauskanta vastaa noin kahden vuoden tuotantotavoitetta.

Att:lle on varattuna tontteja noin 6 855 asunnon rakentamista vastaava määrä, mikä vastaa noin kolmen ja puolen vuoden tuotantotavoitetta. Att:n varauksista 53 % on valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon ja 47 % välimuodon tuotantoon. Koko varauskannasta Att:n osuus on noin 22 %.

Kilpailuja ja erillisiä tonttihakuja varten on varattuna tontteja noin 8 419 asunnon rakentamista vastaava määrä.

Tämän varausesityksen jälkeen koko varauskannan määrä on edelleen AM-ohjelman tavoitteiden mukainen ja mahdollistaa vähintään neljän vuoden asuntorakentamisen.

Katsaus asuntotonttien varaustilanteeseen on liitteenä 5.

Asuntorakentamisen toteutuminen ja lähiajan näkymät Helsingissä

Vuosi 2021 ja 2022

Helsingissä asuntorakentaminen on painottunut vahvasti kerrostaloasuntoihin ja uudistuotannosta valtaosa on kerrostaloasuntoja.

Vuonna 2021 asuntorakentaminen oli vilkasta. Asuntoja valmistui yhteensä 7 105, mikä oli hieman yli tavoitteen. Varsinkin vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja (2 636 kpl) valmistui enemmän kuin kertaakaan aikaisemmin 2000-luvun tarkastelujaksolla.

Vuonna 2022 uudisasuntoja valmistui yhteensä 6 046 kappaletta, mikä oli 86 prosenttia kaupungin 7 000 asunnon tavoitteesta. Uustuotantona ja laajenuksin valmistuneista asunnoista 92 prosenttia valmistui kerrostaloihin. Rakentaminen keskittyi erityisesti Pohjois-Pasilan ja Kalasataman alueille. Huoneistotyypeistä yksiöitä rakennettiin kaikkein eniten (1 677 asuntoa).

Rakentamisen hidastuminen näkyi kaikilla mittareilla vuonna 2022. Kaupungin asuntotonttien luovutusten määrä (2 770 asuntoa) jäi tavoitteesta. Rakennuslupia myönnettiin 5 809 asunnon rakentamiseksi, kun edellisenä vuonna rakennuslupia myönnettiin 7 551 asunnolle. Myös asuntorakentamisen aloituksissa (5 134 asuntoa) nähtiin viime vuonna notkahdus.

Vuonna 2022 Att:n ARA-kohteita (valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntoja) saatiin liikkeelle vain 199 asunnon verran. Vuonna 2021 vastaava määrä oli 647 asuntoa. Muun muassa rakennuskustannusten nousu näkyi korkeina urakkatarjouksina, mikä vaikutti varsinkin ARA-kohteiden aloitukseen.

Vuosi 2023 ja lähiajan näkymät

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä on valmistunut 2 179 asuntoa. Valmistuneiden asuntojen poikkeuksellisen suuri määrä lienee seurausta vuoden 2021 suuremmista aloitusmääristä. Suurin osa näistä valmistuneista asunnoista sijoittuu Itäkeskuksen, Jätkäsaa-ren, Veräjämäen ja Kruunuvuorenrannan osa-alueille. Rakennuslupia on myönnetty 1 874 asunnon verran, mikä selittyy osittain sillä, että jumiin jääneet ARA-kohteet ovat saaneet hyväksyttäviä urakkatarjouksia.

Asuntorakentamisen aloituksia on ollut 1 373 asunnon verran, mikä vastaa viime vuoden tasoa. Kaupungin luovuttamilla tonteilla aloitettiin 726 asunnon rakentaminen. Kaupungin luovuttama asuinrakennusoi-keus ensimmäisellä vuosineljänneksellä vastaa laskennallisesti noin 400 asunnon rakentamista (tavoite 5 600 asunnon rakentamista vas-taava määrä).

Vaikka valmistuneiden asuntojen määrä on korkea ensimmäisellä vuo-sineljänneksellä, edellä esille nostetuista vuoden 2022 asuntorakenta-misen mittareista on pääteltävissä, että asuntorakentamisessa pala-taan korkealta lähemmäksi pidemmän aikavälin keskiarvoa. Jotta 8 000 asunnon tuotantotavoite saavutettaisiin, edellyttäisi se nopeaa suunnan muutosta.

Maaliskuussa 2023 Rakennusteollisuus RT ry totesi, että rakennusala on ”pohjassa kiinni” ja varsinkin asuntorakentaminen on ollut laskevas-sa suhdanteessa jo vuoden verran. Suurin pudotus on mahdollisesti jo tapahtunut. Nousuun kääntymisen arvioidaan tapahtuvan kuitenkin hi-taasti, koska asuntorakentamisessa nollakorkovetoa ei pidetä enää to-dennäköisenä.

Tilastokeskuksen mukaan rakennuskustannukset nousivat vuoden 2023 helmikuussa 6,4 % vuoden takaisesta. Positiivista on se, että ra-kennuskustannusten nousuvauhti on hieman hidastunut ja haasteet tuotteiden saatavuudessa ovat myös vähentyneet. Rakennuskustan-nusten tason alenemista ei kuitenkaan juuri ole odotettavissa.

Pitkään jatkunut nollakorko-aika on suosinut asuntorakentamista ja mahdollistanut suurien lainojen ottamisen. Rakennusteollisuus RT ry:n mukaan nollakorot ja maltillinen kustannustaso ovat vauhdittaneet asuntorakentamista monta vuotta.

Viime vuodesta lähtien keskuspankit ovat kuitenkin kiristäneet rahapoli-tiikkaansa ja nostaneet ohjauskorkojaan inflaation palauttamiseksi ta-voitetasolle. Asuntolainojen viitekorkona yleisesti käytetyn 12 kuukau-den euribor-koron ennätysnopean nousun seurauksena asuntojen uu-disrakentamisen kasvu on kääntynyt laskuun, kun varsinkin vapaara-

hoitteisten asuinrakennusten aloitukset ovat vähentyneet. Inflaatio on vaikuttanut myös asuntojen kysyntään.

Inflaation nopea kiihtyminen ja energian hintojen nousu on myös kasvattanut taantumariskiä. Valtiovarainministeriö ennakoi maaliskuussa 2023 (Suomi ponnistaa taantumasta kasvuun loppuvuonna), että lievän taantumuksen jälkeen Suomen talous palaa kasvuun loppuvuonna.

Lopuksi

Tässä varausesityksessä mainitut asuntomäärät ovat laskennallisia. Laskelmat eivät perustu suunnitelmiin eivätkä siten välttämättä vastaa lopullisia asuntomääriä. Hallinta- ja rahoitusmuotojen jakaumat on laskettu laskennallisten asuntojen määristä.

Varattavat tontit mahdollistavat puolen vuoden tuotantotavoitteen mukaisen asuntotuotannon ja asuntojen rakentamisen noin 7 500 asukkaalle. Suurimman osan Att:lle varattavista tonteista arvioidaan olevan rakentamiskelpoisia vuoden 2026 loppuun mennessä, minkä johdosta Att:n tontinvarauksia esitetään vuoden 2026 loppuun saakka. On mahdollista, että joitakin varauksia joudutaan myöhemmin jatkamaan. Kilpailuihin ja tonttihakuihin suunnatuille tonteille ei esitetä varausaikaa, koska tonteilla ei ole vielä toteuttajaa.

Varausesitys on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelussa yhteistyössä asemakaavotuksen sekä kaupunginkanslian aluerakentamisen ja asuminen-yksikön kanssa. Att on osallistunut valmisteluun sille varattavaksi esitettävien tonttien osalta.

Seuraavan kerran kaupunginhallitukselle esitetään uusia tontinvarauksia ensi vuonna.

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys

Kaupunkiympäristölautakunta on 30.5.2023 § 306 esittänyt kaupunginhallitukselle tonttien varaamista asuntohankkeita varten. Käsitellessään esitystä kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi (äänin 6-5) vastaehdotuksen "Lisätään esitysehdotukseen seuraavat kappaleet: "Lisäksi lautakunta toteaa, että esitys myytävistä tonteista poikkeaa usean tontin kohdalla kaupungin tontinluovutuslinjoista, jotka perustuvat pääsääntöisesti muiden kuin erityisen arvokkaille ja vetovoimaisille alueille sijoituvien sääntelemättömään asuntotuotantoon tarkoitettujen tonttien vuokraamiseen. Markkinatilanteen epävarmuudesta huolimatta kertaluontoinen linjoista poikkeaminen ei saa muodostaa uutta käytäntöä kaupungin tontinluovutukseen. Jos markkinoiden epävarmuus jatkuu, on arvioitava muita kuin myyntiin perustuvia keinoja hankkia ajankoh-

21.08.2023

Asia/13

taista tietoa tonttien markkina-arvosta tonttivuokrien määrittämistä varten."

Kaupunkiympäristölautakunnan esityksen jälkeen liitteisiin 1, 2 ja 5 on päivitetty tieto Hermanninrannan asemakaavan muutoksen nro 12760 lainvoimaistumisesta.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tonttvarausten perustelut ja ehdot 2023 liitteineen
- 2 Varattavat tontit 2023
- 3 Varausaluekartta Pihlajistonkallio
- 4 Sijainti- ja kaavakartat
- 5 Katsaus asuntonttien varaustilanteeseen Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Asuntotuotanto
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 30.05.2023 § 306

HEL 2023-004172 T 10 01 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle seuraavat tontit (kohdat A–D) varattaviksi:

21.08.2023

A

Helsingin kaupungin asuntotuotannolle (Att:lle) asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2026 saakka liitteen 1 mukaisin perusteluin ja ehdoin tontit:

- (AK) 10667/3 (Sörnäinen, Sompasaari, Nihti)
- (AK) 21683/1–2 (Hermannin, Hermanninranta)
- (AK) 21684/1–4 (Hermannin, Hermanninranta)
- (AK) 21685/3–4 (Hermannin, Hermanninranta)
- (AK) 38236/1, 2 ja 4 (Malmi, Malminkenttä)
- (AK) 38264/1, 2, 5 ja 6 (Malmi, Malminkenttä)
- (AK) 49050/2 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AK) 49057/4 (Laajasalo, Tullisaari)
- (AK) 49063/13 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AK) 54213/6 (Vuosaari, Meri-Rastila)

B

hintakilpailuja varten liitteen 1 mukaisin ehdoin tontit:

- (AK) 10667/1, 2 ja 4 (Sörnäinen, Sompasaari, Nihti)
- (AK) 10676/1–4 (Sörnäinen, Sompasaari, Nihti)
- (AK) 20086/1 ja (A) 20086/2–10 (Länsisatama, Jätkäsaari)
- (AK) 20087/1, (A) 20087/2, (AK) 20087/ 3 ja (A) 20087/4 (Länsisatama, Jätkäsaari)
- (AK) 20088/1 ja (A) 20088/2 (Länsisatama, Jätkäsaari)
- (AK) 21683/3 (Hermannin, Hermanninranta)
- (AK) 21685/1–2 (Hermannin, Hermanninranta)
- (A) 28300/15 ja (A) 28301/12 ja 13 (Oulunkylä, Patola)
- (AP) 33372/3 (Kaarela, Honkasuo)
- (AK) 38237/3 ja 4 (Malmi, Malminkenttä)
- (AK) 38255/1–3 ja 6 (Malmi, Malminkenttä)
- (AK) 38264/3, 4 ja 7 (Malmi, Malminkenttä)
- (AK) 49003/13 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AP) 49005/19 (Laajasalo, Yliskylä)
- (AK) 49305/1 (Laajasalo, Kruunuvuorenranta)
- (AK) 54247/1 (Vuosaari, Meri-Rastila)

C

hinta- ja laatukilpailuyhdistelmää ja Kehittyvä kerrostalo -tonttihakua varten liitteen 1 mukaisin ehdoin tontit:

- (AK) 21687/1–3 (Hermannin, Hermanninranta)
- (AK) 38265/1–3 (Malmi, Malminkenttä)

D

ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyä ja kumppanuuskaavoitusta varten liitteen 1 mukaisin ehdoin

- kaupunginosasta 36. Viikki, Pihlajistonkallion suunnitellulta asema-kaavamuutosalueelta liitekartan 3 mukaisen alueen.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti myös kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa tonttipäällikön järjestämään edellä mainitut B-kohdan hintakilpailut ja päättämään niiden ehdoista sekä valitsemaan kilpailujen perusteella tonteille varaajat ja päättämään kilpailujen voittajien kanssa tehtävien esisopimusten tai tontinvarausten ehdoista, kun kauppahinta tai maanvuokran lisäosuus on enintään 10 miljoonaa euroa.

Lisäksi lautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan järjestämään C-kohdan Kehittyvä kerrostalo -tonttihaun, hinta- ja laatukilpailuyhdistelmät sekä D-kohdan ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyyn, päättämään niiden ehdoista sekä valitsemaan niiden perusteella tonteille varaajat ja toteuttajat.

Lautakunta totesi myös, että esitys myytävistä tonteista poikkeaa usean tontin kohdalla kaupungin tontinluovutuslinjoista, jotka perustuvat pääsääntöisesti muiden kuin erityisen arvokkaille ja vetovoimaisille alueille sijoittuvien sääntelemättömään asuntotuotantoon tarkoitettujen tonttien vuokraamiseen.

Markkinatilanteen epävarmuudesta huolimatta kertaluontoinen linjoista poikkeaminen ei saa muodostaa uutta käytäntöä kaupungin tontinluovutukseen.

Jos markkinoiden epävarmuus jatkuu, on arvioitava muita kuin myyntiin perustuvia keinoja hankkia ajankohtaista tietoa tonttien markkina-arvosta tonttivuokrien määrittämistä varten.

Käsittely

30.05.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat johtava tonttiasiamies Marja Hannikainen ja asiantuntija Petra Santos. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeeseen kokoukseen.

Vastaehdotus: Mia Haglund:

Lisätään esitysehdotukseen seuraavat kappaleet: "Lisäksi lautakunta toteaa, että esitys myytävistä tonteista poikkeaa usean tontin kohdalla

kaupungin tontinluovutuslinjoista, jotka perustuvat pääsääntöisesti muiden kuin erityisen arvokkaille ja vetovoimaisille alueille sijoittuvien sääntelemättömään asuntotuotantoon tarkoitettujen tonttien vuokraamiseen.

Markkinatilanteen epävarmuudesta huolimatta kertaluontoinen linjoista poikkeaminen ei saa muodostaa uutta käytäntöä kaupungin tontinluovutukseen.

Jos markkinoiden epävarmuus jatkuu, on arvioitava muita kuin myyntiin perustuvia keinoja hankkia ajankohtaista tietoa tonttien markkina-arvosta tonttivuokrien määrittämistä varten."

Kannattaja: Jenni Hjelt

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Otto Meri, Jenni Pajunen, Lea Saukkonen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 6

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Tuomas Nevanlinna, Katri Penttinen

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Poissa: 1

Saana Rossi

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6–5 (1 tyhjä, 1 poissa).

23.05.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marja Hannikainen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 52178
marja.hannikainen(a)hel.fi

§ 501

Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n äänivallattomiin B-osakkeisiin kohdistuva lisäpääomasuoritus, Hopealaakson päiväko- ti

HEL 2023-007858 T 02 07 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti tehdä yhteensä 212 833,30 euron suuruisen oman pääoman ehtoisen sijoituksen Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon Kruunuvuorenrannan Hopealaakson päiväkodin tontin 49185/1 osalta. Suoritus kohdistuu aiemmin merkittyihin äänivallattomiin B-osakkeisiin (33 249 kpl) merkintäsopimuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti osoittaa 212 833,30 euroa talousarvion kohdasta 80602 Arvopaperit, kaupunginhallituksen käytettäväksi, Muut kohteet kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi mainitun sijoituksen tekemistä varten.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Esitys 2.6.2023
- 2 Esitys 2.6.2023, liite
- 3 Esitys 2.6.2023, liite, urakkasopimus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Kruunuvuorenrannan jätteen
putkikeräys Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus päätti 17.6.2013 (724 §), että Kruunuvuorenrannan uudelle asuin- ja toimitila- alueelle toteutetaan alueellinen jätteen putkikeräysjärjestelmä ja että alueen kiinteistöjen luovutuksensaajat veloitetaan luovutussopimuksissa liittymään alueelliseen järjestelmään. Kruunuvuorenrannan alueen putkikeräysjärjestelmän toteuttamista varten on perustettu Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy (Y-tunnus 2600622-4, merkitty kaupparekisteriin 11.2.2014).

Helsingin kaupunki on 5.11.2015 päivätyn kirjeen mukaisesti suorittanut yleisten kohteiden yleisten osien rakennusoikeuden määrään perustuvan merkintämaksun jäteyhtiön tilille (liite 1). Em. kirjeen mukaisesti kiinteistökohtaiset osuudet järjestelmän rakennuskustannuksista tullaan keräämään myöhemmin.

Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy ja putkikeräysjärjestelmän toimittaja Marimatic Oy ovat 19.2.2020 tehdyssä KVR-urakkasopimuksessa (liite 2) sopineet kiinteistön 49185/1 (Hopealaakson päiväkotia) jätteen imusiirtojärjestelmän kiinteistökohtaisten osien kaappasummaksi 208 660,10 euroa. Hinta perustuu 29.8.2014 päivättyyn jätteen putkikeräysjärjestelmän hankintasopimukseen.

Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy esittää 2.6.2023 päivättyllä kirjelmällä, että Helsingin kaupunki suorittaisi kiinteistöliittymän arvon suuruisen lisäpääomasuorituksen yhtiölle. Osakemerkinnän lisäpääomasuoritus merkitään yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon. Lisäpääomasuoritus olisi 212 833,30 euroa sisältäen 2 % projektinjohdolisän. Maksu kohdistuu Helsingin kaupungin putkijätejärjestelmän perustamissopimuksen yhteydessä 16.12.2013 merkitsemiin Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n B-osakkeisiin, lukumäärältään 33 249 kappaletta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Esitys 2.6.2023
- 2 Esitys 2.6.2023, liite
- 3 Esitys 2.6.2023, liite, urakkasopimus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

21.08.2023

Asia/14

Otteet

Ote

Kruunuvuorenrannan jätteen
putkikeräys Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Taso
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 502

Täytäntöönpanopäätöksen täydentäminen, HUS-järjestämissopimus

HEL 2023-010184 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti täydentää täytäntöönpanopäätöstään 29.5.2023 360 § seuraavasti:

HUS-järjestämissopimuksen allekirjoittaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan apulaispormestari ja toimialajohtaja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti kaupunginvaltuuston 24.5.2023 tekemien päätösten täytäntöönpanosta kokouksessaan 29.5.2023. Päätöksessä ei otettu kantaa HUS-järjestämissopimuksen allekirjoittamiseen. Kaupungin hallintosäännön 24 luvun 1 § 1 momentin mukaan kaupunginhallituksen päätöksiin perustuvat asiakirjat allekirjoittaa pormestari ja varmentaa esittelijä, ellei kaupunginhallitus toisin päättä.

HUS-järjestämissopimus on sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintaan keskeisesti liittyvä sopimus, jossa sovitaan HUS-yhtymän, Helsingin kaupungin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden keskinäisestä työnjaosta, yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi. Tämän vuoksi on perusteltua, että sopimuksen allekirjoittavat toimialan apulaispormestari ja toimialajohtaja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

21.08.2023

Asia/15

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.08.2023

Asia/16

§ 503

Tulkkauspalveluhankintaan kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus

HEL 2023-001805 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä Tulka Oy:n tulkkauspalveluhankinnasta 23.5.2023 § 31 tehtyyn hankintapäätökseen kohdistuvan hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 6.6.2023
- 2 Tarjouspyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tulkkauspalveluhankinnassa (H014-23) tarjouksen antanut Tulka Oy on määräjassa esittänyt hankintaoikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus kohdistuu hankintajohtajan 23.5.2023 § 31 tekemään hankintapäätökseen. Hankintaoikaisuvaatimus on tämän esityksen liitteenä. Tulka Oy on valittanut asiasta myös markkinaoikeuteen.

21.08.2023

Hankintaoikaisuvaatimuksessa vaaditaan hankintayksikköä kumoamaan hankintapäätöksensä ja järjestämään kokonaan uuden tarjouskilpailun.

Tulka Oy:n käsityksen mukaan hankintapäätös on lainvastainen sen vuoksi, ettei hankintayksikkö ole ilmoittanut puitejärjestelynä kilpailuttamansa hankinnan enimmäismäärää ja/tai enimmäisarvoa eikä kilpailuttanut hankintaa hankintalain E-liitteen mukaisena sosiaali- ja terveyspalveluna.

Toisin kuin hankintaoikaisuvaatimuksessa esitetään, hankintayksikkö on hankintalain mukaisesti ilmoittanut hankinnan enimmäisarvon tarjouspyyntöasiakirjoissaan. Enimmäisarvo on ilmoitettu hankintailmoituksessa ja tarjouspyynnössä siten kuin se Helsingin kaupungin käyttämässä kilpailutusjärjestelmässä ilmoitetaan. Enimmäisarvo on ilmoitettu tarjouspyyntölomakkeen kohdassa II.1.5. alla kuvatulla tavalla. Tarjouspyyntölomake on tämän esityksen liitteenä.

II.1.5) Arvioitu kokonaisarvo

Arvo ilman alv:tä

15 500 000 EUR

Tarjouspalvelun omistavalta taholta on varmistettu, että kyseinen tarjouspyynnön kohta on terminologisista eroavaisuuksista huolimatta EU:n lomakeasetuksen mukainen ja että kohtaan merkitään hankinnan enimmäisarvo hankintalain 42 §:n 4 momentin mukaisesti.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa esitetään toiseksi, että hankinta olisi tullut kilpailuttaa hankintalain E-liitteen mukaisena sosiaali- ja terveyspalveluna siten, että CPV-koodina olisi tullut käyttää koodia "85000000-9 Terveyspalvelut ja sosiaalitoimen palvelut".

CPV-koodilla tarkoitetaan EU:n lomakeasetuksen mukaista yhteistä hankintasanastoa, jolla hankinnan kohde määritellään. EU:n ohjeen mukaan hankintaviranomaisten olisi löydettävä koodi, joka vastaa suunniteltua hankintaa mahdollisimman täsmällisesti.

Hankintayksikkö on kilpailuttanut hankinnan EU-palveluhankintana. Käytetty CPV-koodi "Tulkkauspalvelut 79540000-1" vastaa yksiselitteisen tarkasti hankinnan sisältöä. Hankintayksikön valitsema CPV-koodi kuvastaa hankintaa parhaalla mahdollisella tavalla, jolloin kilpailutus on ollut myös tarjoajille helpoimmin löydettävissä. Hankintaoikaisuvaatimuksen perusteluissa esiintyvä CPV-koodi "85000000-9 Terveyspalvelut ja sosiaalitoimen palvelut" ei kuvaisi hankinnan sisältöä yhtä selvästi, vaan jättäisi otsikon ylimalkaisuuden takia hankinnan tosiasiallisen

21.08.2023

sisällön epäselväksi. Tässä hankinnassa pääasiallisena kohteena ja hankintalajina ovat tulkkauspalvelut, eivät terveyst- ja sosiaalitoimen palvelut yleisellä tasolla.

Oikaisuvaatimuksen viitataan potilas- ja sosiaalihuoltolain palveluihin ja korostetaan niiden merkityksellisyyttä. Hankinnan palvelukuvauksessa, hankinnan kohteeseen liittyvissä vaatimuksissa ja sopimusehdoissa on kuitenkin esitetty hankinnan vaativuutta koskevat ehdot asianmukaisesti. Tarjoajille ei ole voinut jäädä epäselväksi, että hankintaa käytetään paitsi kaupunkiyhteisissä tulkkausta vaativissa tilanteissa, myös sosiaali- ja terveystalouksissa. Hyväksytyt tarjoukset ovat näin ollen sisältäneet myös sosiaali- ja terveystoimessa tarvittavan osaamisen. Todetakaan, että Helsingin kaupunki on aikaisemmin kilpailuttanut vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelut erikseen omana hankintanaan.

Hankintayksikkö on kilpailuttanut hankinnan hankintalainsäädännön mukaisesti ja noudattanut hankintailmoituksessaan ja sen liitteissä voimassa olevaa EU:n lomakeasetusta. Hankintamenettelyssä ei ole tapahtunut virhettä eikä asiassa ole esitetty sellaista uutta tietoa, jolla olisi vaikutusta päätösedellytyksiin.

Hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta ei ole hallintolain 34 §:n mukaisesti kuultu muita tarjoajia kuulemisen ilmeisen tarpeettomuuden vuoksi.

Hankintalain (1397/2016) 133 §:n mukaan asianosainen voi vaatia hankintaoikaisua hankintaa koskevasta päätöksestä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 6.6.2023
- 2 Tarjouspyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu-
päätös

Liite 1

Liite 2

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 23.05.2023 § 31

HEL 2023-001805 T 02 08 02 00

Päätös

Hankintajohtaja päätti hyväksyä seuraavat kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset kahdeksi (2) vuodeksi Tulkkau palveluiden puitejärjestelyyn.

Tämä hankinta on jaettu osa-alueisiin

- Osa-alue 1. Läsnaolotulkkau ja ennalta varattu etätulkkau
- Osa-alue 2. Pikatulkkau

Tulkkau palvelut puitejärjestelyn osa-alueen 1. Läsnaolotulkkau ja ennalta varattu etätulkkau osalta hyväksytyt etusijajärjestyksessä olevat tarjoajat ovat:

1. Tultra Oy y-tunnus 2822645-8
2. Semantix Finland Oy y-tunnus 0836525-8
3. Tulka Oy y-tunnus 2757909-1

Tulkkau palvelut puitejärjestelyn osa-alueen 2. Pikatulkkau osalta hyväksytyt etusijajärjestyksessä olevat tarjoajat ovat:

1. Semantix Finland Oy y-tunnus 0836525-8
2. Tulka Oy y-tunnus 2757909-1

Lisäksi hankintaan kuuluu kaksi (2) yhden (1) vuoden optiokautta, joiden käyttöönotosta hankintayksikkö päättää kummastakin erikseen suoraa hankintaa käyttäen ennen perussopimuskauden ja vastaavasti ensimmäisen optiokauden päättymistä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

21.08.2023

Hankinnan arvioitu arvonlisäveroton arvo on 15 500 000 euroa.

Hankintajohtaja päätti sulkea Youpret Oy:n (Y-tunnus 2761915-3) tarjouskilpailusta, koska tarjoaja ei täyttänyt soveltuvuusvaatimuksia eikä tarjous ollut tarjouspyynnön mukainen.

Hankintajohtaja päätti sulkea Suomen Tulkkauspalvelut Oy:n (Y-tunnus 2775173-6) tarjouskilpailusta, koska tarjoaja ei täyttänyt soveltuvuusvaatimuksia.

Hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Päätöksen perustelut

Kilpailutus perustuu Helsingin kaupunginkanslian 08.02.2023 tarjouspyyntöön ja korjattuun 20.2.2023 päivättyyn tarjouspyyntöön H014-23, Dnro HEL 2023-001805 Tulkkauspalvelut. Tulkkauspalveluiden hankinta on toteutettu avoimella menettelyllä.

Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus 22.02.2023 sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi. Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 13.03.2023 klo 12.00. Määräaikaan mennessä saapui 5 tarjousta:

- Semantix Finland Oy
- Suomen Tulkkauspalvelu Oy
- Tulka Oy
- Tultra Oy
- Youpret Oy

Tämä hankinta on jaettu osa-alueisiin

- Osa-alue 1: Läsnäolotulkkkaus ja ennalta varattu etätulkkkaus
- Osa-alue 2: Pikatulkkkaus

Osa-alue 1: Läsnäolotulkkkaus ja ennalta varattu etätulkkkaus, valitaan enintään kolme (3) Palveluntuottajaa

Osa-alue 2: Pikatulkkkaus, valitaan enintään kaksi (2) Palveluntuottajaa

21.08.2023

Hankintayksikkö on pyytänyt Tultra Oy:ltä hankintalain 96 §:n mukaisen selvityksen. Selvitykseen saatu vastaus osoittaa, että Tultra Oy noudattaa lakisääteisiä velvoitteitaan ja että hankintasopimuksen toteuttaminen annetuilla hinnoilla on mahdollista.

Hankintayksikkö on pyytänyt Semantix Finland Oy:ltä hankintalain 96 §:n mukaisen selvityksen. Selvitykseen saatu vastaus osoittaa, että Semantix Finland Oy noudattaa lakisääteisiä velvoitteitaan ja että hankintasopimuksen toteuttaminen annetuilla hinnoilla on mahdollista.

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnön kohdassa Yleiset ja osa-aluekohtaiset referenssimuutokset "Korjattu Liite 4 Referenssit" sekä kohdassa Tarjoajalta pyydettävät selvitykset "Tilausprosessi" on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vaatimukset ja selvitysvuodot.

Youpret Oy:n tarjous ei täyttänyt seuraavia vaadittuja tietoja:

Tarjouspyynnön kohdassa "Tarjoajalta pyydettävä selvitykset, Tilausprosessi, Tilausprosessin kuvaus tulee esittää erikseen osa-alueittain (sen mukaisesti, mihin osa-alueeseen/osa-alueisiin tarjous jätetään): 1) tilausprosessi ennalta varatun läsnäolo- ja etätulkkauksen sekä ilmoitustulkkauksen osalta 2) tilausprosessi pikatulkkauksen osalta", tarjoajan esittämä tilausjärjestelmän kuvaus ei sisältänyt osa-alueen 2. Pikatulkkaus osalta omaa erillistä kuvausta kuten tarjouspyynnössä on vaadittu.

Youpret Oy:n ilmoittamat referenssit ovat vaatimusten mukaiset.

Suomen Tulkkauspalvelut Oy:n tarjouksen liitteessä "Korjattu Liite 4 Referenssit" toimitetuista kolmesta (3) referenssistä kaksi (2) ei täyttänyt vaadittua sopimuksen arvoa 400 000 eur/vuosi.

Näin ollen Youpret Oy ja Suomen Tulkkauspalvelut Oy eivät täyttäneet tarjouspyynnössä esitettyjä soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia. Tarjoajat tulee sulkea pois tarjouskilpailusta tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vuoksi.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnössä on asetettu tarjoukselle ja sen sisällölle sekä hankinnan kohteelle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa on asetettu hankittaville palveluille laadullisia vaatimuksia (muun muassa hintaryhmässä 3 on tullut tarjota vähintään 10 kieltä, joista ukraina on pakollinen), jotka tarjottavien palveluiden on pitänyt täyttää. Jos laadulliset vähimmäisvaatimukset eivät ole täyttyneet, on tarjous hylätty tarjouspyynnön vastaisena.

Määräajassa saapuneet tarjoukset ovat tarjouspyynnön mukaisia, lukuun ottamatta Youpret Oy:n tarjousta. Youpret Oy:n tarjous ei täyttänyt seuraavia hankinnan kohteen vaatimuksia:

Tarjouspyynnön kohdassa "Hankinnan kohteen kriteerit, Hintaryhmä 3. Tarjoajan muut kielet" luetelluista kielistä tarjoajan tuli ilmoittaa 10 kieltä ja Youpret Oy on ilmoittanut näistä vain kolme. Lisäksi pakollisena kielinä oli ilmoitettava ukrainan kieli, joka puuttui tarjoajan tarjouksesta.

Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vuoksi hankintayksikön on hylättävä Youpret Oy:n tarjous tarjouspyynnön vastaisena.

Tarjousten vertailu

Hankittavien tuotteiden valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin hinta-laatusuhteeltaan parasta tarjousta.

Tarjouspyynnön kohdan Päätöksenteon perusteet mukaan hinnan painoarvo on 20 % ja laadun 80 %.

Osa-alue 1. Läsnäolo- ja ennalta varattu etätulkkkaus

Tarjouksen kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena on hinta-laatusuhteeltaan paras tarjous, jossa hinnan painotus on 20 % ja laadun 80 %. Kolme (3) eniten vertailupisteitä saanutta tarjousta valitaan.

Osa-alue 2. Pikatulkkkaus

Tarjouksen kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena on hinta-laatusuhteeltaan paras tarjous, jossa hinnan painotus on 20 % ja laadun 80 %. Kaksi (2) eniten vertailupisteitä saanutta tarjousta valitaan.

Tarjousten vertailu hinta- ja laatusuhteineen ja perusteluineen on tämän päätöksen liitteenä olevassa vertailutaulukossa (Liite 1.)

Sovellettavat säännökset ja päätöstoimivalta

Hankintalain (1397/2016) 123 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita. Kansliapäällikkö päätti yhteishankintojen toimivallan siirrosta hankintajohtajalle päätöksellään 15.6.2017, 37 §.

Lisätiedot

21.08.2023

Asia/16

Tarja Pitkänen, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 38134
tarja.v.pitkanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 504

Järjestöneuvottelukunnan asettaminen ja jäsenten nimeäminen

HEL 2023-008565 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen 2023–2025 järjestöneuvottelukunnan. Järjestöneuvottelukunta vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, viestintään ja seurantaan asioissa, jotka liittyvät järjestöjen toimintaedellytyksiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin sekä kaupungin ja järjestöjen väliseen yhteistyöhön.

Järjestöneuvottelukunnan tehtävänä on varmistaa järjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia:

- tuomalla esiin järjestöjen näkökulmaa esityksillä, lausunnoilla ja kannotoilla
- osallistumalla kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevaan yhteistyöhön, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä annetun lain (612/2021) 6 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin muiden laissa kuvattujen sidosryhmien ohella myöhemmin sovittavalla tavalla
- edistämällä osaltaan viestintää järjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista Helsingin kaupungin toimintaan
- edistämällä Helsingin kaupungin ja järjestöjen välistä yhteistyötä sekä
- edistämällä Helsingissä toimivien järjestöjen välistä yhteistyötä

Järjestöneuvottelukunta tekee toimikausittain toimintasuunnitelman ja -raportin kaupunginhallitukselle.

Samalla kaupunginhallitus nimesi järjestöt, jotka nimeävät järjestöneuvottelukuntaan jäsenen, varajäsenen tai molemmat:

Jäsen	Varajäsen
Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri	Helsingin ensikoti ry
Tukikohta ry	Helsingin A-Kilta ry
Etelä-Suomen Klubitalot ESKOT ry	Taiteen Sulattamo ry
Sininuhasäätiö	Vailla vakinaista asuntoa ry
Helsinki -Team ry	Helsinki -Team ry
Moniheli ry	Monika-Naiset Liitto ry
Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry	Vanhus- ja lähimmäispalvelun

Kehitysvammatuki 57 ry	liittoVALLI ry
Q-teatteri ry	Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
Tapanilan Erä ry	Föreningen Luckan rf
Kansalaisareena ry	Pitäjänmäen Tarmo ry
Norr om Stan rf	Kansalaisareena ry
Helsingin seudun pyöräilijät ry	Myllypuro-Seura ry
Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piiri	Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry
	Helsingin Pelastusliitto ry

Järjestöneuvottelukunnan ensimmäinen toimikausi käynnistyi 1.2.2023. Ensimmäiselle toimikaudelle nimetyt järjestöjäsenet jatkavat suoraan toiselle toimikaudelle johtuen ensimmäisen toimikauden kestosta.

Järjestöneuvottelukunnan jäsenen toimikausi voi olla korkeintaan kaksi perättäistä kautta ja erovuorossa on puolet järjestöneuvottelukunnan jäsenistä kerrallaan toiselta toimikaudelta alkaen. Järjestöneuvottelukunta päättää 2023–2025 toimikauden kuluessa siitä, ketkä jäsenistä ovat ensimmäisinä erovuorossa.

Kaupunginhallitus nimesi järjestöneuvottelukuntaan muut jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

Jäsen	Varajäsen
1. Kok. Daniel Sazonov	Maarit Vierunen
2. Vihr. Kati Juva	Tuomas Rantanen
3. SDP Eveliina Heinäluoma	Elisa Gebhard
4. Vas. Mia Haglund	Paavo Arhinmäki
5. PS Marko Hamilo	Johanna Valkeavirta

Lisäksi kaupunginhallitus nimesi järjestöneuvottelukunnan puheenjohtajaksi apulaispormestari Daniel Sazonovin. Järjestöneuvottelukunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan, joka on järjestöjen edustaja.

Järjestöneuvottelukunta valitsee keskuudestaan toimintaa valmistele- van työvaliokunnan, johon kuuluvat neuvottelukunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi neuvottelukunnan viisi jäsentä. Vähintään puolet työvaliokunnan jäsenistä ovat järjestöjäseniä. Työvaliokunnan järjestöjäsenet edustavat eri toimialojen kanssa toimivia järjestöjä.

21.08.2023

Järjestöneuvottelukunnan sihteerit toimivat työvaliokunnan asiantuntijoina. Työvaliokunta kokoontuu ennen järjestöneuvottelukunnan kokouksia. Työvaliokunta valmistelee kokouksia, suunnittelee neuvottelukunnan toimintaa ja valmistelee kannanottoja. Työvaliokunnan jäsenille maksetaan palkkio.

Järjestöneuvottelukunta ja Helsingin kaupunki arvioivat yhteistyössä järjestöneuvottelukunnan rakenteen ja toimintamallin ennen seuraavan valtuustokauden alkua. Rakennetta ja toimintamallia voidaan päivittää uuden neuvottelukunnan asettamisen yhteydessä.

Kaupunginhallitus päätti lisäksi:

- kehottaa kaupunginkansliaa vastaamaan järjestöneuvottelukunnan valmistelu- ja sihteeritehtävistä, viestinnästä ja kokous- sekä ja muista toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä jäsenten erityistarpeet huomioiden.
- oikeuttaa järjestöneuvottelukunnan tehtäväkokonaisuuden kannalta keskeiset keskushallinnon ja toimialojen viranhaltijat ja työntekijät osallistumaan järjestöneuvottelukunnan kokouksiin.
- kehottaa keskushallintoa ja kaikkia toimialoja nimeämään tarkoituksenmukaisen määrän kokouksiin osallistuvia pysyväisluonteisia asiantuntijoita.
- kehottaa kaupunginkansliaa myöntämään järjestöneuvottelukunnalle toimintamäärärahan tehtäviensä hoitamista varten.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että järjestöneuvottelukunnan kokouksiin jäsenenä tai varajäsenenä sekä työvaliokunnan kokouksiin osallistuville maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisia etuisuuksien periaatteita soveltaen:

- kokouspalkkiota
- ansionmenetyksen ja lastenhoidon korvausta
- korvausta avustajan käyttämisestä, jos henkilö tarvitsee vammansa vuoksi avustajaa kokoukseen tai siihen valmistautumiseen sekä
- matkakustannusten korvausta, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että korvataan matkakustannukset järjestöneuvottelukunnan kokouksissaan erikseen päätetyn mukaisesti järjestöneuvottelukunnan virallisiin edustamistehtäviin osallistuville,

21.08.2023

jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Veera Vilkama, kehittämisspäälikkö, puhelin: 310 39101
veera.vilkama(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut yhteisöt
ja henkilöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto linjasi kokouksessaan 6.6.2022 (§ 27), että järjestyhteistyötä edistetään verkostomaisella mallilla, jota koordinoidaan kaupunginkansliasta. Kaupunki on alusta vapaalle kansalaistoiminnalle, jossa yhdessä tekeminen ja järjestöaloitteisuus on keskiössä.

Kaupunginhallitus asetti järjestöneuvottelukunnan ensimmäiselle toimikaudelleen 6.2.2023. Järjestöneuvottelukunta ei ole kuntalain mukainen kunnan toimielin. Järjestöneuvottelukunnalle ei voi siirtää toimivaltaa eikä se tee hallintopäätöksiä. Järjestöneuvottelukunnan toimintaan ei myöskään sovelleta suoraan hallintosäännön määräyksiä.

Järjestöneuvottelukunta vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, jotka liittyvät järjestöjen toimintaedellytyksiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin sekä kaupungin ja järjestöjen väliseen yhteistyöhön.

Järjestöneuvottelukunnan yhtenä tehtävänä on osallistua kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevaan yhteistyöhön, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelui-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

21.08.2023

hin muiden laissa kuvattujen sidosryhmien ohella myöhemmin sovittavalla tavalla.

Järjestöneuvottelukunnan tehtävänä on myös edistää yhteistyötä kaupungin ja järjestökentän välillä sekä Helsingissä toimivien järjestöjen välillä.

Henkilöstötoimikunnan henkilöstöjärjestöistä koostuva jaosto oli aiemmin nimeltään järjestöneuvottelukunta. Sekaannuksen välttämiseksi järjestöyhteistyömallin valmistelun kuluessa sovittiin, että henkilöstötoimikunnan jaostolle etsitään uusi nimi. Henkilöstötoimikunnan henkilöstöjärjestöistä koostuva jaosto on nykyisin nimeltään henkilöstöneuvottelukunta.

Kokoonpano

Järjestöneuvottelukunnan kokoonpanosta ei ole erityistä sääntelyä. Järjestöneuvottelukunnan jäsenet eivät ole kunnan luottamushenkilöitä. Kokoonpanoon ei suoraan sovelleta tasa-arvolain kunnan toimielimiä koskevia sukupuolikiintiötä, mutta järjestöjä kehoitetaan kiinnittämään huomiota sukupuolten tasa-arvoon nimetessään varsinaisia ja varajäseniä. Osallistumisen ja avoimuuden edistämiseksi ja yhteistyöverkostojen vahvistamiseksi kukin jäsen ja yhteisö voi olla järjestöneuvottelukunnan jäsenenä vain kaksi perättäistä toimikautta.

Järjestöneuvottelukunnan ensimmäinen toimikausi alkoi 6.2.2023. Ensimmäisen toimikauden järjestöjäsenet jatkavat suoraan toiselle toimikaudelle. Järjestöjäsenet vaihtuvat ensimmäisen kerran toisen toimikauden jälkeen.

Järjestöneuvottelukunta muodostuu neljästätoista järjestöjäsenestä ja varajäsenestä ja viidestä valtuustoryhmien nimeämästä jäsenestä ja varajäsenestä sekä keskushallinnon ja toimialojen pysyväisluonteisista asiantuntijoista ja heidän varajäsenistään.

Järjestöneuvottelukunnan järjestöedustus kattaa mahdollisimman tasapuolisesti helsinkiläisen järjestö- ja kansalaisyhteiskunnan kentän. Edustus muodostuu seuraavista teemaryhmistä:

lapsi- ja perhejärjestöt, ennaltaehkäisevän päihdetyö ja päihdetyön järjestöt, mielenterveyttä edistävät järjestöt, eriarvoisuuden ehkäisyn parissa toimivat järjestöt, nuoriso- ja varhaisnuorten järjestöt, kotoutumisen ja yhdenvertaisuuden edistämisen parissa toimivat järjestöt, vanhusjärjestöt, vammais- pitkäaikaissairaus- ja potilasjärjestöt, kulttuurialan järjestöt, liikunta- ja vapaa-ajan järjestöt, pääosin vapaaehtoisvoimin toimivat järjestöt, kaupunginosa-, asukas- ja paikallisjärjestöt, ym-

päristön ja liikenteen parissa toimivat järjestöt sekä turvallisuuden ja varautumisen järjestöt.

Järjestöjen teemaryhmien tunnistamista varten kartoitettiin Helsingin kaupungin järjestöyhteistyötä sekä keskeisimpiä kaupungin työntekijöiden ja järjestöjen yhteistyöverkostoja vuoden 2022 aikana. Järjestöneuvottelukuntaan asetetaan kustakin ryhmästä korkeintaan kaksi järjestöä. Jos järjestöjä asetetaan kaksi, toinen nimeää jäsenen ja toinen varajäsenen neuvottelukuntaan Järjestöneuvottelukunnan tehtävät, rakenne sekä järjestöjäsenten teemaryhmät ovat olleet järjestöjen kommentoitavana järjestöneuvottelukunnan valmistelun aikana syksyllä 2022.

Järjestöneuvottelukuntaan nimetään myös viisi luottamushenkilötaustaista jäsentä varajäsenineen, joiden osallistuminen on tarpeen järjestöneuvottelukunnassa käydyn keskustelun ja näkemysten välittämiseksi päätöksentekoon ja valtuustoryhmille. Järjestöneuvottelukunnan puheenjohtaja on luottamushenkilötaustainen. Varapuheenjohtaja valitaan järjestöjen keskuudesta.

Järjestöneuvottelukunnan kokouksissa on myös läsnäolo- ja puheoikeus tarvittavilla keskushallinnon ja toimialojen edustajilla, jotka eivät kuitenkaan ole neuvottelukunnan jäseniä. Kokonaisuuden tuntevan toimialan henkilöstön pysyvä läsnäolo kokouksissa on neuvoston toiminnan kannalta välttämätöntä. Keskushallinto ja toimialat nimeävät neuvottelukunnan toimintaan osallistuvat henkilöt.

Toimintaedellytykset

Järjestöneuvottelukunnan välittömät toimintaedellytykset turvataan muun muassa kokoustilojen, kokousten järjestämisen, kokouskustannusten ja kokousasioiden valmistelun sekä kokouksen sihteeritehtävien osalta.

Järjestöneuvottelukunnan asettamisen valmistelussa sekä ensimmäisellä toimikaudella on tunnistettu, että laajan ja moninaisen järjestökentän äänen saaminen mukaan järjestöneuvottelukuntaan vain 14 järjestöjäsenen kautta on haastavaa. Järjestöt ovat tuoneet esiin tarpeen huolehtia järjestökentän laajemmasta osallistamisesta yhteistyöhön ja asioiden valmisteluun. Järjestöneuvottelukunta on keskustellut alatyöryhmien tarpeesta ja niiden roolista.

Vanhus- ja vammaisneuvostojen käytössä olevan työvaliokunta-käytännön käyttöönotto mahdollistaa järjestöjen osallistumisen tiiviimmin järjestöneuvottelukunnan kokousten, lausuntojen, kannanottojen ja esitysten valmisteluun. Järjestöneuvottelukunnan työvaliokunta koostuu puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta ja viidestä jäsenestä. Vähin-

tään puolet työvaliokunnan jäsenistä ovat järjestöjäseniä. Järjestöneuvottelukunta valitsee työvaliokunnan jäsenet keskuudestaan. Järjestöjäsenten tulee koostua eri toimialojen yhteistyökumppaneista niin, että vähintään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kaupunkiympäristön tai kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestökumppaneita on mukana työvaliokunnassa.

Järjestöneuvottelukunnan jäsenille maksetaan kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien periaatteiden mukaisia kokouspalkkiota ja korvauksia ansionmenetyksestä, lastenhoidosta ja matkakustannuksista. Puheenjohtajan palkkio on 160 euroa ja jäsenen ja varapuheenjohtajan on 140 euroa. Lisäksi jäsenille ja varajäsenille maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien periaatteiden mukaista ansionmenetyksen korvausta, joka on suuruudeltaan enintään 37 euroa tunnilta. Menettelyllä varmistetaan, että järjestöneuvottelukunta voi kokoontua myös virka-aikana.

Yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi järjestöneuvottelukunnan jäsenille maksetaan korvauksia avustajan palkkaamisesta aiheutuneista kustannuksista. Kustannuksia korvataan enintään viideltä tunnilta kokousta kohden. Avustajalle maksettavan tuntipalkkion määrä on enintään 23 euroa. Lisäksi maksetaan matkakustannusten korvausta taksi- tai invataksikuluista niissä tapauksissa, kun jäsen tai kokoukseen osallistuva varajäsen ei vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä. Edellisen periaatteen mukaisesti kokousmatkojen lisäksi korvataan järjestöneuvottelukunnan kokouksissa erikseen sovitut järjestöneuvottelukunnan edustamiseen ja tehtäviin liittyvät matkakulut. Muita luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaisia korvauksia ei makseta.

Järjestöneuvottelukunnan työvaliokunnan kokouksista maksetaan korvaus edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Jos järjestöneuvottelukunta päättää perustaa teemakohtaisia alatyöryhmiä, niiden kokouksista ei makseta palkkiota tai ansionmenetyksen korvauksia tai korvata matkakuluja.

Järjestöneuvottelukunnan määrärahat myöntää kaupunginkanslia toimielinten toimintakustannuksiin varatuista määrärahoista. Määrärahan on tarpeen mukaan tarkoitus vastata suuruudeltaan aikaisemmin vaikuttamistoimielimille myönnettyä määrärahaa.

Kaupunginkanslia huolehtii toimielinten kokouksia varten tarvittavien kokoustilojen varaamisesta ja muista kokousjärjestelyistä sekä vastaa kokousasioiden valmistelusta ja kokouksen sihteeritehtävistä.

Esittelijä

21.08.2023

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Veera Vilkama, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 39101
veera.vilkama(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut yhteisöt
ja henkilöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-
tus

§ 505

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan asettaminen

HEL 2023-007524 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen 2023–2025 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan, jonka tehtävänä on:

- Tukea yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista läpäiseviksi periaatteiksi kaikessa kaupungin toiminnassa ja palveluissa.

- Edistää, seurata ja arvioida kaikkien sukupuolten tasa-arvon toteutumista sekä sukupuoleen, sukupuolen ilmaisuun ja sukupuoli-identiteettiin liittyvän syrjinnän ehkäisemistä ja poistamista Helsingin kaupungin toiminnassa ja palveluissa.

- Edistää, seurata ja arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista sekä yhdenvertaisuuslaissa määritettyihin syrjintäperusteisiin liittyvän syrjinnän ehkäisemistä ja poistamista Helsingin kaupungin toiminnassa ja palveluissa.

- Seurata ja arvioida kaupunkitasoisen palveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanoa.

- Tehdä esityksiä sekä antaa lausuntoja ja kannanottoja muille kaupungin toimijoille tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja toteuttamiseksi

Samalla kaupunginhallitus nimesi jäsenet ja varajäsenet seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
1. Kok. Seida Sohrabi	Joona Haavisto
2. Kok. Petra Urasto	Janne Koivunen
3. Kok. Timo Vuori	Rhoda Korpijärvi
4. Kok. Lauri Skön	Maria Miala
5. Vihr. Zahra Karimy	Anssi Järvinen
6. Vihr. Iris Flinkkilä	Abdulkadir Isak
7. Vihr. Milo Toivonen	Riikka Leinonen
8. Vihr. Mojibur Doftori	Sini Kaartinen
9. SDP Mari Laasio	Tuomas Järvinen
10. Vas. Minna Majaniemi	Ahmad Noor Hassan
11. RKP Tyko Hertzberg	Byoma Tamrakar

Lisäksi kaupunginhallitus päätti valita tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan puheenjohtajaksi Zahra Karimyn ja varapuheenjohtajaksi Seida Sohrabin.

Samalla kaupunginhallitus nimesi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan esittelijäksi kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuusyksikön kumppanuuspäällikön ja esittelijän sijaiseksi kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuusyksikön yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioiden asiantuntijan. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuusyksikköä vastaamaan toimikunnan sihteeritehtävien järjestämisestä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että toimikuntaan sovelletaan kaupunginvaltuuston antamaa päätöstä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta nimetä Sera Savolaisen sijasta Maria Mialan varajäseneksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikuntaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, Kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää asettaa toimikaudekseen 2023–2025 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan, jonka tehtävänä on:

- Tukea yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista läpäiseviksi periaatteiksi kaikessa kaupungin toiminnassa ja palveluissa.

21.08.2023

- Edistää, seurata ja arvioida kaikkien sukupuolten tasa-arvon toteutumisesta sekä sukupuoleen, sukupuolen ilmaisuun ja sukupuoli-identiteettiin liittyvän syrjinnän ehkäisemistä ja poistamista Helsingin kaupungin toiminnassa ja palveluissa.
- Edistää, seurata ja arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista sekä yhdenvertaisuuslaissa määritettyihin syrjintäperusteisiin liittyvän syrjinnän ehkäisemistä ja poistamista Helsingin kaupungin toiminnassa ja palveluissa.
- Seurata ja arvioida kaupunkitasoisen palveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanoa.
- Tehdä esityksiä sekä antaa lausuntoja ja kannanottoja muille kaupungin toimijoille tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja toteuttamiseksi

Samalla kaupunginhallitus nimeää jäsenet ja varajäsenet seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
1. Kok. Seida Sohrabi	Joona Haavisto
2. Kok. Petra Urasto	Janne Koivunen
3. Kok. Timo Vuori	Rhoda Korpijärvi
4. Kok. Lauri Skön	Sera Savolainen
5. Vihr. Zahra Karimy	Anssi Järvinen
6. Vihr. Iris Flinkkilä	Abdulkadir Isak
7. Vihr. Milo Toivonen	Riikka Leinonen
8. Vihr. Mojibur Doftori	Sini Kaartinen
9. SDP Mari Laasio	Tuomas Järvinen
10. Vas. Minna Majaniemi	Ahmad Noor Hassan
11. RKP Tyko Hertzberg	Byoma Tamrakar

Lisäksi kaupunginhallitus päättää valita tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan puheenjohtajaksi Zahra Karimyn ja varapuheenjohtajaksi Seida Sohrabin.

Samalla kaupunginhallitus nimeää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan esittelijäksi kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuusyksikön kumppanuuspäällikön ja esittelijän sijaiseksi kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuusyksikön yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioiden asiantuntijan. Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuusyksikköä vastaamaan toimikunnan sihteeritehtävien järjestämisestä.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että toimikuntaan sovelletaan kaupunginvaltuuston antamaa päätöstä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista.

Esittelijän perustelut

Yhdenvertaisuus, sukupuolten tasa-arvo ja syrjimättömyys ovat kaupungin perusarvoja, eikä kaupungin strategisia tavoitteita voida saavuttaa ilman niiden määrätietoista edistämistä.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) edellyttävät kunnilta viranomaisina syrjinnän ehkäisemistä ja suunnitelmallista sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä kaikessa toiminnassaan. Tasa-arvolain velvoite kattaa sekä naisten ja miesten välisen tasa-arvon, että sukupuolen moninaisuuden huomioimisen. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan tehtävänä on edistää, seurata ja arvioida näiden velvoitteiden käytännön toteutumista kaupungin toiminnassa ja palveluissa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta keskittyy erityisesti kaupungin palveluiden ja toiminnan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Lakisääteiseen henkilöstön sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden suunnitteluun, käsittelyyn ja seurantaan on toimintamallit ja käytännöt kaupunginkanslian ja henkilöstöjärjestöjen muodostamissa yhteistoiminnallisissa elimissä sekä kaupunkitasoisesti että toimialoilla ja liikelaitoksissa (muun muassa henkilöstötoimikunnat). Lisäksi asioista linjataan ja ohjataan HR-ohjauksen foorumeissa. Asiantuntijatasolla toimii keskustelufoorumina henkilöstön monimuotoisuusverkosto. Henkilöstöasioita tuodaan toimikuntaan noin 2–4 kertaa toimikauden aikana.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan tehtävät

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta edistää sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden valtavirtaistamista läpäiseviksi periaatteiksi kaikessa kaupungin toiminnassa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta edistää, seuraa ja arvioi yhdenvertaisuuden ja kaikkien sukupuolten tasa-arvon toteutumista sekä tasa-arvolaisissa ja yhdenvertaisuuslaissa määritettyihin syrjintäperusteisiin liittyvän syrjinnän ehkäisemistä ja poistamista Helsingin kaupungin toiminnassa ja palveluissa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta seuraa ja arvioi kaupunkitasoisen palveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanoa.

Tehtäviensä toteuttamiseksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta antaa lausuntoja, kannanottoja ja tekee esityksiä muille kaupungin toimijoille tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja toteuttamiseksi.

Toimikuntia koskevat säännökset ja määräykset

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta on kuntalain (410/2015) 30 §:n mukainen kunnan toimielin, joka voidaan asettaa hoitamaan määrättyä tehtävää. Kuntalain esitöissä toimikunnilla tarkoitetaan erityisesti projektiluonteisia tehtäviä hoitavia toimielimiä.

Kuntalain 30 §:n mukaan kunnanhallitus ja valtuuston päätöksen nojalla muukin toimielin voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten. Toimikunta voidaan asettaa enintään sen asettaneen toimielimen toimikaudeksi. Toimikunnan jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet.

Kuntalain 74 §:n mukaan toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole. Myös toimikuntaan valittavien luottamushenkilöiden tulee antaa suostumus luottamustoimeen.

Toimikuntien kokouksessa noudatetaan kunnan toimielinten hallinto- ja kokousmenettelyä vastaavaa menettelyä. Hallintosäännön 29 luvun 8 §:n mukaan muun toimielimen kokouksessa asiat ratkaistaan esittelystä toimielimen toiminnan sisäistä järjestelyä lukuun ottamatta.

Kuntalain 33 §:n mukaan valinnasta vastaava toimielin valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia. Toimikunnille on tarkoituksenmukaista valita yhteneväisesti puheenjohtaja ja yksi varapuheenjohtaja. Toimikunta voi myös kuulla asiantuntijoita.

Toimikunnan tulee täyttää tasa-arvolain (609/1986) vaatimukset sukupuolten välisestä tasa-arvosta. Kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla tasa-arvolain mukaisesti sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Toimikunnan jäsenille ja varajäsenille maksetaan kokouspalkkioita ja korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten periaatteiden mukaisesti.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

21.08.2023

Asia/18

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, Kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

§ 506

Vanhusneuvoston asettaminen ja jäsenten nimeäminen

HEL 2021-006579 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen 2023–2025 vanhusneuvoston.

Vanhusneuvosto vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vanhusneuvoston tehtävänä on varmistaa ikääntyneen väestön osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia:

- tuomalla esiin ikääntyneen väestön näkökulmaa ja tekemällä esityksiä, lausuntoja ja kannanottoja kaupungin muille toimijoille
- osallistumalla kaupungin lakisääteisen hyvinvointisuunnitelman laatimiseen ikääntyneen väestön tukemiseksi
- seuraamalla, että kunta kehittäessään palveluja huolehtii niiden riittävyydestä ja soveltuvuudesta ikääntyneille
- edistämällä osaltaan palveluja ja osallistumismahdollisuuksia koskevaa viestintää sekä
- edistämällä Helsingin kaupungin ja ikääntyneiden parissa työskentelevien järjestöjen välistä yhteistyötä.

Työskentelytapoja kuvataan liitteenä olevassa vanhusneuvoston toimintasäännössä. Vanhusneuvosto tekee toimikausittain toimintasuunnitelman ja raportin kaupunginhallitukselle.

Samalla kaupunginhallitus nimesi yhteisöt, jotka nimeävät vanhusneuvostoon jäsenen ja tälle tarvittavan määrän varajäseniä seuraavasti:

Eläkeläiset ry:n Helsingin Aluejärjestö
Helsingin Kansallinen Senioripiiri ry
Samrådet i SPF (Svenska Pensionärsförbundet)
Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin piiri ry
Helsingin kunnalliset eläkeläiset ry
Jade-yhteisö ry

Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry
Helsingin Muistiyhdistys
Helsingin seurakuntayhtymä

Kaupunginhallitus nimesi vanhusneuvoston muut jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
1.Kok.Päivi Riihilahti-Syvänen	Mikael Pälvi
2.Vihr. Auni-Marja Vilavaara	Susanna Mattila-Connor
3.SDPVesa Paavonen	Anita Vihervaara
4.Vas.Jussi Silvonen	Minna Sirnö
5. PS Reetta Angelvo-Riipinen	Sami Liukkonen

Lisäksi kaupunginhallitus nimesi vanhusneuvoston puheenjohtajaksi Auni-Marja Vilavaaran. Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan vara-puheenjohtajan, joka on järjestöjen edustaja. Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan toimintaa valmistelevan työvaliokunnan, johon kuuluu neuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi neljä neuvoston jäsentä.

Kaupunginhallitus päätti:

- kehottaa kaupunginkansliaa vastaamaan vanhusneuvoston ja sen työvaliokunnan valmistelu- ja sihteeritehtävistä, viestinnästä ja kokous- sekä ja muista toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä jäsenten erityistarpeet huomioiden
- oikeuttaa vanhusneuvoston tehtäväkokonaisuuden kannalta keskeiset keskushallinnon ja toimialojen viranhaltijat ja työntekijät osallistumaan vanhusneuvoston kokouksiin
- kehottaa keskushallintoa ja toimialoja nimeämään kokouksiin osallistuvat pysyväisluonteiset asiantuntijat
- kehottaa keskushallintoa myöntämään vanhusneuvostolle toimintamäärärahan tehtäviensä hoitamista varten.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että vanhusneuvoston kokouksiin jäsenenä tai varajäsenenä sekä työvaliokunnan kokouksiin osallistuville maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisia periaatteita soveltaen:

- kokouspalkkiota
- ansionmenetyksen ja lastenhoidon korvausta

- korvausta avustajan käyttämisestä, jos henkilö tarvitsee vammansa vuoksi avustajaa kokoukseen tai siihen valmistautumiseen sekä
- matkakustannusten korvausta, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että korvataan matkakustannukset vanhusneuvoston kokouksissaan erikseen päätetyn mukaisesti neuvoston virallisiin edustamistehtäviin osallistuville, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Lisäksi kaupunginhallitus vahvisti liitteenä 1. olevan vanhusneuvoston toimintasäännön, merkitsi tiedoksi liitteenä 2. olevan vanhusneuvoston raportin toimikaudelta 2021–2023 sekä kehotti vanhusneuvostoa hyödyntämään sopivaksi katsomiltaan osin edellisen kauden toimintaker-
tomusta ja arviointiraporttia kauden 2023–2025 toiminnan suunnittelus-
sa.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta nimetä Nico Giansantin sijasta Sami Liukkosen varajäseneksi vanhusneuvostoon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, Kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vanhusneuvosto toimintasääntö 2023-2025
- 2 Vanhusneuvoston raportti toimikaudelta 2021-2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut henkilöt
ja yhteisöt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-
tus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää asettaa toimikaudekseen 2023–2025 vanhusneuvoston.

Vanhusneuvosto vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vanhusneuvoston tehtävänä on varmistaa ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia:

- tuomalla esiin ikääntyneen väestön näkökulmaa ja tekemällä esityksiä, lausuntoja ja kannanottoja kaupungin muille toimijoille
- osallistumalla kaupungin lakisääteisen hyvinvointisuunnitelman laatimiseen ikääntyneen väestön tukemiseksi
- seuraamalla, että kunta kehittäessään palveluja huolehtii niiden riittävyydestä ja soveltuvuudesta ikääntyneille
- edistämällä osaltaan palveluja ja osallistumismahdollisuuksia koskevaa viestintää sekä
- edistämällä Helsingin kaupungin ja ikääntyneiden parissa työskentelevien järjestöjen välistä yhteistyötä.

Työskentelytapoja kuvataan liitteenä olevassa vanhusneuvoston toimintasäännössä. Vanhusneuvosto tekee toimikausittain toimintasuunnitelman ja raportin kaupunginhallitukselle.

Samalla kaupunginhallitus nimeää yhteisöt, jotka nimeävät vanhusneuvostoon jäsenen ja tälle tarvittavan määrän varajäseniä seuraavasti:

Eläkeläiset ry:n Helsingin Aluejärjestö
Helsingin Kansallinen Senioripiiri ry
Samrådet i SPF (Svenska Pensionärsförbundet)
Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin piiri ry
Helsingin kunnalliset eläkeläiset ry
Jade-yhteisö ry
Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry
Helsingin Muistiyhdistys
Helsingin seurakuntayhtymä

Kaupunginhallitus nimeää vanhusneuvoston muut jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
1.Kok.Päivi Riihilahti-Syvänen	Mikael Pälvi
2.Vihr. Auni-Marja Vilavaara	Susanna Mattila-Connor
3.SDPVesa Paavonen	Anita Vihervaara
4.Vas.Jussi Silvonen	Minna Sirnö
5. PS Reetta Angelvo-Riipinen	Nico Giansanti

Lisäksi kaupunginhallitus nimeää vanhusneuvoston puheenjohtajaksi Auni-Marja Vilavaaran. Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan vara-puheenjohtajan, joka on järjestöjen edustaja. Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan toimintaa valmistelevan työvaliokunnan, johon kuuluu neuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi neljä neuvoston jäsentä.

Kaupunginhallitus päättää:

- kehottaa kaupunginkansliaa vastaamaan vanhusneuvoston ja sen työvaliokunnan valmistelu- ja sihteeritehtävistä, viestinnästä ja kokous- sekä ja muista toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä jäsenten erityistarpeet huomioiden
- oikeuttaa vanhusneuvoston tehtäväkokonaisuuden kannalta keskeiset keskushallinnon ja toimialojen viranhaltijat ja työntekijät osallistumaan vanhusneuvoston kokouksiin
- kehottaa keskushallintoa ja toimialoja nimeämään kokouksiin osallistuvat pysyväisluonteiset asiantuntijat
- kehottaa keskushallintoa myöntämään vanhusneuvostolle toimintamäärärahan tehtäviensä hoitamista varten.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vanhusneuvoston kokouksiin jäsenenä tai varajäsenenä sekä työvaliokunnan kokouksiin osallistuville maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisia periaatteita soveltaen:

- kokouspalkkiota
- ansionmenetyksen ja lastenhoidon korvausta
- korvausta avustajan käyttämisestä, jos henkilö tarvitsee vammansa vuoksi avustajaa kokoukseen tai siihen valmistautumiseen sekä
- matkakustannusten korvausta, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että korvataan matkakustannukset vanhusneuvoston kokouksissaan erikseen päätetyn mukaisesti-

ti neuvoston virallisiin edustamistehtäviin osallistuville, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Lisäksi kaupunginhallitus vahvistaa liitteenä 1. olevan vanhusneuvoston toimintasäännön, merkitsee tiedoksi liitteenä 2. olevan vanhusneuvoston raportin toimikaudelta 2021–2023 sekä kehottaa vanhusneuvostoa hyödyntämään sopivaksi katsomiltaan osin edellisen kauden toimintakertomusta ja arviointiraporttia kauden 2023–2025 toiminnan suunnittelussa.

Esittelijän perustelut

Vaikuttamistoimielimet

Vanhusneuvosto on kuntalaissa asetettavaksi säädetty vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on edistää ikääntyneiden henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Vaikuttajatoimielimet ovat edustamansa ryhmän kuulemis- ja vaikuttamiskanavia. Ne täydentävät muita vaikuttamiskeinoja ja välittävät ryhmän näkemykset kunnan päätöksentekoon.

Vaikuttamistoimielimet ovat osa Helsingin osallisuustyötä, jonka pääperiaatteet ovat yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen, omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen sekä yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luominen.

Vaikuttamistoimielimet eivät ole kuntalain mukaisia kunnan toimielimiä. Niille ei voi siirtää toimivaltaa eivätkä ne tee hallintopäätöksiä. Toimielimen toimintaan ei myöskään sovelleta suoraan hallintosäännön määräyksiä.

Vanhusneuvosto on otettava mukaan ikääntyneen väestön tukemista koskevan hyvinvointisuunnitelman valmisteluun ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin. (Laki kääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista 28.12.2012/980, 5§ ja 6§).

Kokoonpano

Vanhusneuvoston kokoonpanosta ei ole erityistä sääntelyä. Vaikuttamistoimielinten jäsenet eivät ole kunnan luottamushenkilöitä. Kokoonpanoon ei suoraan sovelleta tasa-arvolain kunnan toimielimiä koskevia sukupuolikiintiötä, mutta järjestöjä kehotetaan kiinnittämään huomiota sukupuolten tasa-arvoon nimetessään varsinaisia ja varajäseniä. Osallistumisen ja avoimuuden edistämiseksi ja yhteistyöverkoston vahvistamiseksi saman henkilön tulisi olla järjestön edustajana korkeintaan kahdeksan vuotta.

Vanhusneuvoston on tarkoitus muodostua yhdeksästä järjestöjen nimeämästä jäsenestä ja viidestä valtuustoryhmien nimeämästä jäsenestä. Järjestöjäsenistä kuusi edustaa eläkeläisten ja seniorien järjestöjä. Kolme edustaa muita järjestöjä ja tahoja, joiden toiminnassa ikääntyneillä on merkittävä osuus: Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ry, Helsingin muistiyhdistys ja Helsingin seurakuntayhtymä.

Järjestöjen esitetään olevan samat kuin v. 2021–2023. Tämä on perusteltua toiminnan pitkäjänteisyyden ja vanhusneuvoston laajaan tehtäväkenttään perehtymisen takia.

Helsingin eläkeläisjärjestöillä on yhteistyöfoorumi Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry, jolla on kahdeksan jäsenjärjestöä. Näistä neljällä on ollut edustaja vanhusneuvostossa vuodesta 1997 lähtien ja niiden esitetään jatkavan. Vuodesta 2021 lähtien on annettu osallistumismahdollisuus myös niille neljälle pienemmälle HEJ:n jäsenjärjestölle, joilla ei ole aiemmin ole ollut paikkaa neuvostossa. Valtuustokauden alun 2021-2023 mukana on ollut Helsingin kunnalliset eläkeläiset ry ja sen esitetään jatkavan tämän valtuustokauden loppuun. Ikääntyviä maahanmuuttajia ja vieraskielisiä edustavan Jade-yhteisö ry:n esitetään myös jatkavan kuluvan valtuustokauden loppuun. Vanhusneuvoston kokoonpanoa on käsitelty nykyisen vanhusneuvoston ja HEJ ry:n kanssa.

Neuvostoon valitaan myös viisi luottamushenkilötaustaista jäsentä, joiden osallistuminen on tarpeen vanhusneuvostossa käydyn keskustelun ja näkemysten välittämiseksi päätöksentekoon ja valtuustoryhmille.

Vanhusneuvoston puheenjohtaja on luottamushenkilötaustainen. Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan, joka on järjestöjen edustaja.

Edellisen kauden asettamispäätöksessä vanhusneuvostoa pyydettiin arvioimaan vanhus- ja vammaisneuvostoissa poikkeuksellisesti kaudella 2021–2023 käytössä ollutta kahden varapuheenjohtajan (toinen luottamushenkilö ja toinen järjestöedustaja) käytäntöä. Vanhusneuvosto katsoi arvioinnissaan, että yksi varapuheenjohtaja on riittävä ja hänen tulee olla järjestöedustaja, jonka neuvosto itse valitsee keskuudestaan.

Vanhusneuvoston kokouksissa on myös läsnäolo- ja puheoikeus tarvittavilla keskushallinnon ja toimialojen edustajilla, jotka eivät kuitenkaan ole neuvoston jäseniä. Kokonaisuuden tuntevan toimialan henkilöstön pysyvä läsnäolo kokouksissa on neuvoston toiminnan kannalta välttämätöntä. Keskushallinto ja toimialat nimeävät neuvoston toimintaan osallistuvat henkilöt.

Toimintaedellytykset

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Vanhusneuvoston välittömät toimintaedellytykset turvataan muun muassa kokoustilojen, kokousten järjestämisen, kokouskustannusten ja kokousasioiden valmistelun sekä kokouksen sihteeritehtävien osalta.

Vanhusneuvoston työvaliokunta valmistelee kokouksia, suunnittelee neuvoston toimintaa ja valmistelee vanhusneuvostossa päätettäviä lausuntoja, kannanottoja ja esityksiä. Vanhusneuvoston työvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä neljä jäsentä. Työvaliokunnasta vähintään puolet koostuu järjestöjenedustajista. Vanhusneuvoston sihteeri toimii työvaliokunnan sihteerinä.

Vanhusneuvoston jäsenille maksetaan kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaisia tiettyjä palkkioita ja korvauksia. Vaikuttamistoimielinten jäsenten palkkio on puheenjohtajan osalta 160 euroa ja jäsenen ja varapuheenjohtajan osalta 140 euroa. Lisäksi jäsenille ja varajäsenille maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisten periaatteiden mukaista ansionmenetyksen korvausta, joka on suuruudeltaan enintään 37 euroa tunnilta. Menettelyllä varmistetaan, että vaikuttamistoimielimet voivat kokoontua myös virka-aikana.

Yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi vanhusneuvoston jäsenille maksetaan korvauksia avustajan palkkaamisesta aiheutuneista kustannuksista. Kustannuksia korvataan enintään viideltä tunnilta kokousta kohden. Avustajalle maksettavan tuntipalkkion määrä on enintään 23 euroa. Lisäksi maksetaan matkakustannusten korvausta taksitai invataksikuluista niissä tapauksissa, kun neuvoston jäsen tai kokoukseen osallistuva varajäsen ei vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä. Edellisen periaatteen mukaisesti kokousmatkojen lisäksi korvataan vanhusneuvoston kokouksissa erikseen sovitut vanhusneuvoston edustamiseen ja tehtäviin liittyvät matkakulut. Muita luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaisia korvauksia ei maksettaisi.

Vanhusneuvoston työvaliokunnan kokouksista maksetaan korvaus edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Vaikuttamistoimielinten määrärahat myöntää kaupunginkanslia toimielinten toimintakustannuksiin varatuista määrärahoista. Määrärahan on tarpeen mukaan tarkoitus vastata suuruudeltaan aikaisemmin vaikuttamistoimielimille myönnettyä määrärahaa. Määrärahan suuruudessa voidaan kuitenkin ottaa huomioon yhdenvertaisuuslain edellyttämä yhdenvertaisuuden edistäminen ja kohtuulliset mukautukset vammaisten ihmisten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi.

Vaikuttamistoimielinten kokouskustannukset maksetaan tarjoiluiden ja muiden vastaavien kustannusten osalta vaikuttamistoimielimen määrä-

21.08.2023

rahoista. Kaupunginkanslia huolehtii toimielinten kokouksia varten tarvittavien kokoustilojen varaamisesta ja muista kokousjärjestelyistä sekä vastaa kokousasioiden valmistelusta ja kokouksen sihteeritehtävistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, Kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vanhusneuvosto toimintasääntö 2023-2025
- 2 Vanhusneuvoston raportti toimikaudelta 2021-2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut henkilöt
ja yhteisöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

§ 507

Vammaisneuvoston asettaminen ja jäsenten nimeäminen

HEL 2021-008809 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen 2023–2025 vammaisneuvoston.

Vammaisneuvoston vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vammaisneuvoston tehtävänä on varmistaa vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia:

- tuomalla esiin vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden ja heidän perheidensä näkökulmaa ja tekemällä esityksiä, lausuntoja ja kannanottoja kaupungin muille toimijoille
- seuraamalla, että kaupunki kehittäessään palveluja huolehtii niiden riittävydestä ja soveltuvuudesta myös eri tavoin vammaisille ja pitkäaikaissairaille henkilöille
- edistämällä osaltaan palveluja ja osallistumismahdollisuuksia koskevaa viestintää sekä
- edistämällä Helsingin kaupungin sekä vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden kanssa työskentelevien järjestöjen välistä yhteistyötä.

Työskentelytapoja kuvataan liitteenä olevassa vammaisneuvoston toimintasäännössä. Vammaisneuvosto tekee toimikausittain toimintasuunnitelman ja raportin kaupunginhallitukselle.

Samalla kaupunginhallitus nimesi yhteisöt, jotka nimeävät vammaisneuvostoon jäsenen ja tälle tarvittavan määrän varajäseniä seuraavasti:

Helsingin Kuuloyhdistys ry
Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
Helsingin Invalidien Yhdistys ry
Kehitysvammatuki 57 ry
Helsingin ja Uudenmaan Neuroyhdistys ry

Pääkaupunkiseudun Hengitys ry
Helsingin Reumayhdistys ry
Mielenterveysyhdistys HELMI ry
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö sr
Kynnys ry

Kaupunginhallitus nimesi vammaisneuvoston muut jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
1. Kok.Jari Mönkkönen	Jaana Argillander
2.Vihr. Kristiina Karhos	Vesa Virri
3.SDP Eva-Maria Asukas	Mika Taberman
4.Vas.Sirpa Puhakka	Orjo Pättiniemi
5. PS Marko Joensuu	Riikka Virta

Lisäksi kaupunginhallitus nimesi vammaisneuvoston puheenjohtajaksi Sirpa Puhakan. Vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan, joka on järjestöjen edustaja. Vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan toimintaa valmistelevan työvaliokunnan, johon kuuluvat neuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi neljä neuvoston jäsentä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti:

- kehottaa kaupunginkansliaa vastaamaan vammaisneuvoston ja sen työvaliokunnan valmistelu- ja sihteeritehtävistä, viestinnästä ja kokous- ja muista toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä jäsen- ten erityistarpeet huomioiden
- oikeuttaa vammaisneuvoston tehtäväkokonaisuuden kannalta keskeiset keskushallinnon ja toimialojen viranhaltijat ja työntekijät osallistumaan vammaisneuvoston kokouksiin
- kehottaa keskushallintoa ja toimialoja nimeämään kokouksiin osallistuvat pysyväisluonteiset asiantuntijat
- kehottaa keskushallintoa myöntämään vammaisneuvostolle toimintamäärärahan tehtäviensä hoitamista varten.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että vammaisneuvoston kokouksiin jäsenenä tai varajäsenenä sekä työvaliokunnan kokouksiin osallistuville maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisia periaatteita soveltaen:

21.08.2023

- kokouspalkkiota
- ansionmenetyksen ja lastenhoidon korvausta
- korvausta avustajan käyttämisestä, jos henkilö tarvitsee vammansa vuoksi avustajaa kokoukseen tai siihen valmistautumiseen
- matkakustannusten korvausta, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että korvataan matkakustannukset vammaisneuvoston kokouksissaan erikseen päätetyn mukaisesti neuvoston virallisiin edustamistehtäviin osallistuville, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Lisäksi kaupunginhallitus vahvisti liitteenä 1. olevan toimintasäännön, merkitsi tiedoksi liitteenä 2. olevan vammaisneuvoston toimintakertomuksen ja arviointiraportin kaudelta 2021–2023 sekä kehotti vammaisneuvostoa huomiomaan sopivaksi katsomiltaan osin edellisen kauden toimintakertomusta ja arviointiraporttia kauden 2023–2025 toiminnan suunnittelussa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, Kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Tiina Lappalainen, Asiantuntija, puhelin: 310 36086
tiina.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vammaisneuvosto toimintasääntö 2023-2025
- 2 Vammaisneuvoston raportti toimikaudelta 2021-2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut henkilöt
ja yhteisöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vaikuttamistoimielimet

Vammaisneuvosto on kuntalaissa asetettavaksi säädetty vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on edistää edustamansa ryhmän osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Vaikuttamistoimielimet ovat edustamansa ryhmän kuulemis- ja vaikuttamiskanavia. Ne täydentävät muita vaikuttamiskeinoja ja välittävät ryhmän näkemykset kunnan päätöksentekoon.

Vaikuttamistoimielimet ovat osa Helsingin osallisuustyötä, jonka pääperiaatteet ovat yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen, omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen sekä yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luominen.

Vaikuttamistoimielimet eivät ole kuntalain mukaisia kunnan toimielimiä. Näille ei voi siirtää toimivaltaa eivätkä ne voi tehdä hallintopäätöksiä. Toimielimen toimintaan ei myöskään sovelleta suoraan hallintosäännön määräyksiä.

Kokoonpano

Kuntalain mukaan vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Jäsenten valinnassa olisi hallituksen esityksen (HE 268/2014) mukaan kiinnitettävä huomiota vammaisten henkilöiden omaan osallistumiseen neuvostotyöhön. Kokoonpanossa tulisi huomioida se, että enemmistö neuvoston jäsenistä valitaan edellä mainitusta ryhmästä.

Vaikuttamistoimielinten jäsenet eivät ole kunnan luottamushenkilöitä. Kokoonpanoon ei suoraan sovelleta tasa-arvolain kunnan toimielimiä koskevia sukupuolikiintiötä, mutta järjestöjä kehoitetaan kiinnittämään huomiota sukupuolten tasa-arvoon nimetessään varsinaisia ja varajäseniä. Osallistumisen ja avoimuuden edistämiseksi ja yhteistyöverkostojen vahvistamiseksi saman henkilön tulisi olla edustajana korkeintaan kahdeksan vuotta.

Vammaisneuvoston on tarkoitus muodostua kymmenestä vammais- tai pitkäaikaissairausyhdistysten nimeämästä jäsenestä ja viidestä valtuustoryhmien nimeämästä jäsenestä. Vammaisyhdistysten nimeämät jäsenet ja varajäsenet edustavat eri ikäisiä kaupunkilaisia, joilla on erilaisia toimintakyvyn rajoitteita sekä heidän omaisiaan.

Eri vammairyhmiä edustavien yhdistykset edustavat kuulovammaisia, näkövammaisia, liikkumisesteisiä, kehitysvammaisia, mielenterveys-

kuntoutujia, neurologisia toimintarajoitteita, pitkäaikaissairauksia, vammaisia lapsia ja nuoria sekä vammaisten ihmisoikeusjärjestöä.

Nimetyt yhdistykset vastaavat vamma- ja pitkäaikaissairausryhmää edustavan edustajan ja varaedustajan nimeämisestä vammaisneuvoston jäseneksi sekä tukevat viestintää vammaryhmää edustavien yhdistysten välillä ja sisällä.

Vammaisneuvostoon valitaan myös viisi luottamushenkilötaustaista jäsentä, joiden osallistuminen on tarpeen vammaisneuvostossa käydyn keskustelun ja näkemysten välittämiseksi päätöksentekoon ja valtuustoryhmille.

Valtuustokauden vaihtuessa kaupunki on kuullut helsinkiläisiä vamma- ja pitkäaikaissairausyhdistyksiä vammaisneuvostoon nimettävistä yhdistyksistä järjestämällä kuulemistilaisuuden ja Kerro kantasi –kyselyn sekä käynyt vuoropuhelua yhdistysten kanssa. Valtuustokauden jatkuessa kaupungille ei ole esitetty vammaryhmiä edustavien yhdistysten muutostarvetta. Myös pitkäjänteisen työskentelyn jatkuvuuden näkökulmasta vammaisneuvosto on arvioinut, että kahden vuoden jälkeen ei ole tarkoituksenmukaista ehdottaa vammaryhmiä edustavien yhdistysten muutoksia.

Vammaisneuvostossa kuulovammaisia edustaa Helsingin kuuloyhdistys ry, näkövammaisia Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry, liikkumisesteisiä Helsingin Invalidien yhdistys ry, kehitysvammaisia Kehitysvammaatuki 57 ry, neurologisia toimintarajoitteita Helsingin ja Uudenmaan Neuroyhdistys ry, Mielenterveyssektorin helsinkiläisten yhdistysten verkostoa edustaa Mielenterveysyhdistys Helmi ry. Vammaisia lapsia ja nuoria edustaa Vammaisten lasten ja nuorten Tukisäätiö sr sekä vammaisten ihmisoikeusjärjestöä Kynnys ry. Pitkäaikaissairauksien yhdistysten ryhmää edustaa kaksi yhdistystä, Pääkaupunkiseudun Hengitys ry sekä Helsingin Reumayhdistys ry.

Nimetyt yhdistykset vastaavat vamma- ja pitkäaikaissairausryhmää edustavan edustajan ja varaedustajan nimeämisestä vammaisneuvoston jäseneksi sekä tukevat viestintää vammaryhmää edustavien yhdistysten välillä ja sisällä.

Vammaisneuvostoon valitaan myös viisi luottamushenkilötaustaista jäsentä, joiden osallistuminen on tarpeen vammaisneuvostossa käydyn keskustelun ja näkemysten välittämiseksi päätöksentekoon ja valtuustoryhmille.

Vammaisneuvoston puheenjohtaja on luottamushenkilötaustainen. Vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan, joka on järjestöjen edustaja.

Edellisen kauden asettamispäätöksessä vammaisneuvostoa pyydettiin arvioimaan vammais- ja vanhusneuvostoissa poikkeuksellisesti kaudella 2021-2023 käytössä ollutta kahden varapuheenjohtajan (toinen luottamushenkilö ja toinen järjestöedustaja) käytäntöä. Vammaisneuvosto katsoi arvioinnissa, että kahden varapuheenjohtajan käytäntö on ollut hyvä ja toimiva. Vammaisneuvosto toteaa arvioinnissa, että puheenjohtajistossa tulee olla järjestöedustaja, jonka vammaisneuvosto itse valitsee keskuudestaan.

Vanhusneuvosto katsoi omassa vastaavassa arvioinnissaan, että yksi varapuheenjohtaja on riittävä ja hänen tulee olla järjestöedustaja, jonka neuvosto itse valitsee keskuudestaan.

Ottaen huomioon yleisesti kaupungin toimielimissä oleva yhden varapuheenjohtajan käytäntö ja toimielimissä oleva selkeä käytäntö kokouksen puheenjohtajan valinnasta tilanteisiin, joissa sekä varsinainen puheenjohtaja, että varapuheenjohtaja ovat estyneitä, katsotaan riittäväksi nimetä myös vammaisneuvostoon vain yksi varapuheenjohtaja, joka on järjestöjen edustaja.

Vammaisneuvoston kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus tarvittavilla keskushallinnon ja toimialojen edustajilla, jotka eivät kuitenkaan ole neuvoston jäseniä. Kokonaisuuden tuntevan toimialan henkilöstön pysyvä läsnäolo kokouksissa on neuvoston toiminnan kannalta välttämätöntä. Keskushallinto ja toimialat nimeävät neuvoston toimintaan osallistuvat henkilöt.

Toimintaedellytykset

Vammaisneuvoston välittömät toimintaedellytykset turvataan muun muassa kokoustilojen, kokousten järjestämisen, kokouskustannusten ja kokousasioiden valmistelun sekä kokouksen sihteeritehtävien osalta.

Vammaisneuvoston työvaliokunta valmistelee kokouksia, suunnittelee neuvoston toimintaa ja valmistelee vammaisneuvostossa päätettäviä lausuntoja, kannanottoja ja esityksiä. Vammaisneuvoston työvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä neljä jäsentä. Työvaliokunnasta vähintään puolet koostuu järjestöjen edustajista. Vammaisneuvoston sihteeri toimii työvaliokunnan sihteerinä.

Vammaisneuvosto on ehdottanut toiminnan arviointiraportissaan 2021–2023, että neuvoston toiminnan rinnalle perustettujen teemaryhmien kokouksista maksettaisiin myös kokouspalkkiota. Kaupunginvaltuusto on päättänyt luottamushenkilöiden taloudellisten etuisuuksien periaatteista 23.6.2021 § 213, jonka mukaan toimivaltaisen toimielimen asettaman toimikunnan, neuvottelukunnan, vaikuttamistoimielimen tai muun vastaavan kokouspalkkio, jos asettamispäätöksessä todetaan tätä pää-

töstä sovellettavan, on 160 euroa (puheenjohtaja) ja 140 euroa. Vammaisneuvoston varsinaisten kokousten lisäksi kokouspalkkioita maksetaan vammaisneuvoston työvaliokunnan kokouksista. Käytäntö on yhtenevä vanhusneuvoston kanssa.

Vammaisneuvoston jäsenille maksetaan kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaisia tiettyjä palkkioita ja korvauksia. Vaikuttamistoimielinten jäsenten kokouspalkkio on puheenjohtajan osalta 160 euroa ja jäsenen ja varapuheenjohtajan osalta 140 euroa. Lisäksi kokoukseen osallistuville jäsenille ja/tai vara- jäsenille maksetaan tarvittaessa luottamushenkilöiden taloudellisten periaatteiden mukaista ansionmenetyksen korvausta, joka on suuruudeltaan enintään 37 euroa tunnilta. Menettelyllä varmistetaan, että vaikuttamistoimielimet voivat kokoontua myös työaikana.

Yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi vammaisneuvoston jäsenille maksetaan korvauksia avustajan palkkaamisesta aiheutuneista kustannuksista. Kustannuksia korvataan enintään viideltä tunnilta kokousta kohden. Avustajalle maksettavan tuntipalkkion määrä on enintään 23 euroa. Lisäksi maksettaisiin matkakustannusten korvausta taksi- tai invataksikuluista niissä tapauksissa, kun neuvottelukunnan jäsen tai kokoukseen osallistuva varajäsen ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä. Edellisen periaatteen mukaisesti kokousmatkojen lisäksi korvataan vammaisneuvoston kokouksissa erikseen sovitut vammaisneuvoston edustamiseen ja tehtäviin liittyvät matkakulut. Muita luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaisia korvauksia ei maksettaisi.

Vammaisneuvoston työvaliokunnan kokouksista maksetaan korvaus edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Vaikuttamistoimielinten määrärahat myöntää kaupunginkanslia toimielinten toimintakustannuksiin varatuista määrärahoista. Määrärahan on tarpeen mukaan tarkoitus vastata suuruudeltaan aikaisemmin vaikuttamistoimielimille myönnettyä määrärahaa.

Määrärahan suuruudessa voidaan kuitenkin ottaa huomioon yhdenvertaisuuslain edellyttämä yhdenvertaisuuden edistäminen ja kohtuullisten mukautusten aiheuttamat kustannukset vammaisten ihmisten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi. Vaikuttamistoimielinten kokouskustannukset maksetaan tarjoiluiden ja muiden vastaavien kustannusten osalta vaikuttamistoimielimen määrärahoista. Kaupunginkanslia huolehtii toimielinten kokouksia varten tarvittavien kokoustilojen varaamisesta ja muista kokousjärjestelyistä sekä vastaa kokousasioiden valmistelusta ja kokouksen sihteeritehtävistä.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

21.08.2023

Asia/20

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, Kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Tiina Lappalainen, Asiantuntija, puhelin: 310 36086
tiina.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vammaisneuvosto toimintasääntö 2023-2025
- 2 Vammaisneuvoston raportti toimikaudelta 2021-2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut henkilöt
ja yhteisöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-
tus

§ 508

Kaupunginvaltuuston 16.8.2023 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 16.8.2023 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

171 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

172 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

173 §, Kyselytunti

Ei toimenpidettä.

174 §, Kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle ja Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

175 §, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen ja varajäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle ja Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

176 §, Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäsenen ja varajäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle ja Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

177 §, Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle ja Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

178 §, Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäsenen ja varajäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle ja Taloushallinto-palveluliikelaitokselle.

179 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

180 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

181 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

182 §, Hallintosäännön muuttaminen, teknisluonteisia muutoksia ja täsmennyksiä

Tiedoksi kaupunginkanslialle, kaupunkiympäristön toimialalle, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle.

183 §, Kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksyminen (Sörnäinen, Kalasatama, Nihti, tontit 10672/3 ja 4)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote kilpailun osallistujille ja kaupunkiympäristön toimialalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle ja aluerakentamiselle.

184 §, Pihlajamäen ostoskeskuksen eteläosan asemakaavan muutos (nro 12779)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle, kaavamuutoksen hakijalle, kaavan hyväksymisestä tiedon pyytäneelle ja Kymp/Talouden tuelle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle ja kaupunginmuseolle.

185 §, Valtuutettu Eeva Kärkkäisen aloite Helsingin kaupungin rahankäytön avoimuuden lisäämisestä

Ei toimenpidettä.

186 §, Valtuutettu Ajak Majokin aloite nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien es-
kaloitumisen ennaltaehkäisystä

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

187 §, Valtuutettu Titta Hiltusen aloite taloudellisesti saavutettavammasta kuntou-
tuspsykoterapiasta helsinkiläisille

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

188 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi pääte-
tään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta
heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 509

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 33.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta

15.8.2023

- ympäristö- ja lupajaosto

17.8.2023

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta

15.8.2023

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

17.8.2023

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

15.8.2023

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

21.08.2023

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09-31025251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09-31025251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 510

V 30.8.2023, Haagan ympyrän ja Vihdintien asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12756)

HEL 2020-003717 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 29. kaupunginosan (Haaga, Lassila) katu- ja lähivirkistysalueiden sekä 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Marttila) katu- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan ja asemakaavan muutoksen, joka koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) osia korttelin 29073 tonteista 12 ja 13 sekä katu-, puisto-, lähivirkistys-, suojaviher- ja rautatiealueita ja maanalaisia tiloja katu- ja puistoalueilla sekä 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pitäjänmäen yritysalue) osia korttelin 46026 tonteista 3 ja 4, osaa korttelin 46032 tonttia 10, osaa korttelin 46054 tonttia 1 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueita sekä maanalaisia tiloja osalla korttelin 46026 tonttia 4 sekä puistoalueella (muodostuvat uudet korttelit 29267–29270) 8.11.2022 päivätyn ja 30.5.2023 muutetun piirustuksen nro 12756 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esteellisyyden syy: puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityisestä syystä (hallintolaki 28.1 § 7 kohta)

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12756 kartta, päivätty 8.11.2022, muutettu 6.6.2023
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12756 selostus, päivätty 8.11.2022, muutettu 6.6.2023, päivitetty Kylk:n 6.6.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.11.2022, täydennetty 30.5.2023 ja yhteenveto asukastilaisuudesta (27.1.2021)
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nrot 7222, 7223 ja 7224 / 8.11.2022, muutettu

21.08.2023

Asia/23

7 30.5.2023)
Havainnekuva, 30.5.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti
	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
	Liite 4
	Liite 5
	Liite 6

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Kaavaratkaisu koskee Haagassa ja Pitäjänmäessä sijaitsevia Vihdintien, Huopalahdentien, Pitäjänmäentien, Haagan liikenneympyrän, Eliel Saarisen tien, Bensa-asemankujan, Vanhan viertotien pohjoisosan ja Kaupintien katualueita, niihin rajautuvia suojaviher-, puisto- ja virkistysalueita, rautatiealuetta sekä asemakaavoittamatonta aluetta.

Kaavaehdotuksen nähtävilläolon aikana saadun palautteen perusteella kaavaratkaisun liito-oravayhteyttä on vahvistettu aiempaan suunnitelmaan verrattuna Länsi-Haagan aukion alueella.

Kaavaratkaisu mahdollistaa Länsi-Helsingin (aiemmin Vihdintien) pikaraitiotien ja kaupunkibulevardin uusien katu- ja infrajärjestelyjen rakentamisen Huopalahdentien pohjoisosasta Kaupintielle, sekä Haagan perhekeskuksen ja terveys- ja hyvinvointikeskuksen sekä kolmen toimi-

tilakorttelin rakentamisen kahden pikaraitiotien solmukohtaan Haagan ympyrän alueelle. Alueelle syntyy uusi Länsi-Haagan osa-alueen keskus, jossa kahden pikaraitiopysäkin välittömään läheisyyteen syntyy myös palveluja ja liiketiloja rakennusten ensimmäiseen kerrokseen. Tavoitteena on vihreä ja viihtyisä aukioalue (Länsi-Haagan aukio), jolla kävelijän ja pyöräilijän on helppo liikkua ja asioida.

Myös Valimon aseman kohdalle muodostuu sujuva joukkoliikenteen vaihtopaikka. Tavoitteena on, että uusi pikaraitiolinja Helsingin keskustasta Kannelmäkeen tulee valmistuessaan palvelemaan Läntisen bulevardikaupungin uutta, tiivistyvää maankäyttöä ja jo olemassa olevia asuin- ja työpaikka-alueita, sekä kytkemään yhteen kantakaupungin raitioverkon, Raide-Jokerin, rantaradan ja kehäradan.

Uutta toimitilakerrosalaa on 43 000 k-m², uutta liiketilakerrosalaa on 3 700 k-m² ja uutta palvelurakennusten kerrosalaa on 27 000 k-m². Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=4,70.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nrot 7222, 7223 ja 7224), jonka mukaan kadulle varataan riittävät tilat kaikille liikennemuodoille, erilliselle raitiotielle ja pysäkeille.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että se luo toteuttamisedellytykset tulevalle, eri kaupunginosat toisiinsa kytkevälle täydennysrakentamiselle Vihdintien varrella.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan Vihdintie ja Huopalahdentie ovat kaupunkibulevardeja, joiden yhteyteen on osoitettu pikaraitiotie (joukkoliikenteen nopea runkoyhteys, joka voidaan toteuttaa myös bussiratkaisuna). Haagan liikenneympyrän alueen halki kulkee poikittainen pikaraitiotieyhteys (Raide-Jokeri), baanaverkkoyhteys Haagasta Huopalahdentietä pitkin etelään sekä viheryhteys Riistavuorenpuistosta 45 (54) Talin liikuntapuiston suuntaan. Junaradan kohdalle Vihdintien poikki on osoitettu rautatie- ja baanaverkkoyhteys. Mätäjoen kohdalle on Vihdintielle osoitettu viheryhteys. Nyt laadittu kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alueella on nykyinen Vihdintien alittava tunneli Lassilan ja Pitäjänmäen välissä sekä tilavaraukset uusille maanalaisille kunnallisteknisille tunneleille sekä yksi uusi maanalainen tilavaraus kallioalueelle Pitäjänmäentien ja Vanhan viertotien kulmassa. Haagan ympyrän ja Ruskeasuon pohjoisosan välille on osoitettu uusi maanalainen tunneliyhteys. Nyt laadittu kaavaratkaisu on maanalaisen yleiskaavan mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta tukemalla raideliikenteen verkostokaupungin toteutumisesta mahdollista rakentamista tulevan pikaraitioyhteyden varrella ja rautatieaseman ympäristössä. Kaavaratkaisussa varmistetaan tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmän riittävä kapasiteetti suunnittelemalla kaikki kulkumuodot ja huomioimalla niiden kytkeytyminen toisiinsa. Kaavaratkaisussa sopeudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on Vihdintien, Huopalahdentien, Pitäjänmäentien, Eliel Saarisen tien, Kaupintien, Bensa-asemankujan, Vanhan vierotien ja Haagan liikenneympyrän tie- ja katualuetta ja niihin rajautuvia suojaviher-, puisto- ja lähivirkistysalueita sekä rautatiealuetta. Alueeseen kuuluu lisäksi osia tonteista 29073/12–13, 46026/3–4, 46032/10 ja 46054/7. Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1952–2017. Rautatiealueen pohjoispuolella alue on pääosin asemakaavoittamatonta, kaduksi rakennettua aluetta.

Helsingin kaupunki omistaa pääosan alueesta. Rautatiealue on valtion omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Esirakentaminen	13 530 000 €
Katu- ja puistorakenteet	21 360 000 €
Sillat	13 340 000 €
Muut taitorakenteet	4 540 000 €
Purkutyöt	360 000 €
Raitiotie	14 760 000 €
Kaukolämpö -ja jäähdytys	7 000 000 €
Vesihuolto	7 730 000 €
Muu kunnallistekniikka	10 850 000 €
YHTEENSÄ	93 500 000 €

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaava-alueelle on osoitettu uutta kerrosalaa 76 200 k-m². Rakennusoikeuden arvoksi on alustavasti arvioitu noin 26 milj. euroa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 14.12.2022–23.1.2023.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 7 muistutusta, joista 1 oli adressi (allekirjoittajia yhteensä 2 183). Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui 2 kirjettä. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat muun muassa vuorovaikutukseen, kaava-alueen rajaukseen, osayleiskaavan tarpeellisuuteen, viereisen Riistavuorenpuiston alueen kaavoitukseen, kaava-alueen luontoarvoihin ja lintujen huomioimiseen, viheryhteyksiin ja niiden jatkuvuuteen, kaavan ilmastovaikutuksiin ja hiilijalanjälkilaskelmaan, Vihdintien pikaraitiotien tarpeellisuuteen, MAL-sopimiseen, Vihdintien leveyteen, Länsi-Haagan aukion kortteleiden käyttötarkoitukseen ja rakentamisen määrään kyseisissä kortteleissa. Kirjeissä esitetyt huomautukset kohdistuivat muun muassa kaava-alueen rajaukseen, Vihdintien pikaraitiotien tarpeellisuuteen, pikaraitiotie-idean vanhentuneisuuteen, raitiotiehankkeen asuntopoliittisiin perusteisiin, raitiopysäkkien sijoittumiseen, Vihdintien leveyteen ja sen vaikutukseen Riistavuorenpuiston reunan rakentamiseen sekä Länsi-Haagan aukion toimistokortteleiden keventämiseen asunnoilla.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat yleiskaavan toteutumiseen, yhdyskuntatekniseen huoltoon, liikenteeseen, ilmastomuutoksen huomioimiseen, ympäristöhäiriöiden huomioimiseen, liito-oravan keskeiseen siirtymäreittiin Haagan ympyrän alueella sekä tulevan perhekeskuksen ja terveys- ja hyvinvointikeskuksen tilatarpeisiin ja pysäköintiratkaisuun.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, kirjeistä ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskoh-

21.08.2023

taisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12756 kartta, päivätty 8.11.2022, muutettu 6.6.2023
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12756 selostus, päivätty 8.11.2022, muutettu 6.6.2023, päivitetty Kylk:n 6.6.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.11.2022, täydennetty 30.5.2023 ja yhteenveto asukastilaisuudesta (27.1.2021)
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nrot 7222, 7223 ja 7224 / 8.11.2022, muutettu 30.5.2023)
- 7 Havainnekuva, 30.5.2023

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta 30.5.2023
- 2 Ilmakuva 30.5.2023
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-,	Esitysteksti

21.08.2023

liikenne- ja ympäristö-
keskus

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.08.2023 § 484

HEL 2020-003717 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.08.2023 Pöydälle

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esteellisyyden syy: puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityi-
sestä syystä (hallintolaki 28.1 § 7 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus
Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.06.2023 § 323

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-003717 T 10 03 03

Hankennumero 5704_7

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 8.11.2022 päivätyn ja 6.6.2023 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12756 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaava koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Lassila) katu- ja lähivirkistysalueita sekä 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Marttila) katu- ja lähivirkistysalueita. Asemakaavan muutos koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) osia korttelin 29073 tonteista 12 ja 13 sekä katu-, puisto-, lähivirkistys-, suojaviher- ja rautatiealueita ja maanalaisia tiloja katu- ja puistoalueilla sekä 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pitäjänmäen yritysalue) osia korttelin 46026 tonteista 3 ja 4, osaa korttelin 46032 tonttia 10, osaa korttelin 46054 tonttia 1 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueita sekä maanalaisia tiloja osalla korttelin 46026 tonttia 4 sekä puistoalueella (muodostuvat uudet korttelit 29267–29270).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

06.06.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat tiimipäällikkö Suvi Tyynilä, projektinjohtaja Anton Silvo, liikenneinsinööri Markus Ahtiainen ja arkkitehti Ulla Jaakonaho. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Atte Kaleva: Kaupunkiympäristölautakunta palauttaa kaavaehdotuksen uuteen valmisteluun seuraavin ohjein:

1. Selvitetään Haagan liikenneympyrää koskevan kaavaehdotuksen erottamista omaksi kaavakseen silmällä pitäen erityisesti tarvetta Haagan perhekeskuksen ja terveys- ja hyvinvointikeskuksen pikaiseen toteuttamiseen.
2. Laaditaan yhteistyössä HSL:n kanssa arviot Vihdintielle kaavailun raitiotien matkustajamääristä siinä tilanteessa, kun Espoon kaupunkirata ja Raide-Jokeri ovat toiminnassa sekä tehdään siihen pohjautuva hyöty/kustannusanalyysi.
3. Harkitaan uudelleen noin 300 metrin päähän Valimon asemalaiturista suunnitellun raitiotiepysäkin tarpeellisuus ottaen huomioon, että pikaraitioille hyväksyty, tavoiteltu pysäkkiväli on 800 metriä.
4. Selvitetään yhteistyössä HSL:n kanssa bussilinjojen jatkuminen Vihdintiellä pikaraitiotien mahdollisesti toteutuessa.

Kannattaja: Mika Raatikainen

Palautusehdotus:

Otso Kivekäs: Vasemmalle kääntyminen etelästä tultaessa Karvaamokujalle ja Valimokujalle poistetaan ja katualuetta kavennetaan tästä säästyvän tilan verran, jotta metsää voidaan vastaavasti säästää.

Muutettu kaava tuodaan uudelleen käsittelyyn ensi tilassa, jotta aikataulu ei vaarannu

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Atte Kalevan palautusehdotuksen mukaisesti.

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Risto Rautava, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 3

Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Mika Raatikainen

21.08.2023

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10–3.
2 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään palautusehdotuksen mukaisesti.

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Jenni Hjelt, Atte Kaleva, Olli-Pekka Koljonen, Otto Meri, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 5

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8–5.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

30.05.2023 Pöydälle

22.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

15.11.2022 Pöydälle

08.11.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Ulla Jaakonaho, arkkitehti, puhelin: 310 37113

ulla.jaakonaho(a)hel.fi

Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37264

suvi.tyynila(a)hel.fi

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37088

markus.ahtiainen(a)hel.fi

Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37094

jarkko.nyman(a)hel.fi

Mikko Juvonen, tiimipäällikkö, kaavatalous, puhelin: 09 310 37252

mikko.juvonen(a)hel.fi

Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, ympäristöhäiriöt, puhelin: 09 310 28916

anu.haahla(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.08.2023

Harald Arlander, maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 09 310 42146

harald.arlander(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 04.04.2022 § 24

HEL 2020-003717 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12756 pohjakartan kaupunginosassa 29 Haaga. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12756
Kaupunginosa: 29 Haaga
Kartoituksen työnumero: 13/2021
Pohjakartta valmistunut: 10.3.2022
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976
kari.rajala(a)hel.fi

Suvi Uotila, kiinteistöinsinööri, puhelin: 09 310 29076
suvi.uotila(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 07.04.2021 § 27

HEL 2020-003717 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Länsi-Haagan aukio – Västra Hagaplatsen

(aukio)

Perustelu: Liitynnäinen, Länsi-Haagan osa-alueen mukaan. Nimistötoimikunta on esittänyt Länsi-Haagan osa-alueen nimeämistä 11.9.2019.

Länsiympyrä – Västercirkeln

(katu)

Perustelu: Eliel Saarisen vuoden 1915 Munkkiniemi–Haaga -suunnitelmassa esiintyvän nimen Väster cirkeln mukaan. Nimi on esiintynyt Munkkiniemen yhdyskunnan ja Haagan kauppalan kartassa 1926 ja 1929 myös suomenkielisenä.

10.03.2021 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

§ 511

V 30.8.2023, Huopalahdentien katualueen ja ympäristön asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12764)

HEL 2020-013669 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi) vesialueiden asemakaavan ja 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto- ja katualueiden ja 30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi, Munkkivuori, Niemenmäki) korttelin 30048, korttelin 30096 tonttien 4 ja 5, korttelin 30101 tontin 4, korttelin 30112 tontin 7, korttelin 30118 tontin 2 sekä puisto-, katu- ja tiealueiden asemakaavan muutoksen (muodostuu uusi kortteli 30226) 30.5.2023 päivätyn piirustuksen nro 12764 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Kaupunginhallitus edellyttää, että Paciuksenkadulle esitetty raitiovaunun pysäkki siirretään jatkosuunnittelussa, niin katusuunnitelman kuin liikennöintisuunnitelman osalta, Huopalahdentien eteläpäähän jolloin Munkkiniemen puistotien pysäkki jää myös käyttöön.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esteellisyyden syy: puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityisestä syystä (hallintolaki 28.1 § 7 kohta)

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Uusi kolmas kappale päätösehdotukseen:

Kaupunginhallitus edellyttää, että Paciuksenkadulle esitetty raitiovaunun pysäkki siirretään jatkosuunnittelussa, niin katusuunnitelman kuin liikennöintisuunnitelman osalta, Huopalahdentien eteläpäähän jolloin Munkkiniemen puistotien pysäkki jää myös käyttöön.

Kannattaja: Sari Sarkomaa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

21.08.2023

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12764 kartta, päivätty 30.5.2023
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12764 selostus, päivätty 30.5.2023, päivitetty Kylk:n 30.5.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 9.1.2023, täydennetty 30.5.2023
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7247–7249)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kymp/Talouden tuki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Väylävirasto

Esitysteksti

Liite 6

Kaavamuutoksen haki- ja

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi) vesialueiden asemakaavan ja 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto- ja katualueiden ja 30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi, Munkkivuori, Niemenmäki) korttelin 30048, korttelin 30096 tonttien 4 ja 5, korttelin 30101 tontin 4, korttelin 30112 tontin 7, korttelin 30118 tontin 2 sekä puisto-, katu- ja tiealueiden asemakaavan muutoksen (muodostuu uusi kortteli 30226) 30.5.2023 päivätyn piirustuksen nro 12764 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Hanke on osa Läntisen bulevardikaupungin (Vihdintie – Huopalahdentie) suunnittelua. Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Munkkiniemensillan ja Vanhan viertotien välistä Huopalahdentien osuutta, kolmea Huopalahdentiehen rajoittuvaa tonttia, sekä osoitteissa Tietokuja 2 ja 4 sijaitsevia liikerakennusten tontteja.

Uusi ns. Länsi-Helsingin pikaraitiotie (aiemmin Vihdintien pikaraitiotie) yhdistää alueen raideliikenteen verkkoon ja nostaa joukkoliikenteen palvelutasoa alueella. Kaavahankkeen tärkeimpänä tavoitteena on mahdollistaa pikaraitiotien rakentaminen Huopalahdentielle. Kaava luo myös edellytykset aluetta ympäröivälle maankäytölle: Huopalahdentie linjataan uudelleen Turunväylän uudelleen muotoiltavan liittymän kohdalla niin, että sen varrelle on sijoitettavissa täydentävää asuin- ja toimitilarakentamista. Lisäksi kaavaratkaisulla suojellaan IBM:n entinen pääkonttori ja mahdollistetaan eri alojen yritysten sekä opetus- ja varhaiskasvatustilojen sijoittumisen rakennukseen, osana alueelle myöhemmin rakentuvaa houkuttelevaa työpaikkakeskittymää.

Tavoitteena on rakentaa Huopalahdentiestä bulevardimainen katu, joka on liikenteellisesti toimiva ja samalla mahdollisimman viihtyisä ja vehreä. Jalankulun ja oleskelun paikoilla panostetaan kaupunkikuvallisiin ratkaisuihin. Pikaraitiotie- ja bussipysäkit keskitetään aukioille, joita tulevat reunustamaan olemassa olevat ja myöhemmin rakennettavat kivi-jalkaliiketilat. Uutta rakentamista Huopalahdentien varteen tullaan osoittamaan seuraavissa kaavahankkeissa, joista ensimmäinen (Niemenmäen länsipuoli) on käynnistynyt alkuvuodesta 2023.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nrot 7247–7249), jossa esitetään ratkaisut kaikkien liikennemuotojen järjestämiseksi asemakaava-alueella ja osin siihen toiminnallisesti liittyviltä alueilta. Liikennesuunnitelman merkittävimmät uudet ratkaistut liittyvät

Huopalahdentien itäpuolta kulkevan baanin ja Huopalahdentielle sijoitettavan raitiotien järjestelyihin. Lisäksi liikennesuunnitelmassa esitetään ratkaisut mm. Turunväylän liittymän ja Kivitorpan aukion kohdilla.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavassa 2016 Huopalahdentie on eteläiseltä osuudeltaan merkitty pääkaduksi ja pohjoiselta osuudeltaan kaupunkibulevardiksi. Huopalahdentien varsi on pääosin merkitty kantakaupunkialueeksi (C2) ja pieneltä osin asuntovaltaiseksi alueeksi (A2). Läntisen viherosmen kohdalla virkistys- ja viheralue - merkintä ulottuu Huopalahdentiehen saakka. Huopalahdentietä pitkin kulkee joukkoliikenteen nopea runkoyhteys (pikaraitiotie) sekä pyöräliikenteen nopea runkoverkko (baanaverkko). Nyt laadittu kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Helsingin yleiskaavan 2016 kaupunkibulevardi-merkintä on Turunväylän osalta kumottu korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Turunväylällä ja sitä reunustavilla alueilla on voimassa vuoden 2002 yleiskaava, jossa suunnittelualueella on kerrostalovaltaisen alueen (asuminen/toimitila) -merkintä. Turunväylä itsessään on merkitty (maalaisella) moottorikadun merkinnällä. Nyt laadittu asemakaava on Yleiskaava 2002:n mukainen.

Helsingin maalaisessa yleiskaavassa 2021 Turunväylällä on ohjeelliset suunnitellut liikennetunnelit -merkintä, joka alkaa Professorintien sillan länsipuolelta. Huopalahdentien poikki menee nykyiset rakennetut maalaiset tilat ja tunnelit -merkintä. Nyt laadittu kaavaratkaisu on Helsingin maalaisen yleiskaavan 2021 mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisista mm.:

- mahdollistamalla pikaraitiotien rakentamisen Huopalahdentielle osana raideliikenteen verkostokaupungin toteuttamista
- vapauttamalla rakennusmaata nykyisiltä tie- ja katualueilta mahdollistaen näin uuden asuin- ja toimitilarakentamisen hyvien joukkoliikennedyhteyksien, erityisesti raideliikenteen, varrelle
- parantamalla kaupunkiympäristön laatua, erityisesti Huopalahdentien pohjoispään viihtyisyyttä, korkeatasoisiin katu- ja aukiorakentamisen ratkaisuihin ohjaavilla kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä
- mahdollistamalla kaikkien kulkumuotojen toimivuus ja niiden joustava kytkeytyminen toisiinsa mm. pikaraitiotien ja linja-autojen pysäkkien sekä pyöräpysäköintipaikkojen ja kaupunkipyöräasemien keskittämisellä aukoiden yhteyteen

- parantamalla kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja edistämällä mm. baanaverkon kehittämistä
- mahdollistamalla eri alojen yritysten sekä opetus- ja varhaiskasvatustilojen sijoittumisen entiseen IBM:n pääkonttoriin osana alueelle myöhemmin rakentuvaa houkuttelevaa työpaikkakeskittymää.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarungon 19.6.2019 jatkosuunnittelun pohjaksi.

Esittelijä toteaa täydentävästi, että kaupunkiympäristön toimiala on käynyt Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (Uudenmaan ELY-keskus) kanssa neuvotteluja Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän parantamisen ja Hakamäentien kaduksi muuttamisen tiimoilta. Neuvottelujen tuloksena syntyneellä aiesopimuksella mahdollistettaisiin Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän alueen tiesuunnittelun ja kaavoituksen eteneminen Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen eli MAL-sopimuksen mukaisesti, ja samalla sovittaisiin periaatteista, toimintatavasta ja aikataulusta koskien Hakamäentien lakkauttamista maantienä ja muuttamisesta kaduksi. Ao. aiesopimus on valmisteltu kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (DN:o 2023-006313) ja siinä viitataan tämän asemakaavan valmisteluun.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on voimassa 20 asemakaavaa vuosilta 1950–2016. Alueeseen kuuluu voimassa olevan asemakaavan katualueita, tiealueita, vesialuetta, puistoalueita, urheilu- ja virkistyspalvelujen alueita, sekä sosiaalitoimintaa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten (YS), liikerakennusten (KL), toimistorakennusten (KT) ja huoltoasemien korttelialueita (LH, AM). Uutta asemakaavaa muodostuu Munkkiniemen sillan pohjoisreunalle.

Helsingin kaupunki omistaa valtaosan suunnittelualueesta. Valtio hallitsee tieoikeudella Turunväylän aluetta. Tietokuja 2 ja 4 tontit ovat yksityisessä omistuksessa.

Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta sekä Tietokuja 2 kiinteistön omistajan hakemuksen johdosta. Kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia seuraavasti; kustannukset esitettynä kustannustasossa syyskuu 2022, joka vastaa Maku-indeksin pistelukua 125,31 (2015=100), alv. 0 %.

Esirakentaminen 12 400 000 €

Katu- ja puistorakenteet	21 240 000 €
Sillat	5 820 000 €
Muut taitorakenteet	110 000 €
Purkutyöt	120 000 €
Raitiotie	18 510 000 €
Kaukolämpö- ja jäähdytys	570 000 €
Vesihuolto	12 310 000 €
Muu kunnallistekniikka	2 540 000 €
YHTEENSÄ	73 600 000 €

Kaavaratkaisusta ei yksityisille maanomistajille koidu merkittävää hyötyä, joten kaupunginhallituksen 26.4.2021 § 310 tekemän päätöksen mukaiselle maankäyttösojimusmenettelylle ei ole tarvetta.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Väylävirasto
- Uudenmaan ELY-keskus
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo
- sosiaali-, terveyst- ja pelastustoimiala

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat mm. pikaraitiotien tärkeyteen, bussiliikenteen sujuvuuteen, alueen jätevesitunneleiden ja vesihuoltolinjojen huomioimiseen, puistokatumaisen ilmeen säilyttämiseen ja alueen rakentamisen kerrostumien säilyttämiseen osana uutta kokonaisuutta.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä mm. neuvottelemalla muuttuvista liikennratkaisuista HSL:n kanssa, laatimalla alueelle kunnallistekninen yleissuunnitelma, jonka ohjaamisessa

HSY on ollut mukana, ja säilyttämällä Huopalahdentien eteläpään puistokatumainen ilme kaavamerkintöjen ja -määräysten avulla.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat mm. liikenteen sujumiseen tulevaisuudessa, yritysten toimintaedellytyksiin, Huopalahdentien eteläpään rinnakkaiskatuihin, ns. talouskaistoihin, Kivitorpanpuistossa sijaitseviin urheilukenttiin sekä luonnon ja ihmisten elinolosuhteiden huononemiseen. Kirjallisia mielipiteitä saapui 12 kpl. Vastineet mielipiteisiin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 9.1.–7.2.2023, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta on lähetetty kirje ulkokuntalaisille maanhaltijoille.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 10 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. Huopalahdentien bulevardisoinnin (mm. uuden linjauksen ja pikaraitiotiehankkeen) tarpeellisuuteen, jalkakulun ja pyöräilyn sujuvuuteen, Munkkiniemenaukion raitiotiepysäkkien saavutettavuuteen, huoltoasematontin toimivuuteen sekä palvelujen riittävyyteen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta: Helen Sähköverkko Oy, HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus ja kaupunginmuseo.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. alueella sijaitsevan voimajohdon kaapelointiin, joukkoliikenteen pysäkkien saavutettavuuteen, vesihuollon johtosiirtoihin, alueen poikki kulkevan viemäritunnelin huomioimiseen, meluntorjuntaan, liikennejärjestelmään, ilmasto-vaikutuksiin sekä alueen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen vaalimiseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Kaavan KTY-1 -korttelialueelle tulleista muutoksista ja meluntorjuntamerkinnoistä ja -määräyksistä, pihakansimerkinnän sisällöstä sekä ilmanlaatuhaittojen huomioimisesta on kuultu ELY-keskuksen edustajia sähköpostitse. Tietokuja 2 tontille tehdyistä muutoksista on sovittu kiinteistön omistajan kanssa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12764 kartta, päivätty 30.5.2023
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12764 selostus, päivätty 30.5.2023, päivitetty Kylk:n 30.5.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 9.1.2023, täydennetty 30.5.2023
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7247–7249)

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

21.08.2023

Asia/24

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6
Väylävirasto	Esitysteksti Liite 6
Kaavamuutoksen haku ja	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.08.2023 § 485

HEL 2020-013669 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.08.2023 Pöydälle

21.08.2023

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esteellisyyden syy: puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityisestä syystä (hallintolaki 28.1 § 7 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.05.2023 § 309

HEL 2020-013669 T 10 03 03

Hankenumero 5704_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 30.5.2023 päivätyn asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12764 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaava koskee 30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi) vesialueita. Asemakaavan muutos koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto- ja katualueita ja 30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi, Munkkivuori, Niemenmäki) korttelia 30048, korttelin 30096 tontteja 4 ja 5, korttelin 30101 tonttia 4, korttelin 30112 tonttia 7, korttelin 30118 tonttia 2 sekä puisto-, katu- ja tiealueita (muodostuu uusi kortteli 30226).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

21.08.2023

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Kiinteistö Oy Tietokuja 2: 6 000 euroa

Käsittely

30.05.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat tiimipäällikkö Suvi Tyynilä, arkkitehti Nina Välkepinta-Lehtinen, projektinjohtaja Anton Silvo, liikenneinsinööri Markus Ahtiainen, arkkitehti Ulla Jaakonaho, erityisasiantuntija Anu Haahla ja maisema-arkkitehti Harald Arlander. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Nina Välkepinta-Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 310 37024
nina.valkepintalehtinen(a)hel.fi
Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi
Anton Silvo, projektipäällikkö, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 15.03.2023 § 30

HEL 2020-013669 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Luvianpuisto – Luviaparken

(puisto) Perustelu: Ryhmänimi (maakunnat, kaupungit ja pitäjät; Satakunnan paikannimet). Luvia on entinen kunta, joka on ollut vuoden 2017 alusta osa Eurajoen kuntaa.

21.08.2023

Naantalinpuisto – Nådendalsparken

(puisto)

Perustelu: Ryhmänimi (maakunnat, kaupungit ja pitäjät; Länsi-Suomen kaupungit; Varsinais-Suomen paikannimet); liittynäinen (Naantalintien mukaan).

10.11.2021 Käsitelty

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 09 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.02.2023 § 9

HEL 2020-013669 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12764 pohjakartan kaupunginosissa 29 Haaga, 30 Munkkiniemi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12764
Kaupunginosat: 29 Haaga, 30 Munkkiniemi
Kartoituksen työnumero: 30/2021
Pohjakartta valmistunut: 26.1.2023 uusinta (ensitilaus 2021)
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

21.08.2023

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö
14.12.2022 § 65

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976

kari.rajala(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.08.2023

Asia/25

§ 512

Aiesopimus Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän parantamisesta ja Hakamäentien muuttamisesta kaduksi

HEL 2023-006313 T 08 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän parantamista sekä Hakamäentien lakkauttamista ja muuttamista kaduksi koskevan aiesopimusluonnoksen liitteen 1 mukaisesti.

Kaupunginhallitus valtuutti kaupunkiympäristön toimialajohtajan allekirjoittamaan aiesopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä tarkennuksia ja korjauksia.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esteellisyyden syy: puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityisestä syystä (hallintolaki 28.1 § 7 kohta)

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Aiesopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Väylävirasto

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Aiesopimuksen taustaa

Turunväylän ja Huopalahdentien liittymässä on käynnistymässä tiesuunnitelman laadinta. Tiesuunnitelma on käytännössä aina tarpeen, kun tehdään muutoksia maantiedealueella. Tiesuunnitelma hyväksytään vain asemakaavan mukaisena, joten niiden välillä ei voi olla ristiriitoja. Kaupunkiympäristölautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle Huopalahdentien asemakaavaehdotuksen nro 12764 hyväksymistä ja tämä kaava on valmisteltu kaupunginhallituksen käsittelyyn esiteltäväksi kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi (D:nro HEL 2020-013669). Liittymäalueen asemakaava on tärkeä osa Läntistä bulevardikaupunkia. Huopalahdentielle suunnitellaan Länsi-Helsingin raitiotietä, jonka yleisuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.1.2021. Liittymäalueen toteutus on välttämätöntä myös raitiotien toteuttamiseksi.

Koska valtio ei ole tiesuunnitelman laatimisessa tilaajana, on tarpeen laatia suunnittelusopimus Helsingin kaupungin ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (Uudenmaan ELY-keskus) kanssa. Tämä on normaali etenemistapa kaupunkiympäristössä tehtävissä suunnittelukohteissa. Uudenmaan ELY-keskus ja Väylävirasto ovat kuitenkin asettaneet ehdoksi suunnittelusopimuksen laatimiselle sen, että samassa yhteydessä sovitaan aikataulusta Hakamäentien muuttamiseksi kaduksi.

Kaupunkiympäristön toimiala on käynyt Uudenmaan ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa neuvottelut, joissa päädyttiin laatimaan aiesopimus. Aiesopimuksella mahdollistetaan Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän alueen tiesuunnittelun ja kaavoituksen eteneminen seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen eli MAL-sopimuksen mukaisesti, ja samalla sovitaan periaatteista, toimintatavasta ja aikataulusta koskien Hakamäentien lakkauttamista maantienä ja muuttamisesta kaduksi.

Aiesopimuksen sisältö

Turunväylän liittymän suunnittelusta ja Hakamäentien kaduksi muuttamisen aikataulusta sovitaan tällä aiesopimuksella, sillä ne kuuluvat hallinnollisesti yhteen, ja osapuolet haluavat edistää niihin liittyviä toimenpiteitä samanaikaisesti. Sopimuksen tarkoitus on kuvata osapuolten yhteistä tahtotilaa prosessista, jolla kytkentä tehdään. Kaupungin välitön kehittämistarve kohdistuu Turunväylän ja Huopalahdentien alueelle, jossa Länsi-Helsingin raitiotien toteutumisen aikataulu riippuu Turunväylän tiesuunnittelun aikataulusta. Hakamäentiestä Väylävirasto on lausunut jo Helsingin yleiskaavan 2016 yhteydessä näkemyksensä, että se tulisi siirtää mahdollisimman pian osaksi katuverkkoa.

21.08.2023

Hakamäentien osalta nykyisen maantien alueelle laaditaan asemakaava, jossa liikennealue muutetaan kaavateknisesti katualueeksi ottamatta kantaa muuhun maankäyttöön. Asemakaavan laadinta käynnistyy vuonna 2023. Pidemmällä aikavälillä Hakamäentien ympäristössä tullaan laatimaan asemakaavoja katualueen ympärille sijoittuvasta maankäytöstä yleiskaavan kantakaupunki- tai liike- ja palvelukeskusta -merkintöjen alueilla. Näiden asemakaavojen laatiminen ja tulevalle katualueelle tehtävien ratkaisujen suunnittelu ei tulevassa tilanteessa olisi riippuvainen Uudenmaan ELY-keskuksen ohjauksesta. Kaupungin kannalta tämä tekee suunnittelusta suoraviivaisempaa.

Kaupunki allekirjoittaa Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän tiesuunnitelmaa koskevan suunnittelusopimuksen välittömästi aiesopimuksen allekirjoituksen jälkeen. Tie- ja rakennussuunnitelmien jälkeen tehtävää toteutus sopimusta Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän alueella ei kuitenkaan allekirjoiteta ennen kuin asemakaavasta, jolla Hakamäentien muutetaan kaduksi, on saatu valtuuston hyväksymispäätös.

Asemakaavassa kaduksi osoitettu maantie muuttuu kadunpitopäätöksellä kaduksi. Maantie lakkaa, kun kadunpitopäätös on tehty. Kaupunki tekee Hakamäentietä koskevan kadunpitopäätöksen viivytyksettä Hakamäentien asemakaavan tultua lainvoimaiseksi.

Hakamäentien nykytila ja mennyt kehitys

Hakamäentie on Hämeenlinnanväylän ja Mäkelänkadun välissä oleva valtion maantie. Verkollisesti Hakamäentie on kuulunut aikaisemmin suunnitelmiin, joiden mukaan Turunväylän ja Lahdenväylän välillä on maantie (nk. Pasilanväylä). Suunnitelmiin sisältyi kaksi uutta tunneliyhteyttä: Turunväylän ja Hakamäentien yhdistävä nk. Korppaan tunneli sekä Hakamäentien ja Lahdenväylän yhdistävä tunneli. Hakamäentien parantaminen toteutettiin ensimmäisenä vaiheena tätä laajempaa suunnitelmaa, ja sen parantaminen valmistui vuonna 2009. Tätä ennen Hakamäentie oli kaupungin katu.

Tilanne tulevaisuuden suunnitelmissa ja intresseissä on kuitenkin muuttunut. Valtiolla ei nykyisin ole maantieverkollista intressiä Turunväylän ja Lahdenväylän yhdistämiseen Helsingin kantakaupungin alueella. Hakamäentie on siten jäänyt yksittäisenä maantienä osaksi maankäyttöä ja paikallista liikennettä palvelevaa liikenneverkkoa. Uudenmaan ELY-keskuksen laatimassa Helsingin seudun tieverkon luokitus ja palvelutasotavoitteet 2040 -työssä Hakamäentie on luokiteltu kaupunkimaisena kehitettäväksi seudullisesti merkittäväksi tie- tai katu-jaksoksi.

Helsingin yleiskaavassa 2016 Hakamäentie on merkitty valtakunnallisesti/seudullisesti tärkeäksi tieksi tai kaduksi eritasoliittymineen. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa 2021 poistettiin Helsingin yleiskaavan 2016 Hakamäentien itäiset tunnelivaraukset, joten nykyisissä yleiskaavoissa ei ole enää varausta liikennetunnelille Hakamäentieltä Lahdenväylälle. Korppaan tunneli sisältyy edelleen maanalaiseen yleiskaavaan.

Aiesopimuksen vaikutukset

Aiesopimuksella varmistetaan se, että Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän tiesuunnitelma voidaan laatia tarkempien toteutus suunnitelmien laatimiseksi. Nämä ovat edellytyksiä sille, että alueelle voidaan toteuttaa Läntisen bulevardikaupungin maankäyttö ja Länsi-Helsingin raitiotie. Hakamäentien osalta tulevaisuuden maankäytön suunnittelu yleiskaavan rakentamisalueille on suoraviivaisempaa, kun liikennealue muuttuu kokonaisuudessaan katualueeksi. Maankäyttöhyödyt toteutuvat myöhempien asemakaavojen laatimisen yhteydessä.

Hakamäentien muuttaminen kaduksi tarkoittaa arviolta 1,1 milj. euroa suurempia katujen ylläpidon kustannuksia vuodessa. Arvio sisältää oletuksen ylläpidon kustannustason noususta 3 prosenttia vuodessa. Hakamäentien alueelle sijoittuu useita siltoja, yksi ajoneuvoliikenteen tunneli ja muita taitorakenteita. Taitorakenteiden kunnossapidon kustannuksiksi on arvioitu 450 000 euroa/vuosi, katu- ja viherosien ylläpito-kustannuksiksi 465 000 euroa/vuosi, tunnelitekniikkaan ja tunnelin tutkimuksiin 50 000–100 000 euroa/vuosi. Kustannukset tulisivat osaksi kaupunkiympäristön toimialan käyttömenoja siitä hetkestä alkaen, kun kadunpitopäätös on tehty. Kadunpitopäätös tehdään heti, kun Hakamäentien asemakaava on saanut lainvoiman.

Kaupunki vastaa Hakamäentien asemakaavan muuttamisen kustannuksista. Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään valtiolta kaupungille siirtävistä rakenteista ja järjestelmistä selvitykset. Selvitysten yhteydessä tehdään rakenteille ja järjestelmille sopivat tarkastukset. Nykyisiin rakenteisiin ja teknisiin järjestelmiin liittyvät tiedot Uudenmaan ELY-keskus ja Väylävirasto toimittavat omalla kustannuksellaan. Taitorakenteisiin liittyvien yleistarkastusten teettämisen kustannukset jaetaan Helsingin kaupungin ja Uudenmaan ELY-keskuksen välillä suhteessa 50/50. Mikäli rakenteissa tai teknisissä järjestelmissä on välitömiä korjaustarpeita, korjaukset tehdään erikseen sovittavalla tavalla.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

21.08.2023

Aiesopimuksen hyväksymisestä tulee näin ollen päättää kaupunginhallituksessa. Samalla kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan allekirjoittamaan aiesopimuksen.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Aiesopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Väylävirasto

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.08.2023 § 486

HEL 2023-006313 T 08 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.08.2023 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.08.2023

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esteellisyyden syy: puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityisestä syystä (hallintolaki 28.1 § 7 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.06.2023 § 356

HEL 2023-006313 T 08 00 01

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy Turunväylän ja Huopalahdentien liittymän parantamista sekä Hakamäentien lakkauttamista ja muuttamista kaduksi koskevan aiesopimuksen ja että kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan allekirjoittamaan aiesopimuksen.

Käsittely

13.06.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Heikki Palomäki. Asian tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

21.08.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 502, 508, 509, 510 ja 511 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 501, 504, 505, 506, 507 ja 512 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

21.08.2023

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiaksi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

21.08.2023

3
MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 503 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 134 § 1 mom, 163 §.

21.08.2023

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Marcus Rantala

Minna Lindgren

Anniina Iskanius

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 31.08.2023.